

شیمی
فصل ۱
دوازدهم

۱- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه آمده است؟

الف) ویژگی مشترک سوسبانسیون‌ها و کلوئیدها چیست؟

ب) کلوئیدها و محلول‌ها از لحاظ پایداری با یکدیگر مشابه هستند یا متفاوت؟

پ) ویژگی غیرمشترک کلوئیدها و محلول‌ها چیست؟

ت) اندازه ذرات کلوئیدها نسبت به محلول‌ها چگونه است؟

۱) پخش نور - متفاوت - تفاوت در اندازه ذرات - کوچک‌تر

۲) ناهمگن‌بودن - مشابه - رفتار در برابر نور - بزرگ‌تر

۳) پایداری - مشابه - همگن‌بودن - بزرگ‌تر

۴) تهنشین‌شدن - متفاوت - رفتار در برابر نور - کوچک‌تر

۲- چند مورد از مطالبات زیر درست است؟

• اغلب داروها ترکیب‌هایی با خاصیت اسیدی یا بازی هستند.

• پاک‌کننده‌های خورنده همانند شوینده‌های صابونی و غیرصابونی، با آلاینده‌ها واکنش می‌دهند.

• برای از بین بردن قارچ‌های پوستی، به صابون یون سدیم می‌افزایند.

• پارچه‌های پلی‌استری نسبت به پارچه‌های نخی، جاذبه قوی‌تری با لکه‌های چربی ایجاد می‌کنند.

• اوره، برخلاف اتیلن گلیکول، با آب پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهد.

۴)

۳)

۲)

۱)

۳- با توجه به واکنش مقابل، کدام گزینه نادرست است؟ $\text{Al(s)} + \text{NaOH(s)} + \text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow \text{NaAl(OH)}_4\text{(aq)} + \text{H}_2\text{(g)}$

۱) از این واکنش برای بازکردن مجاری مسدودشده در برخی وسایل و دستگاه‌های صنعتی استفاده می‌شود.

۲) تفاوت مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها و واکنش‌دهنده‌ها، برابر ۵ است.

۳) این واکنش گرمایی‌تر است و گرمای حاصل باعث افزایش قدرت پاک‌کنندگی می‌شود.

۴) گاز حاصل با ایجاد فشار و ضربه‌زن به دیواره‌ها باعث باز شدن مجاری مسدودشده می‌شود.

۴- کدام موارد از مطالبات زیر درست است؟

الف) صابون، نمک سدیم، پتاسیم یا آمونیوم اسیدهای چرب است که بخش هیدروکربنی آن آب‌دوست است.

ب) در کلوئیدها به علت ناهمگن بودن مخلوط و داشتن ظاهری کدر، پخش نور قابل مشاهده نیست.

پ) شمار مول‌های کاتیون تولیدشده به‌ازای حل‌شدن یک مول از هریک از ترکیب‌های Li_2O و N_2O_5 در آب با هم برابر است.

ت) با افزودن نمک‌های فسفات به صابون‌ها، قدرت پاک‌کنندگی آن‌ها افزایش می‌یابد.

۴)

۳) (الف) و (ت)

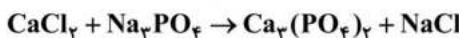
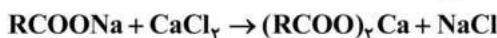
۲) (ب) و (ت)

۱) (ب) و (پ)

۱۰- مقداری صابون جامد با جرم مولی 278 g.mol^{-1} به نمونه یک لیتری از آب چشممه اضافه می‌شود. اگر جرم رسوب تولید شده ۲۷/۵ گرم باشد، غلظت ppm بیون‌های کلسیم موجود در این نمونه آب چقدر است و برای حذف این بیون‌ها به تقریب چند مول نمک سدیم فسفات باید به این نمونه آب اضافه شود؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

$$(واکنش‌ها موازن شوند). (d = 1 \text{ g.mL}^{-1}, \text{Ca} = 40, \text{Na} = 23 : \text{g.mol}^{-1})$$

(۴) ۰/۰۶۶، ۱۰۰۰

(۳) ۰/۰۶۶، ۲۰۰۰

(۲) ۰/۰۳۳، ۱۰۰۰

(۱) ۰/۰۳۳، ۲۰۰۰

۱۱- کدام گزینه درست است؟

(۱) پاک‌کننده‌های غیرصابونی همواره شامل یک بخش هیدروکربنی سیرنشده در ساختار خود هستند.

(۲) از جمله پاک‌کننده‌های خورنده می‌توان به سدیم هیدروکسید، هیدروفلوئوریک اسید و سفید‌کننده‌ها اشاره کرد.

(۳) همواره پاک‌کننده‌های صابونی همانند پاک‌کننده‌های غیرصابونی شامل یک بخش کاتیونی فلزی‌اند.

(۴) برای افزایش قدرت پاک‌کننده ماد شوینده، به آنها نمک‌های سولفات می‌افزایند.

۱۲- کدام موارد از مطالب بیان شده درست‌اند؟

(آ) عسل حاوی مولکول‌های قطبی است که در ساختار خود شمار کمی گروه هیدروکسیل (OH^-) دارد.

(ب) شربت معده مانند شیر، یک مخلوط ناهمگن است.

(پ) لکه‌های سفید بر جای مانده بر روی لباس پس از شستشو، ناشی از واکنش صابون با بیون‌های موجود در آب سخت می‌باشد.

(ت) قدرت پاک‌کننده‌ی صابون با افزایش دمای آب و افزودن آنزیم، بیشتر می‌شود.

(۴) فقط (آ) و (پ) (۲) (آ)، (پ) و (ت) (۳) (ب)، (پ) و (ت) (۴) (ب) و (ت)

۱۳- اگر زنجیر هیدروکربنی متصل به بخش آب درست باشد، حداکثر شمار اتم‌های موجود در ساختار این صابون چه عددی می‌تواند باشد و درصد جرمی اکسیژن در این حالت، به تقریب کدام است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید). ($\text{Na} = 23, \text{K} = 39, \text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{N} = 14, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ۱۱ - ۵۱ (۲) ۱۱ - ۵۵ (۳) ۱۱/۲ - ۵۱ (۴) ۱۱/۲ - ۵۵

۱۴- کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

(آ) اگر در آرایش الکترونی اتم عنصر M₂ الکترون با ۱ = ۱ وجود داشته باشد، فرمول اکسید آن می‌تواند به صورت $M_2\text{O}$ باشد و این اکسید، می‌تواند یک باز آرنیوس باشد.

(ب) پیش از آنکه ساختار اسیدها و بازها شناخته شود، شبیه دان‌ها افزون بر ویژگی‌های آنها، با برخی واکنش‌های آنها نیز آشنا بودند.

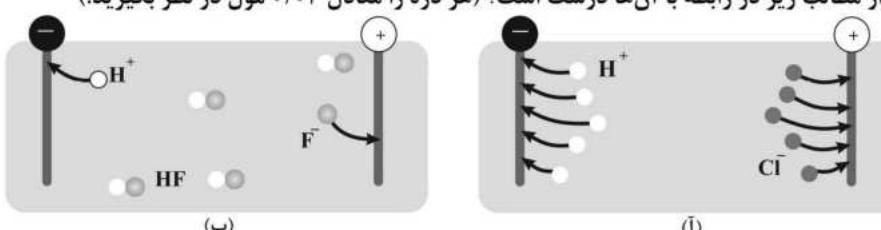
(پ) اسیدهای تک‌پروتون دار به ترکیب‌هایی گفته می‌شود که از انحلال هر مول از آن‌ها در آب، یک مول بیون هیدرونیوم تولید می‌شود.

(ت) در شرایط یکسان، نسبت شمار بیون‌های هیدرونیوم به بیون‌های فلوئورید در محلول HF کوچکتر از یک است.

(ث) اگر در محلول ۱۰ مولار استیک اسید، غلظت بیون هیدرونیوم برابر $10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$ باشد، درصد بیونش آن برابر $1/35$ می‌باشد.

(۱) (آ)، (ب) و (ث) (۲) (ب)، (ت) و (ث) (۳) (آ)، (ب) و (ت) (۴) (ب)، (ت) و (ث)

۱۵- مطابق شکل زیر، در دما و فشار یکسان، حجم‌های مساوی از گازهای هیدروژن کلرید و هیدروژن فلوئورید را در مقدار معینی آب حل کرده‌ایم. چند مورد از مطالب زیر در رابطه با آن‌ها درست است؟ (هر ذره را معادل ۱/۰ مول در نظر بگیرید).

• درصد بیونش محلول هیدروفلوئوریک اسید برابر ۲۰ است.

• در شرایط یکسان، رسانایی الکتریکی محلول (b) از محلول (آ) کمتر است.

• معادله بیونش هیدروکلریک اسید در آب به صورت $\text{HCl(aq)} \rightleftharpoons \text{H}^+(\text{aq}) + \text{Cl}^-(\text{aq})$ می‌باشد.

• درجه بیونش هیدروکلریک اسید، پنج برابر درجه بیونش هیدروفلوئوریک اسید است.

• غلظت مولی محلول هیدروکلریک اسید به تقریب $1/67$ برابر هیدروفلوئوریک اسید است.

(۴) ۵ (۳) ۴ (۲) ۳ (۱)

۱۶ - محلول یک مolar HCN و محلول یک مolar HNO_2 در دو ظرف جداگانه، در دمای یکسان موجود هستند، کدام گزینه درست است؟

- (۱) غلظت یون سیانید در محلول هیدروسیانیک اسید بیشتر از غلظت یون NO_2^- در محلول نیترواسید است.
- (۲) فلز منیزیم با محلول هیدروسیانیک اسید نسبت به محلول نیترواسید، کندر واکنش می‌دهد ولی در شرایط یکسان، حجم گاز اکسیژن تولید شده برابر است.

- (۳) pH محلول هیدروسیانیک اسید از pH محلول نیترواسید بیشتر است و سرعت واکنش فلز منیزیم با pH محلول اسیدی رابطه عکس دارد.
- (۴) غلظت مولکول HCN در محلول هیدروسیانیک اسید کمتر از غلظت مولکول HNO_2 در محلول نیترواسید است.

۱۷ - چند مورد (موارد) از مطالب زیر درست می‌باشند؟

- برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن آهک می‌افزایند.
- در اثر انحلال یک مول دی‌نیتروژن پنتاکسید جامد در آب، ۲ مول یون تولید می‌شود.
- رسانایی الکترونی فقط در فلزها مشاهده می‌شود که رسانایی آنها بهوسیله الکترون‌ها انجام می‌شود.

- در محلول 1 M مولار استیک اسید که به میزان $5/35\text{ g}$ درصد یونش می‌یابد، غلظت یون‌ها برابر با $20 \times 10^{-3}\text{ M}$ مول بر لیتر می‌باشد.

$$(1) ۳ \quad (2) ۴ \quad (3) ۲ \quad (4) ۲$$

۱۸ - مقدار 28 mL لیتر گاز HA را در شرایط استاندارد در مقداری آب حل کرده و با افزودن آب خالص به آن، حجم محلول را به 100 mL می‌رسانیم. چنانچه اختلاف غلظت A^- با غلظت مولکول‌های یونیده نشده HA برابر 75 M مول بر لیتر باشد، ثابت یونش اسیدی و pH تقریبی محلول به ترتیب کدام می‌تواند باشد؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید). ($\log 5 \approx 0.7$)

$$(1) ۱/۶, ۵ \times 10^{-3} \quad (2) ۲/۶, ۶ \times ۲۵ \times 10^{-3} \quad (3) ۲/۶, ۵ \times 10^{-3} \quad (4) ۱/۶ \times ۱0^{-3}$$

۱۹ - نسبت غلظت مولی H^+ در محلولی با $7/4\text{ M}$ pH به غلظت مولی OH^- در محلولی با $3/1\text{ M}$ pH = $11/3$ کدام است؟ ($\log 2 \approx 0.3$)

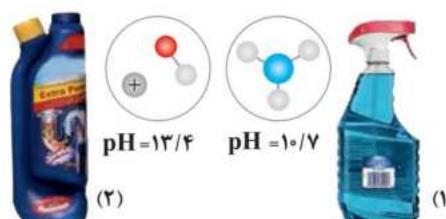
$$(1) ۰/۰۱ \quad (2) ۰/۰۰۱ \quad (3) ۰/۰۰۰۱ \quad (4) ۰/۰۵$$

۲۰ - اگر pH ۵ مولار اسید ضعیف HA با pH محلول $1/5\text{ M}$ درصد جرمی اسید قوی HX با چگالی $1/2\text{ g.mL}^{-1}$ برابر باشد، ثابت یونش HA کدام است؟ ($\text{HX} \approx 9.0\text{ g.mol}^{-1}$)

$$(1) ۸ \times 10^{-3} \quad (2) ۱/۶ \times 10^{-4} \quad (3) ۸ \times 10^{-4} \quad (4) ۱/۶ \times 10^{-5}$$

۲۱ - کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) گل ادریسی در خاکی که pH آن برابر با $4/7$ باشد، به رنگ سرخ شکوفا می‌شود.
  - (۲) آمونیاک باز ضعیفی است که به علت برقراری پیوند واندروالسی با آب، عمدتاً به صورت مولکولی حل می‌شود.
  - (۳) منیزیم هیدروکسید نوعی ضد اسید است که در واکنش با هیدروکلریک اسید، رسوب منیزیم کلرید را تولید می‌کند.
  - (۴) در محلول بازهای ضعیف علاوه بر یون‌های آب‌پوشیده، شمار بسیاری از مولکول‌های باز نیز یافت می‌شود.
- ۲۲ - با توجه به شکل‌های زیر که نشان‌دهنده دو نمونه محلول بازی در دمای اتاق است، کدام موارد نادرست‌اند? ($\log 2 \approx 0.3$) (هر دو محلول در شرایط یکسان از لحاظ دما و غلظت هستند).

آ) غلظت یون هیدروکسید در محلول (۲)، 5 M برابر محلول (۱) است.

ب) K_b باز حل شده در محلول (۱) از باز حل شده در محلول (۲) بزرگتر است.

پ) در دمای یکسان، محلول (۲) رسانایی الکتریکی بیشتری نسبت به محلول (۱) دارد.

ت) فراورده واکنش محلول (۲) با مخلوط اسید چربی که مسیر لوله را مسدود کرده، خود نوعی پاک‌کننده است.

$$(1) (پ) و (ت) \quad (2) (آ) و (ب) \quad (3) (آ) و (پ) \quad (4) (ب) و (پ)$$

۲۳ - در دمای 25°C در نمونه‌ای از عصاره گوجه‌فرنگی، غلظت یون هیدرونیوم 4×10^{-8} برابر غلظت یون هیدروکسید است. pH آن کدام است و اگر غلظت یون هیدرونیوم در این نمونه با $[\text{H}^+]$ در محلول اسید HA با درجه یونش ۵٪ برابر باشد، غلظت اولیه اسید HA کدام است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید و $\log 2 \approx 0.3$)

(۱) ۰.۴، ۰.۷/۲ (۲) ۰.۴، ۰.۳/۳ (۳) ۰.۴، ۰.۷/۲ (۴) ۰.۴، ۰.۳/۳

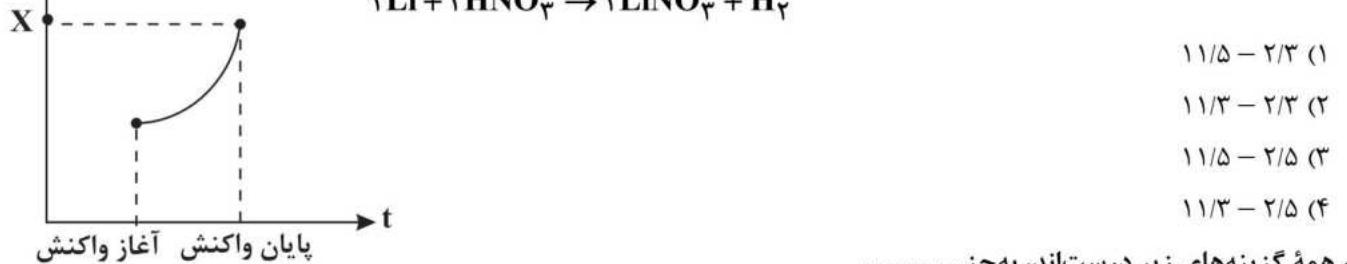
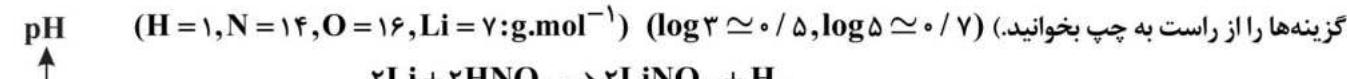
۲۴ - pH محلول ۲ لیتری آمونیاک در دمای 25°C با ثابت یونش 1.8×10^{-5} ، برابر ۱۱/۸ می‌باشد. برای خنثی‌شدن کامل این محلول به تقریب چند لیتر محلول ۱ مولار هیدروکلریک اسید نیاز است؟ ($\log 2 \approx 0.3$, $\log 3 \approx 0.5$, $\log 5 \approx 0.7$)

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۵ - برای افزایش pH محلول HI به حجم ۲۰۰ میلی‌لیتر از $2/3$ به $2/7$ ، به چند میلی‌لیتر محلول پتابسیم هیدروکسید با pH = ۱۲/۵ نیاز است؟ (دما 25°C در نظر گرفته شود و $\log 2 \approx 0.3$, $\log 3 \approx 0.5$, $\log 5 \approx 0.7$)

(۱) ۱۵۰ (۲) ۱۸۷/۵ (۳) ۱۵۰۰ (۴) ۱۸۷/۵

۲۶ - نمودار زیر مربوط به تغییرات pH واکنش ۵ لیتر محلول نیتریک اسید با چگالی $1/0.5 \text{ g.mL}^{-1}$ و درصد جرمی ۱۸٪ با فلز لیتیم است. اگر در این واکنش $3/5$ گرم لیتیم با درصد خلوص ۲۵٪ به طور کامل مصرف شود، مقدار X در نمودار کدام است؟ و اگر $1/6$ گرم سود سوزآور به محلول اسیدی باقی‌مانده اضافه شود، pH محلول نهایی برابر با ..... خواهد شد. (از تغییر حجم صرف‌نظر شود و گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)

۲۷ - همه گزینه‌های زیر درست‌اند، به جز .....

(۱) سود سوزآور و پتاس سوزآور به ترتیب هیدروکسید دومین و سومین فلز قلیایی جدول دوره‌ای هستند.

(۲) pH محلول ۱ مولار پتابسیم هیدروکسید در دمای 25°C برابر ۱۴ است.

(۳) بازها کاربردهای متفاوتی در زندگی دارند که از جمله آن‌ها می‌توان به استفاده در شیشه پاک‌کن و لوله بازکن اشاره کرد.

(۴) آمونیاک یک الکتروولیت ضعیف است و رسانایی الکتریکی آن از رسانایی الکتریکی محلول اتانول در آب کمتر است.

۲۸ - چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

• در بدن انسان بالغ روزانه بین ۲ تا ۳ لیتر شیره معده تولید می‌شود.

• اگر مقدار اسید معده به هر دلیل بیش از اندازه باشد، می‌تواند سبب درد، التهاب و گاهی خونریزی معده شود.

• محیط بسیار اسیدی درون معده قادر نیست فلز روی را در خود حل کند.

• ضداسیدها، داروهایی با مواد مؤثر بازی هستند که با خنثی کردن اسید معده سبب کاهش مقدار اسید معده می‌شوند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- ۲۹ - کدام مطلب درست است؟

- ۱) پاک کننده‌های خورنده همواره pH کمتر از ۷ دارند.
- ۲) در جرم‌گیری لوله‌ها و مجاری بسته شده با محلول لوله‌بازکن، فراورده‌های نامحلول در آب تولید می‌شوند.
- ۳) فراورده‌های حاصل از واکنش شوینده‌های خورنده با رسوبات لوله‌ها و مجاری بسته شده، همگی جزو مواد آلی به حساب می‌آیند.
- ۴) محلول شیشه‌پاک کن در پاک کردن آلاینده‌هایی مانند اسید چرب کاربرد دارد.

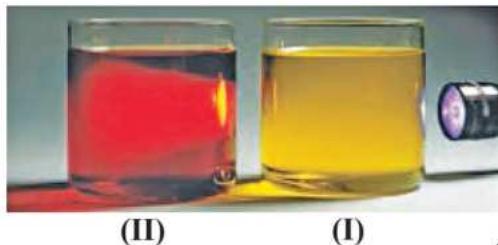
- ۳۰ - با توجه به جدول داده شده، کدام مطالب زیر درست‌اند؟ (دما و غلظت دو محلول را یکسان در نظر بگیرید).

ثابت یونش (K_b)	فرمول شیمیایی
$1/8 \times 10^{-5}$	AOH(aq)
$1/2 \times 10^{-4}$	BOH(aq)

- آ) BOH در مقایسه با AOH باز قوی‌تری است.
- ب) درجه یونش BOH از AOH بزرگ‌تر است.
- پ) pH محلول AOH بیشتر از محلول BOH است.
- ت) شمار ذرات یونش نیافته در محلول BOH بیشتر از محلول AOH است.

(۱) (آ) و (ت)   (۲) (ب)، (پ) و (ت)   (۳) (ب) و (پ)   (۴) (آ) و (ب)

- ۳۱ - کدام گزینه در مورد مخلوط‌های (I) و (II)، درست است؟

- ۱) شکل (I) می‌تواند مخلوط آب، روغن و صابون و شکل (II) می‌تواند مخلوطی همانند بنزین در هگزان باشد.
- ۲) ذره‌های سازنده مخلوط (II)، توده‌های مولکولی با اندازه‌های یکسان است.
- ۳) ذرات تشکیل‌دهنده مخلوط (I) در مقایسه با ذرات سازنده مخلوط (II) بزرگ‌تر است.
- ۴) دو مخلوط از نظر پایداری یکسان اما از نظر همگن بودن متفاوت‌اند.

- ۳۲ - کدام موارد از مطالب بیان شده زیر درست است؟ (کامل ترین پاسخ را انتخاب کنید).

- آ) با انحلال دی‌نیتروژن پنتاکسید در آب، غلظت یون هیدرونیوم افزایش می‌یابد.
- ب) با وارد کردن لیتیم اکسید در آب، رنگ کاغذ pH به رنگ آبی درمی‌آید.
- پ) محلول استون در آب برخلاف محلول سدیم کلرید در آب، یک الکترولیت ضعیف است.
- ت) غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید در آب خالص در هر دمایی برابر 10^{-7} مول بر لیتر است.

(۱) (آ) و (ب)   (۲) (ب) و (ت)   (۳) (آ)، (ت) و (پ)   (۴) (ب)، (پ) و (ت)

- ۳۳ - اگر میزان یونش اسید HA برابر $4/0$ درصد باشد، pH محلول چند مولار آن برابر $2/7$ است و ثابت یونش این اسید چند

$(\log 2 \approx 0/3)$ mol.L⁻¹ است؟

$$\begin{array}{ll} ۱) ۸ \times 10^{-6}, ۰/۵ & ۲) ۸ \times 10^{-6}, ۰/۵ \\ ۳) ۸ \times 10^{-5}, ۵ \times 10^{-2} & ۴) ۸ \times 10^{-5}, ۵ \times 10^{-2} \end{array}$$

- ۳۴ - در دمای اتاق به ۲۵ میلی‌لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $pH = ۰/۷$ ، ۲۵ میلی‌لیتر از یک محلول سدیم هیدروکسید اضافه می‌کنیم. اگر محلول به دست آمده با 810 میلی‌گرم HBr(g) به طور کامل خنثی شود، pH محلول، قبل از اضافه کردن HBr و غلظت محلول سدیم هیدروکسید اولیه بر حسب گرم بر لیتر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ ($\log 2 \approx 0/3$)

$(Na = ۲۳, O = ۱۶, H = ۱, Br = ۸۰: g.mol^{-1})$

(۱) ۲۴ - ۱۲/۷   (۲) ۱۶ - ۱۲/۳   (۳) ۱۶ - ۱۲/۷   (۴) ۲۴ - ۱۲/۳

۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کلوریدها برخلاف سوپانسیون‌ها پایدار هستند ولی هر دو مخلوط، نور را پخش می‌کنند.
- ۲) جزء آئینی پاک‌کننده‌های غیرصابونی همانند صابون، از دو بخش آب‌دوست و آب‌گریز تشکیل شده است.
- ۳) هنگام شستشوی چربی با آب و صابون، مولکول‌های صابون مانند پلی بین مولکول‌های آب و چربی قرار می‌گیرند.
- ۴) صابون‌های آنزیم‌دار مانند پاک‌کننده‌های غیرصابونی، در آب سخت به خوبی کف می‌کنند.

۳۶- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- مخلوط پودر آلومینیم و سدیم هیدروکسید، همانند سفیدکننده‌ها یک پاک‌کننده خورنده به شمار می‌آید.
- پاک‌کننده‌های غیرصابونی همانند صابون، براساس برهم‌کنش میان ذره‌ها عمل می‌کنند.
- مولکول‌های تشکیل‌دهنده عسل همانند مولکول‌های اوره، می‌توانند با مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی برقرار کنند.
- شیمی‌دان‌ها پیش از آن که ساختار اسیدها و بازها شناخته شود، با ویژگی‌های آن‌ها آشنا نبودند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۷- کدام موارد از مطالب زیر نادرست است؟ (کامل‌ترین گزینه را انتخاب کنید.)

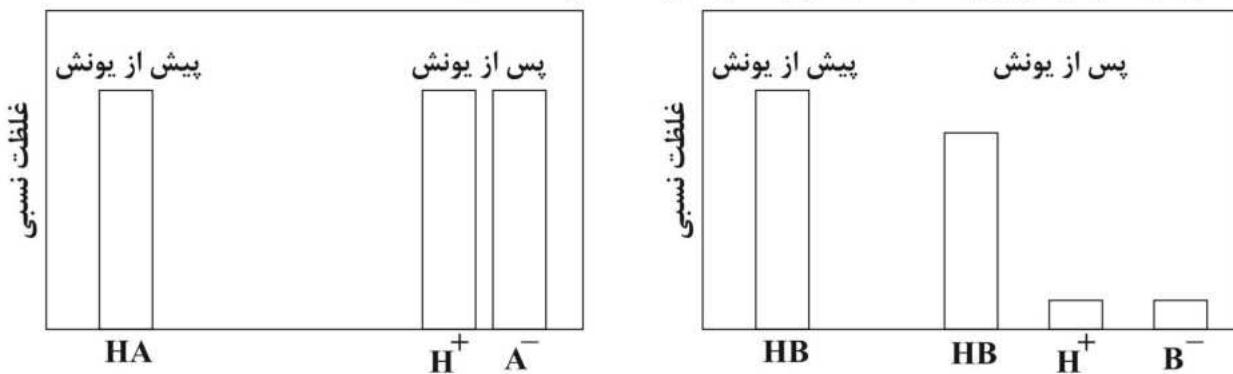
- (آ) از واکنش مول‌های برابری از Na_2O و N_2O_5 با آب، به ترتیب تعداد مول‌های برابری از OH^- و H_3O^+ تشکیل می‌شود.
- (ب) اسیدها در تماس با پوست سوزش ایجاد کرده و با همه فلزها واکنش می‌دهند.
- (پ) لزوماً موادی که در ساختار خود یون H^+ دارند، اسید آرنیوس به شمار می‌روند.
- (ت) خاصیت بازی دو محلول با مول‌های برابر از NH_3 و NaOH در حجم یکسانی از آب در دمای معین، برابر است.

(۱) آ، پ (۲) ب، ت (۳) آ، ب، پ (۴) ب، پ، ت

- (۳۸) یک پاک‌کننده غیرصابونی با زنجیر هیدروکربنی سیرشدۀ و یک پاک‌کننده صابونی جامد را که در ابتدای زنجیر هیدروکربنی آن یک پیوند دوگانه وجود دارد در نظر بگیرید. اگر شمار گروه‌های CH_2 در پاک‌کننده صابونی ۵ عدد بیشتر از پاک‌کننده غیرصابونی و نسبت شمار اتم‌های کربن به اکسیژن در پاک‌کننده غیرصابونی ۶٪ برابر این نسبت در پاک‌کننده صابونی باشد، اختلاف شمار اتم‌های هیدروژن در این دو پاک‌کننده کدام است؟

(۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲

۳۹- با توجه به نمودارهای زیر کدام مطلب درباره اسیدهای HA و HB درست است؟

- (۱) نمودار اسید HA می‌تواند مربوط به استیک اسید و نمودار اسید HB می‌تواند مربوط به نیتریک اسید باشد.
- (۲) اگر جرم یکسانی از اسیدهای HA و HB را در نیم لیتر آب حل کنیم، محلول HA همواره رسانایی الکتریکی بیشتری خواهد داشت.
- (۳) محلول اسید HA را می‌توان محلولی شامل یون‌های آب پوشیده دانست.
- (۴) در دما و غلظت یکسان، pH محلول HA از محلول HB بیشتر است و خاصیت اسیدی بیشتری دارد.

۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کلریدها برخلاف سوپانسیون‌ها پایدار هستند ولی هر دو مخلوط، نور را پخش می‌کنند.
- ۲) جزء آئینی پاک‌کننده‌های غیرصابونی همانند صابون، از دو بخش آب‌دوست و آب‌گردی تشکیل شده است.
- ۳) هنگام شستشوی چربی با آب و صابون، مولکول‌های صابون مانند پلی بین مولکول‌های آب و چربی قرار می‌گیرند.
- ۴) صابون‌های آنزیم‌دار مانند پاک‌کننده‌های غیرصابونی، در آب سخت به خوبی کف می‌کنند.

۳۶- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- مخلوط پودر آلومینیم و سدیم هیدروکسید، همانند سفیدکننده خورنده بهشمار می‌آید.
- پاک‌کننده‌های غیرصابونی همانند صابون، براساس برهمنش میان ذره‌ها عمل می‌کنند.
- مولکول‌های تشکیل‌دهنده عسل همانند مولکول‌های اوره، می‌توانند با مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی برقرار کنند.
- شیمی‌دان‌ها پیش از آن که ساختار اسیدها و بازها شناخته شود، با ویژگی‌های آن‌ها آشنا نبودند.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۳۷- کدام موارد از مطالب زیر نادرست است؟ (کامل‌ترین گزینه را انتخاب کنید.)

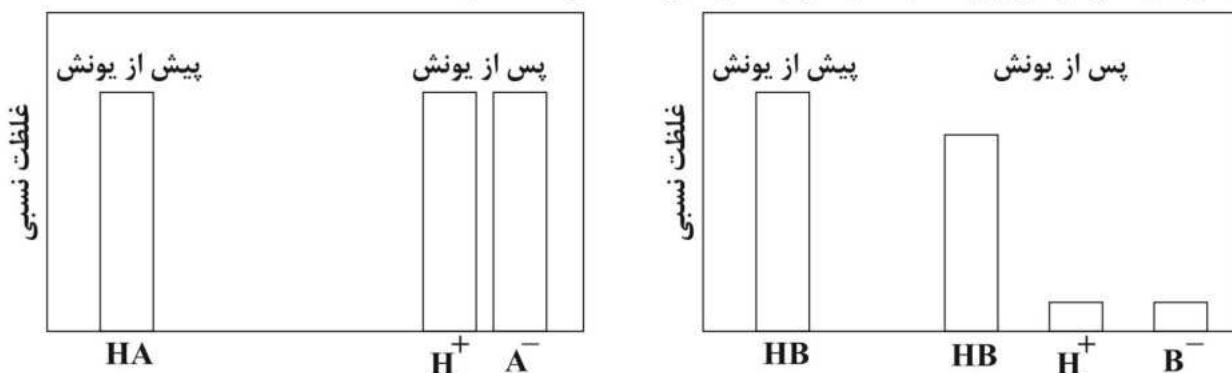
- آ) از واکنش مول‌های برابری از Na_2O و N_2O_5 با آب، به ترتیب تعداد مول‌های برابری از OH^- و H_3O^+ تشکیل می‌شود.
- ب) اسیدها در تماس با پوست سوزش ایجاد کرده و با همه فلزها واکنش می‌دهند.
- پ) لزوماً موادی که در ساختار خود یون H^+ دارند، اسید آرنسیوس بهشمار می‌روند.
- ت) خاصیت بازی دو محلول با مول‌های برابر از NH_3 و NaOH در حجم یکسانی از آب در دمای معین، برابر است.

(۱) آ، پ   (۲) ب، ت   (۳) آ، ب، پ   (۴) ب، پ، ت

- ۳۸- یک پاک‌کننده غیرصابونی با زنجیر هیدروکربنی سیرشده و یک پاک‌کننده صابونی جامد را که در ابتدای زنجیر هیدروکربنی آن یک پیوند دوگانه وجود دارد درنظر بگیرید. اگر شمار گروه‌های CH_2 در پاک‌کننده صابونی ۵ عدد بیشتر از پاک‌کننده غیرصابونی و نسبت شمار اتم‌های کربن به اکسیژن در پاک‌کننده غیرصابونی $6/4$ برابر این نسبت در پاک‌کننده صابونی باشد، اختلاف شمار اتم‌های هیدروژن در این دو پاک‌کننده کدام است؟

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۱۰   (۴) ۱۲

۳۹- با توجه به نمودارهای زیر کدام مطلب درباره اسیدهای HA و HB درست است؟

- ۱) نمودار اسید HA می‌تواند مربوط به استیک اسید و نمودار اسید HB می‌تواند مربوط به نیتریک اسید باشد.
- ۲) اگر جرم یکسانی از اسیدهای HA و HB را در نیم لیتر آب حل کنیم، محلول HA همواره رسانایی الکتریکی بیشتری خواهد داشت.
- ۳) محلول اسید HA را می‌توان محلولی شامل یون‌های آب‌پوشیده دانست.
- ۴) در دما و غلظت یکسان، pH محلول HA از محلول HB بیشتر است و خاصیت اسیدی بیشتری دارد.

۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کلرئیدها برخلاف سوپانسیون‌ها پایدار هستند ولی هر دو مخلوط، نور را پخش می‌کنند.
- ۲) جزء آنیونی پاک‌کننده‌های غیرصابونی همانند صابون، از دو بخش آب‌دوست و آب‌گریز تشکیل شده است.
- ۳) هنگام شستشوی چربی با آب و صابون، مولکول‌های صابون مانند پلی بین مولکول‌های آب و چربی قرار می‌گیرند.
- ۴) صابون‌های آنزیم‌دار مانند پاک‌کننده‌های غیرصابونی، در آب سخت به خوبی کف می‌کنند.

۳۶- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- مخلوط پودر آلومینیم و سدیم هیدروکسید، همانند سفیدکننده‌ها یک پاک‌کننده خورنده به شمار می‌آید.
- پاک‌کننده‌های غیرصابونی همانند صابون، براساس برهم‌کنش میان ذره‌ها عمل می‌کنند.
- مولکول‌های تشکیل‌دهنده عسل همانند مولکول‌های اوره، می‌توانند با مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی برقرار کنند.
- شیمی‌دان‌ها پیش از آن که ساختار اسیدها و بازها شناخته شود، با ویژگی‌های آن‌ها آشنا نبودند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۷- کدام موارد از مطالب زیر نادرست است؟ (کامل‌ترین گزینه را انتخاب کنید.)

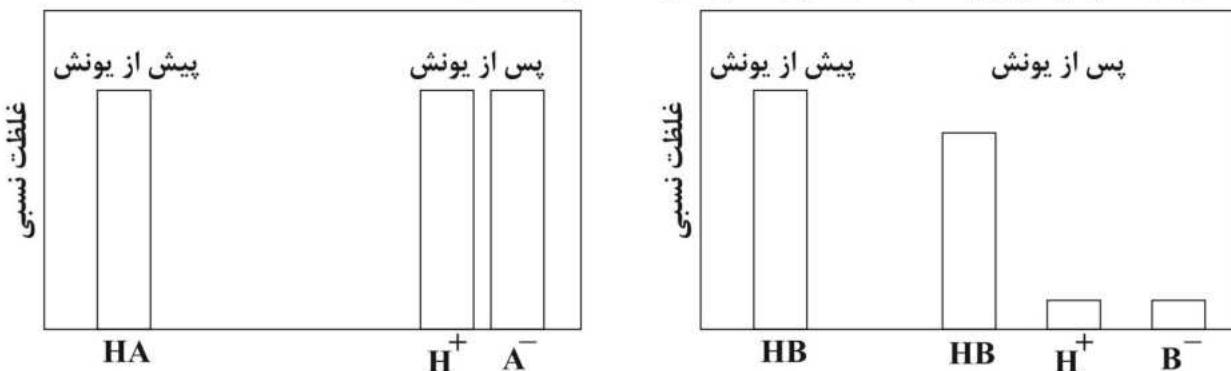
- (آ) از واکنش مول‌های برابری از Na_2O و N_2O_5 با آب، به ترتیب تعداد مول‌های برابری از OH^- و H_3O^+ تشکیل می‌شود.
- ب) اسیدها در تماس با پوست سوزش ایجاد کرده و با همه فلزها واکنش می‌دهند.
- پ) لزوماً موادی که در ساختار خود یون H^+ دارند، اسید آرنیوس به شمار می‌روند.
- ت) خاصیت بازی دو محلول با مول‌های برابر از NH_3 و NaOH در حجم یکسانی از آب در دمای معین، برابر است.

(۱) آ، پ (۲) ب، ت (۳) آ، ب، پ (۴) ب، پ، ت

- ۳۸- یک پاک‌کننده غیرصابونی با زنجیر هیدروکربنی سیرشد و یک پاک‌کننده صابونی جامد را که در ابتدای زنجیر هیدروکربنی آن یک پیوند دوگانه وجود دارد در نظر بگیرید. اگر شمار گروه‌های CH_2 در پاک‌کننده صابونی ۵ عدد بیشتر از پاک‌کننده غیرصابونی و نسبت شمار اتم‌های کربن به اکسیژن در پاک‌کننده غیرصابونی ۶٪ برابر این نسبت در پاک‌کننده صابونی باشد، اختلاف شمار اتم‌های هیدروژن در این دو پاک‌کننده کدام است؟

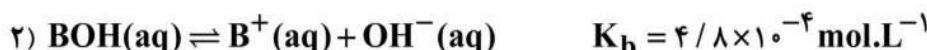
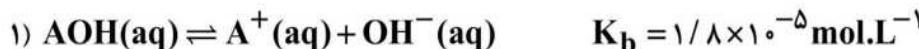
(۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲

۳۹- با توجه به نمودارهای زیر کدام مطلب درباره اسیدهای HA و HB درست است؟

- (۱) نمودار اسید HA می‌تواند مربوط به استیک اسید و نمودار اسید HB می‌تواند مربوط به نیتریک اسید باشد.
- (۲) اگر جرم یکسانی از اسیدهای HA و HB را در نیم لیتر آب حل کنیم، محلول HA همواره رسانایی الکتریکی بیشتری خواهد داشت.
- (۳) محلول اسید HA را می‌توان محلولی شامل یون‌های آب پوشیده دانست.
- (۴) در دما و غلظت یکسان، pH محلول HA از محلول HB بیشتر است و خاصیت اسیدی بیشتری دارد.

۴۰- با توجه به ثابت یونش دو محلول بازی، کدام مطلب درست است؟

(۱) در دمای یکسان، همواره محلول BOH با سرعت بیشتری نسبت به محلول AOH، با CO_2 واکنش می‌دهد.

(۲) pH محلول آبی BOH همواره بیشتر از pH محلول آبی AOH است.

(۳) در غلظت مولی برابر از این دو محلول در دمای یکسان، غلظت $\text{A}^+(\text{aq})$ کمتر از غلظت $\text{B}^+(\text{aq})$ است.

(۴) در دمای ثابت، با افزودن مقداری اسید قوی به این محلول‌ها، pH آن‌ها کاهش و ثابت یونش آن‌ها افزایش می‌یابد.

۴۱- از حل کردن ۴۰ گرم اسید HA در آب و رساندن حجم محلول به ۵۰۰ میلی لیتر، $6/02 \times 10^{-20}$ یون تولید می‌شود. درصد یونش و ثابت یونش اسیدی HA به تقریب کدام است؟ ($\text{HA} = 20 \text{ g.mol}^{-1}$ و گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)

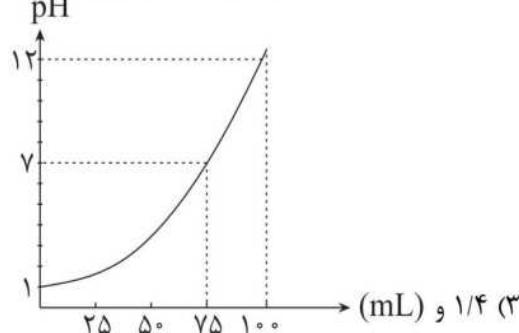
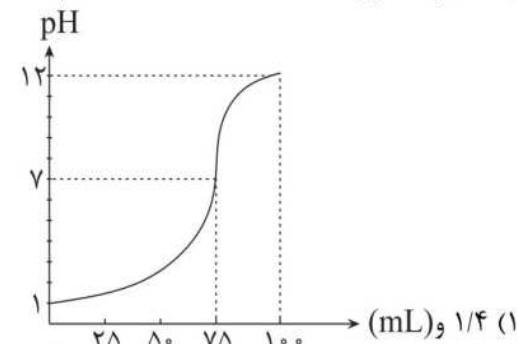
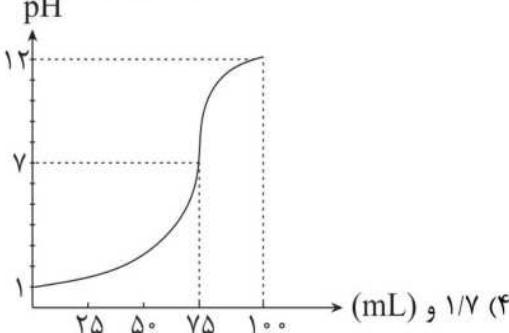
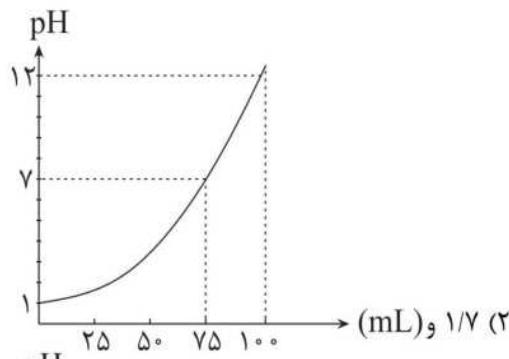
(۱) $2/5 \times 10^{-7}$ (۲) $2/5 \times 10^{-4}$ (۳) $2/5 \times 10^{-5}$ (۴) $2/5 \times 10^{-6}$

۴۲- برای تهیه مقداری صابون، ۲۰ لیتر محلول سدیم هیدروکسید با $\text{pH} = ۱۲$ مصرف شده است. محلولی با این غلظت سدیم هیدروکسید را از افزودن چند گرم سدیم اکسید در ۵۰ لیتر آب می‌توان به دست آورد؟

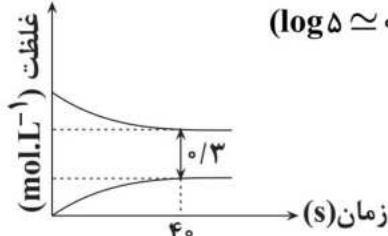
$(\text{H} = 1, \text{O} = 16, \text{Na} = 23 : \text{g.mol}^{-1})$

(۱) $6/2$ (۲) $15/5$ (۳) $7/75$ (۴) $12/4$

۴۳- به ۶۰ میلی لیتر محلول $1/0$ مولار HCl ، 100 میلی لیتر محلول $8/0$ مولار NaOH را به تدریج اضافه می‌کنیم تا واکنش بین اسید و باز انجام شود. پس از افزودن 30 میلی لیتر از محلول بازی، pH محلول چقدر خواهد شد و نمودار تغییر pH نسبت به حجم محلول NaOH اضافه شده کدام است؟ ($\log 2 \approx ۰/۳$)

۴۴- نمودار «غلظت - زمان» زیر مربوط به یونش باز تک ظرفیتی XOH است. اگر سرعت متوسط تولید OH^- در این محلول پس از ۴۰ ثانیه از آغاز واکنش، برابر $1.8 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}\text{s}^{-1}$ باشد، غلظت اولیه این باز و pH تقریبی آن به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه آمده است؟ (در دمای اتاق) $(\log 5 \approx 0.7, \log 3 \approx 0.5)$

۴۵- اگر در دو ظرف جداگانه با دمای برابر در 5°C لیتر آب، در اولی 10 g رم باز BOH و در دومی 20 g رم باز AOH حل کنیم و pH دو محلول برابر باشند، چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($\text{BOH} = 50, \text{AOH} = 80 : \text{g.mol}^{-1}$)

- غلظت مولی یون‌ها، در دو محلول برابر است.

- تعداد گونه‌های موجود در محلول BOH از محلول AOH بیشتر است.

- نسبت درجه یونش باز در محلول AOH به محلول BOH برابر با $8/5$ است.

- حاصل ضرب غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید در دو محلول BOH و AOH برابر است.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۴۶- در صد یونش اسید ضعیف HA ، 6% برابر در صد یونش محلول $8 \times 10^{-5} \text{ mol.L}^{-1}$ مولار اسید HB با $\text{pH} = 5/7$ است. غلظت

مولی محلول HA به تقریب، چند مول بر لیتر است؟ ($\log 2 \approx 0.3, K_a(\text{HA}) = 9 \times 10^{-5} \text{ mol.L}^{-1}$)

۰ (۱) ۰ (۲) ۰ (۳) ۰ (۴)

۴۷- کدام عبارت درست است؟

(۱) گل ادریسی در خاک‌های اسیدی به رنگ آبی و در خاک‌های بازی به رنگ سرخ شکوفا می‌شود.

(۲) جوش شیرین یک ماده ضد اسید است که با محلول HCl واکنش داده و فراورده‌های آن آب و NaCl می‌باشد.

(۳) در دمای ثابت با افزایش حجم محلول، حاصل عبارت $[\text{H}^+][\text{OH}^-]$ کاهش می‌یابد.

(۴) در معادله واکنش NaOH(aq) با HCl(aq) ، یون‌های Na^+ (aq) و Cl^- (aq) با یکدیگر واکنش می‌دهند.

۴۸- به 20 mL لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $\text{pH} = 1$ ، 80 میلی لیتر آب مقطر اضافه می‌کنیم. سپس 63 میلی گرم نیتریک اسید را به محلول می‌افزاییم، pH محلول حاصل نسبت به محلول اولیه چه تغییری کرده است؟ (در اثر انحلال نیتریک اسید،

تغییر حجمی صورت نمی‌گیرد.)

۱ (۱) ۰ (۲) واحد کاهش

۳ (۳) ۰ (۴) واحد افزایش

۴۹- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- اساس کار شوینده‌ها و پاک‌کننده‌ها، واکنش خنثی‌شدن اسید و باز است.

- از سه ماده Al(OH)_3 و Mg(OH)_2 و NaHCO_3 به عنوان ماده مؤثر ضد اسیدها و همچنین از افزودن آن‌ها به شوینده‌ها برای افزایش قدرت پاک‌کننده‌گی شوینده‌ها استفاده می‌شود.

- pH معده در هنگام استراحت به تقریب $2/2$ واحد بیشتر از pH معده در هنگام فعالیت است.

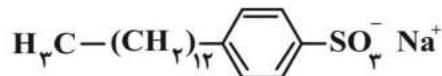
- آمونیاک از جمله بازهای ضعیف است؛ به طوری که در محلول آن افزون بر مقدار زیادی یون‌های آب‌پوشیده، شمار کمی از مولکول‌های آمونیاک نیز یافت می‌شود.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۵۰- در زمان استراحت، معدہ شخصی محتوی ۴۰۰ میلی لیتر محلول اسیدی با $\text{pH} = ۳ / ۳$ است. با مصرف ۲۰ میلی لیتر از یک نمونه ضد اسید با چگالی $۱ / ۲۵ \text{ g.mL}^{-۱}$ که شامل آلومینیم هیدروکسید است، pH محتویات معدہ به اندازه $۶ / ۶$ واحد افزایش می‌یابد. با توجه به معادله واکنش انجام شده، غلظت آلومینیم هیدروکسید در این نمونه ضد اسید چند ppm است؟ ($\log ۲ = ۰ / ۳$)

$$\text{Al(OH)}_۳(\text{aq}) + ۳\text{HCl}(\text{aq}) \rightarrow \text{AlCl}_۳(\text{aq}) + ۳\text{H}_۲\text{O(l)}$$

(۱) ۷۵/۴   (۲) ۲۶۰   (۳) ۱۵۳/۴   (۴) ۲۶

۵۱- در مورد ساختار مقابله مواد زیر درست هستند، به جز:

(۱) این ماده در صنعت با واکنش‌های پیچیده‌ای از مواد پتروشیمیایی تولید می‌شود.

(۲) جرم مولی آن از جرم مولی یک پاک‌کننده صابونی جامد با زنجیر هیدروکربنی ۱۷ کربنه و سیرشده، بیشتر است.

(۳) نیروی بین‌مولکولی غالب در آن با نیروی بین‌مولکولی غالب در اتیلن گلیکول، یکسان است.

(۴) با اضافه کردن آن به مخلوط آب و روغن، مخلوطی حاصل می‌شود که پایدار و ناهمنگ است.

۵۲- چند مورد درست است؟

- صابون مایع برخلاف صابون جامد در چربی حل می‌شود.

- همیشه سر قطبی پاک‌کننده‌های صابونی از سر ناقطبی آن‌ها، بزرگتر است.

- اسیدچرب با فرمول $\text{C}_۵\text{H}_{۱۱}\text{COOH}$ ، در واکنش با NaOH ، صابون جامد تولید می‌کند.

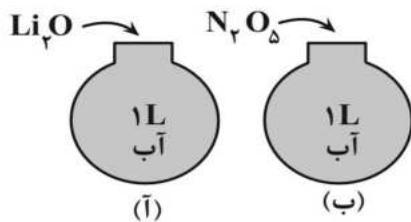
- نیروی بین‌مولکولی غالب در چربی‌ها از نوع وان‌دروالس است.

- بخش آنیونی پاک‌کننده‌های صابونی، قطبی است و در آب حل می‌شود.

(۱) ۳   (۲) ۴   (۳) ۲   (۴) ۱

۵۳- مقدار کافی از یک صابون جامد (با زنجیر سیرشده) در واکنش با ۲۵۰ میلی لیتر محلول $۰ / ۰$ مولار منیزیم کلرید، مقدار $۴ / ۲۷۲$ گرم رسوب تشکیل داده است. در یک واحد فرمولی از اسیدچرب مربوط به صابون مورد نظر، در مجموع چند اتم وجود دارد؟ (بازدۀ درصدی واکنش ۸۰ درصد است). ($\text{Na} = ۲۳, \text{Mg} = ۲۴, \text{O} = ۱۶, \text{C} = ۱۲, \text{H} = ۱ : \text{g.mol}^{-۱}$)

(۱) ۴۶   (۲) ۴۸   (۳) ۵۰   (۴) ۵۲

۵۴- با توجه به شکل‌های روبرو، همه عبارت‌های زیر درست‌اند، به جز:

(۱) به ازای حل شدن $۵ / ۰$ مول از هر کدام از اکسیدهای مجموع یون‌های هر ظرف، ۴ مول خواهد شد.

(۲) براساس مدل آرنیوس، رنگ کاغذ pH در محلول آبی $\text{NH}_۳$ و محلول آبی ظرف (ب) متفاوت است.

(۳) در دمای یکسان، با اتحال $۱ / ۰$ مول از هر کدام از اکسیدهای اختلاف pH محلول‌های حاصل، برابر با $۱۲ / ۶$ خواهد شد.

(۴) غلظت مولی یون هیدرونیوم در محلول آبی (آ)، کمتر از محلول آبی (ب) است.

۵۵- کدامیک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد؟

(۱) محلول همه اسیدهای آرنیوس در آب، دارای یون OH^- (aq) هستند.

(۲) در همه محلول‌ها در دمای $۰ / ۲۵^\circ\text{C}$ ، رابطه $[H^+] [OH^-] = ۱۰^{-۱۴}$ برقرار است.

(۳) منظور از اسید تکپروتون‌دار، اسیدی است که در فرمول شیمیایی خود فقط یک اتم هیدروژن دارد.

(۴) اسیدهای آرنیوس باید بتوانند در آب حل شوند، بنابراین مولکول‌های قطبی هستند.

۵۶ - چند ویژگی زیر در یک لیتر محلول هیدروبرمیک اسید با $pH = 4$ و یک لیتر محلول هیدروفلوریک اسید با $pH = 4$, برابر است؟

(ب) خاصیت اسیدی

(الف) شمار آنیون‌ها

(پ) حجم گاز هیدروژن تولید شده در واکنش با مقدار کافی از فلز منیزیم

(ت) سرعت واکنش با فلز منیزیم در نخستین لحظه انجام واکنش

(ث) غلظت یون هیدروکسید

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵۷ - کدام یک از عبارت‌های زیر درست می‌باشد؟

(۱) رسانایی الکتریکی محلول سرکه، همواره کمتر از محلول هیدروکلریک اسید است.

(۲) اتانول یک باز آرنیوس به شمار می‌آید؛ زیرا با حل شدن آن در آب، غلظت یون هیدروکسید افزایش می‌یابد.

(۳) در یونش کامل اسیدهای تکپروتون دار، ممکن است غلظت یون هیدرونیوم، کمتر از غلظت اسید یونیده نشده باشد.

(۴) اگر درجه یونش محلول $1 / ۰$ مولار متانویک اسید (CH_2O_2), $۱ / ۰$ باشد، غلظت اسید باقی‌مانده، $۹ / ۰$ برابر غلظت آنیون حاصل خواهد بود.

۵۸ - جدول زیر، ثابت یونش سه اسید متفاوت را در دما و غلظت یکسان نشان می‌دهد. با توجه به آن چند مورد از مطالب زیر درست است؟

فرمول شیمیایی	ثابت یونش (K_a)
HA	$۱ / ۸ \times ۱۰^{-۵}$
HB	$۴ / ۷ \times ۱۰^{-۱۰}$
HC	$۷ / ۲ \times ۱۰^{-۳}$

• رسانایی الکتریکی محلول HB از محلول دو اسید دیگر، کمتر است.

• غلظت یون هیدروکسید در محلول HC , بیشتر از سایرین است.

• pH محلول HB از محلول HA , بیشتر است.

• شمار مولکول‌های اسید یونیده نشده در محلول آن‌ها به صورت:

$HC < HA < HB$ است.

۲ (۴)

۳ (۳)

۱ (۲)

۴ (۱)

۵۹ - مقداری گاز هیدروژن کلرید ($HCl(g)$) را در شرایط STP, در ۲۰۰ میلی‌لیتر آب مقطر حل کرده و حجم محلول اسیدی را به $۵ / ۰$ لیتر می‌رسانیم. در صورتی که pH محلول حاصل برابر $۲ / ۷$ باشد، مقدار گاز هیدروژن کلرید چند میلی‌لیتر بوده است؟ ($\log ۲ = ۰ / ۳$)

۲۲/۴ (۴)

۴۴/۸ (۳)

۵/۶ (۲)

۱۱/۲ (۱)

۶۰ - غلظت اسید یونیده نشده در محلول HA برابر $۴ / ۰$ مولار است. مجموع شمار ذره‌های یونیده نشده و ذره‌های حاصل از یونش، در ۵ لیتر محلول $۶ / ۰$ مولار اسید HB چند N_A می‌باشد؟ (درجه یونش اسید HB را ۲ برابر درجه یونش HA در نظر بگیرید).

$$(K_{a,HA}) = ۲۵ \times ۱۰^{-۳}$$

۲/۱ (۴)

۴/۲ (۳)

۶/۳ (۲)

۸/۴ (۱)

۶۱ - کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

(۱) کربوکسیلیک اسیدها از جمله اسیدهای ضعیفی هستند که تنها H متصل به گروه آلکیل آن‌ها می‌تواند به صورت یون هیدرونیوم وارد محلول شود.

(۲) سامانه‌های تعادلی جزو سامانه‌های برگشت‌پذیر محاسبه می‌شوند که مقدار واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها در لحظه تعادل با هم برابر است.

(۳) واژه یونش مختص ترکیب‌های مولکولی می‌باشد و برای ترکیب‌های یونی کاربرد ندارد.

(۴) هرچه غلظت H^+ هر محلولی بیشتر باشد قدرت اسیدی آن محلول نیز بیشتر است.

۶۲ - چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(الف) اگر دو قطعه فلز یکسان را وارد دو محلول اسیدی متفاوت با دما و غلظت یکسان کنیم در ظرفی که اسید قوی‌تری دارد حباب‌ها با سرعت بیشتری تولید می‌شوند.

(ب) رابطه $[H^+]^{14} = ۱۰^{-[OH^-]}$ همواره در همه محلول‌هایی که حلال آن‌ها آب است برقرار است.

(پ) در اسیدهای قوی درجه یونش بالا بوده و ثابت یونش (K_a) عددی بزرگ است.

(ت) اگر K_a اسید HA دو برابر K_a اسید HB باشد آن‌گاه غلظت HA نیز دو برابر اسید HB است.

(ث) بازها نیز همانند اسیدها ثابت یونش دارند که آن را با K_b نمایش می‌دهند که در دما و غلظت یکسان هرچه K_b بزرگ‌تر باشد، آن باز ضعیف‌تر است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶۳ - اگر در محلول 4 mol/L مولار اسید ضعیف HA به ازای حل شدن 200 مولکول در آب، 175 مولکول یونیده نشده در ظرف باقی بماند، pH محلول حاصل کدام است؟ ($\log 5 \approx 0.7$)

۲/۳ (۴)

۲/۲ (۳)

۲/۷ (۲)

۲/۵ (۱)

۶۴ - کدامیک از موارد زیر درست است؟

- آ) همه اسیدهای تکپروتون دار، در ساختار مولکولهای سازنده خود، فقط یک اتم هیدروژن دارند.
- ب) اگر شمار مولکولهای اسید یونیده شده را بر شمار مولکولهای اسید یونیده نشده تقسیم کنیم درجه یونش آن اسید به دست می‌آید.

پ) ثابت یونش با غلظت اسید رابطه عکس دارد و با افزایش غلظت اسید ثابت یونش کاهش می‌یابد.

ت) چنانچه HF گازی وارد آب شود مقدار زیادی HF به صورت مولکولی در آب خواهیم داشت.

۴ ب و ت

۳

۲ ب، پ

۱ آ، ب، ت

۶۵ - درباره دو محلول نیتروواسید و نیتریک اسید در شرایط یکسان دما و غلظت، کدام گزینه درست است؟

(۱) خاصیت اسیدی محلول نیتروواسید بیشتر است، زیرا قدرت اسیدی بیشتری دارد.

(۲) pH دو محلول یکسان است؛ زیرا غلظت برابری دارند.

(۳) pH محلول نیتریک اسید کمتر است؛ زیرا غلظت یون هیدرونیوم در آن بیشتر است.

(۴) پس از یونش نیتریک اسید، هیچ مولکول یونیده نشده‌ای در محلول آن یافت نمی‌شود.

۶۶ - در محلول 4 mol/L مول بر لیتر نیتروواسید (HNO₂) در دمای 25°C غلظت یون هیدرونیوم برابر $4 \times 10^{-5}\text{ mol/L}$ است. ثابت یونش نیتروواسید به تقریب کدام است و pH محلول در شرایط واکنش به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

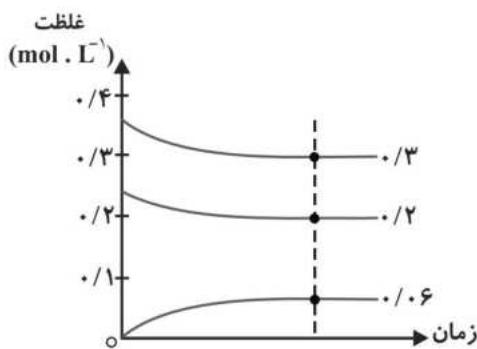
$(\log 5 \approx 0.7 \text{ و } \log 0.85 = -0.07)$

۲/۳۷ - 4×10^{-5}

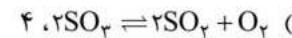
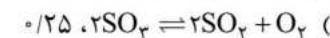
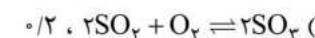
۳/۱۵ - 4×10^{-5}

۲/۳۷ - 6×10^{-5}

۳/۱۵ - 6×10^{-5}

۶۷ - با توجه به شکل زیر و داده‌های آن، می‌توان دریافت که این نمودارها به واکنش تعادلی گازی ..... مربوط است و مقدار ثابت تعادل برابر با ..... است.

۶۸ - در مورد اسیدها و بازها، چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

• در بازها، هرچه غلظت یون هیدروکسید بیشتر باشد، آن باز قوی‌تر است.

• با استفاده از محلول غلیظ سدیم هیدروکسید به عنوان لوله‌بازکن، به علت قوی بودن این ماده، هر نوع آلاینده موجود در لوله‌ها را می‌توان از بین برد.

• درون معده یک محیط بسیار اسیدی است و دیواره داخلی معده به طور طبیعی مقدار زیادی از یون‌های هیدرونیوم را جذب می‌کند.

• برای خنثی کردن کامل 3 L لیتر شیره معده 0.3 mol/L مولار، 2.25 L لیتر از محلول شیر منیزی 0.2 mol/L نیاز است.

• جوش شیرین فقط به صورت ترکیب با Al(OH)_3 می‌تواند به عنوان ضد اسید استفاده شود.

۴ (۴)

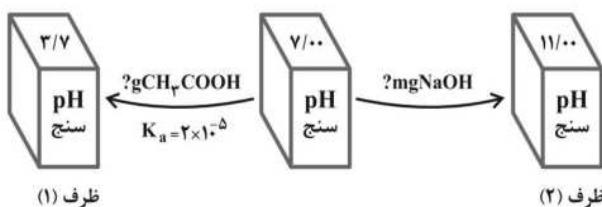
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶۹- در شکل‌های زیر به ترتیب از راست به چپ چند گرم ماده حل شونده به ظرف (۱) و چند میلی‌گرم ماده حل شونده به ظرف (۲) افزوده شده است؟ (حجم نهایی محلول موجود در هر ظرف را لیتر در نظر بگیرید.)

$$(C = 12, H = 1, O = 16, Na = 23 : g \cdot mol^{-1})$$

۱) ۴۰ و ۱/۳۲

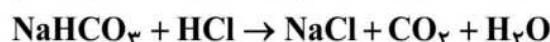
۲) ۴ و ۱/۳۲

۳) ۴ و ۱/۳۲

۴) ۴۰ و ۱/۳۲

۷۰- برای رساندن pH دو لیتر محلول هیدروکلریک اسید $5 \text{ ppm} / 117 \text{ g} \cdot mL^{-1}$ با چگالی $1/109$ به $7/5$ ، به تقریب چند گرم جوش شیرین با خلوص 80% نیاز است؟ (از تغییر حجم محلول صرفنظر کنید)

$$(H = 1, C = 12, O = 16, Na = 23, Cl = 35 / 5 : g \cdot mol^{-1}) \quad (\text{واکنش موازن شود.})$$

۲/۲۵ (۴)

۰/۶ (۳)

۰/۷۵ (۲)

۱/۵ (۱)

۷۱- کدام مورد نادرست است؟

۱) افزایش آنزیم و مقداری نمک‌های فسفات به صابون، هر دو می‌توانند در جهت تقویت قدرت پاک‌کنندگی مؤثر باشند.

۲) رفتار نور در دو مخلوط شربت معده و شیر، مشابه یکدیگر است.

۳) نیروی بین مولکولی میان لکه چربی و صابون، مشابه نیروی بین مولکولی میان اتانول و آب است.

۴) کارایی صابون در نوعی آب مصرفی که دارای املاح زیاد است، می‌تواند با چالش رو به رو شود.

۷۲- ۸ مول از یک اسید چرب، با زنجیر هیدروکربنی خطی و سیرشده را با مقدار کافی پتابسیم هیدروکسید واکنش می‌دهیم و از واکنش صابون مایع به دست آمده با مقدار کافی محلول کلسیم کلرید، $2/231$ گرم رسوب تشکیل می‌شود. شمار اتم‌های کربن در زنجیره هیدروکربنی سیرشده این اسید چرب، کدام است؟ ($C = 12, O = 16, H = 1, Ca = 40 : g \cdot mol^{-1}$)

۱۸ (۴)

۱۵ (۳)

۱۷ (۲)

۱۶ (۱)

۷۳- با توجه به واکنش زیر کدام گزینه نادرست است؟ ($Al = 27, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)

۱) در این واکنش مجموع آنتالپی واکنش‌دهنده‌ها، کمتر از فراورده‌ها می‌باشد.

۲) فشار گاز هیدروژن تولید شده، قدرت پاک‌کنندگی این مخلوط را افزایش می‌دهد.

۳) اگر در مخلوط $2/7$ گرم فلز آلومینیم وجود داشته باشد، $3/36$ لیتر گاز هیدروژن در شرایط STP تولید می‌شود.

۴) این مخلوط همانند جوهرنمک و سفیدکننده، نوعی پاک‌کننده خورنده می‌باشد که با آلاینده‌ها واکنش می‌دهد.

۷۴ - کدام یک از عبارت‌های زیر درست می‌باشد؟

آ) مقایسه درست pH برخی از اجزای بدن اندام‌های انسان به صورت: محتويات < خون > بزاق < شیره می‌باشد.
روده کوچک دهان معده

ب) در دمای اتاق غلظت یون هیدروکسید در یک نمونه شیر ترش شده با $7 / ۳ = ۳ \times 10^{-۴} \text{ mol.L}^{-۱}$, $\text{pH} = ۰ / ۳$ است. ($\log ۲ \simeq ۰ / ۳$)

پ) اگر به آب خالص، مقدار مول برابر HCl و NaOH افزوده شود، در محلول حاصل غلظت یون H^+ بیشتر از یون OH^- می‌شود.

ت) در دمای اتاق با افزودن مقداری اسید به آب، غلظت یون OH^- به اندازه‌ای کاهش می‌یابد که حاصل ضرب غلظت یون‌های OH^- و H^+ ثابت باقی بماند.

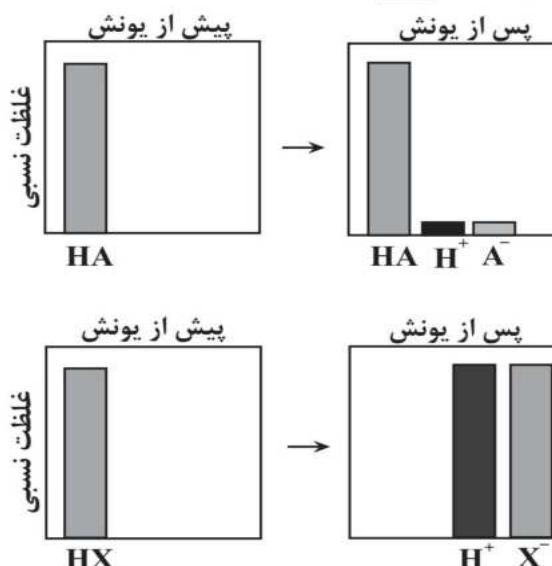
(۱) آ، ب

(۲) پ، ت

(۳) آ، پ

(۴) ب، پ

۷۵ - با توجه به شکل‌های زیر، همه گزینه‌ها درست‌اند، به جز.....

(۱) اسید HA . نمی‌تواند یکی از اسیدهای موجود در باران اسیدی یا باران معمولی باشد.

(۲) در شرایط یکسان، رسانایی الکتریکی محلول آبی HX و محلول آبی سولفوریک اسید، یکسان است.

(۳) در دمای اتاق، pH محلول $۱ / ۰$ مولار HA از pH محلول $۱ / ۰$ مولار HX ، بیشتر است.

(۴) اسید HX . می‌تواند HCl یا یکی از اسیدهای موجود در باران اسیدی باشد.

۷۶ - چند مورد از عبارت‌های زیر درست‌اند؟

آ) در شرایط یکسان غلظت و دما، غلظت یون هیدرونیوم در محلول فورمیک اسید، بیشتر از غلظت آن در محلول استیک اسید است.

ب) واکنش‌های رفت و برگشت در سامانه‌های تعادلی، به طور پیوسته و با سرعت ثابت انجام می‌شوند و به همین دلیل مقدار مواد شرکت‌کننده در سامانه برابر می‌گردند.

پ) محلول‌های آبی ساکارز، آمونیاک و اتانول، غیرالکترولیت‌اند.

ت) در محلول اسیدهای آرنیوس، فقط یون هیدرونیوم و در محلول بازهای آرنیوس، فقط یون هیدروکسید وجود دارد.

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۷۷ - چه تعداد از مطالب زیر، نادرست است؟

- با قرار دادن محلول اسیدها در مدار الکتریکی، تراکم یون در اطراف قطب‌های مثبت و منفی، همواره برابر است.
- با غلیظت‌گردان محلولی از یک اسید ضعیف در دمای ثابت، غلظت یون هیدرونیوم و در نتیجه درجه یونش آن افزایش می‌یابد.
- مقایسه رسانایی الکتریکی محلول‌های $\text{HCl} > \text{HNO}_2 > \text{HCOOH}$ ، همواره به صورت: $\text{HCl} > \text{HNO}_2 > \text{HCOOH}$ است.

• بر اثر انحلال 125 g N_2O_5 در 2 L آب، محلولی با $\text{pH} = 0/9$ به دست می‌آید. ($\log 2 \approx 0/3$)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۷۸ - شمار مولکول‌های یونیده شده در 200 mL میلی‌لیتر محلول اسید ضعیف HA با غلظت 10^{-3} Molar برابر $24/0.8 \times 10^{18}$ مولار است. درجه یونش HA در این محلول کدام است و در این محلول غلظت یون هیدروکسید، چند برابر غلظت یون هیدرونیوم می‌باشد؟ (واکنش در دمای اتاق انجام می‌شود).

(۱) $2/5 \times 10^{-7}$

(۲) 4×10^{-4}

(۳) $2/5 \times 10^{-7}$

(۴) 4×10^{-4}

۷۹ - چند مورد از مطالب زیر درباره واکنش $1/0\text{ mol}$ فلز روی با 25 mL میلی‌لیتر محلول $8/0\text{ mol}$ HCl در دمای 25°C ، درست است؟

- pH اولیه محلول اسید، برابر $1/0$ است.

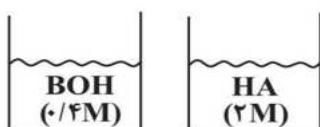
• با افزودن آب و رساندن حجم محلول به 1 L ، سرعت تولید گاز افزایش می‌یابد.

• در این واکنش یون کلرید اکسایش یافته و کاهنده است.

• اگر به جای محلول هیدروکلریک اسید، از محلول استیک اسید با دما و غلظت یکسان استفاده کنیم، سرعت واکنش کاهش می‌یابد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸۰ - اگر اسید HA و باز BOH هر دو ضعیف باشند، با توجه به رابطه $\frac{\text{K}_a(\text{HA})}{\text{K}_b(\text{BOH})} = 2 \times 10^5$ ، مجموع pH دو محلول کدام است؟

(۱) ۱۳

(۲) ۱۲

(۳) ۱۱

(۴) ۱۰

۸۱ - pH محلول حاصل از اختلاط 150 mL محلول سیرشده سود سوزآور با چگالی 1 g بر میلی‌لیتر با 50 mL محلول 740 ppm کلسیم هیدروکسید با چگالی $2/1\text{ g}$ بر میلی‌لیتر به تقریب کدام است؟ (دما برابر 25°C در نظر گرفته شود). (انحلال پذیری سود سوزآور در دمای آزمایش، برابر 2 g در 100 mL آب است).

($\log 435 \approx 2/6$, $\text{Na} = 23, \text{H} = 1, \text{O} = 16, \text{Ca} = 40:\text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ۱۲/۶

(۲) ۱۲/۶

(۳) ۹/۴

(۴) ۸/۴

۸۲ - کدام موارد درست بیان شده است؟ (۳ / ۰ = ۲ $\log$)

(آ) با افزایش غلظت محلول یک اسید ضعیف، درجه یونش و ثابت یونش آن تغییر می‌کند.

(ب) شربت معده و رنگ‌های پوششی، سوسپانسیون می‌باشند و با گذشت زمان، تهشین می‌شوند.

(پ) گل ادریسی در خاکی که غلظت یون هیدرونیوم آن برابر 2×10^{-9} مول بر لیتر است، به رنگ سرخ شکوفا می‌شود.

ت) از انحلال $1 \text{ mol}/\text{L}$ باریم اکسید در آب با دمای 25°C ، 0.2 mol یون حاصل می‌شود و اگر حجم محلول 100 mL لیتر باشد، pH محلول آن، برابر با ۱۴ است.

ث) در دمای اتاق غلظت یون هیدروکسید در محلول لوله‌بازکن با $\text{pH} = 13/3$ ، 400 mL برابر شیشه‌پاک‌کن با $\text{pH} = 10/7$ است.

(۴) پ و ث

(۳) پ، ت و ث

(۲) آ، ب و ت

(۱) آ و ب

۸۳ - چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

(آ) شیره معده، یک مایع گوارشی اسیدی است که pH آن برابر $1/3$ می‌باشد.

(ب) داروهای ضد اسید معده، ترکیب‌هایی بازی هستند که با اسید معده واکنش داده و آن را خنثی کرده و سبب کاهش مقدار اسید معده می‌شوند.

(پ) آمونیاک جزو بازهای ضعیف است که به طور جزئی در آب یونش می‌یابد.

ت) نسبت شمار اتم‌ها به نوع عنصرها در فرمول جوش‌شیرین، برابر با ۲ است.

(۴)

(۳)

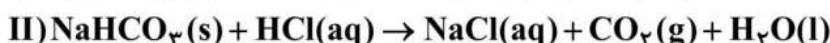
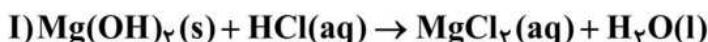
(۲)

(۱)

۸۴ - مخلوطی از منیزیم هیدروکسید و سدیم هیدروژن کربنات به جرم $m \text{ g}$ ، در واکنش با $2/5 \text{ L}$ لیتر محلول هیدروکلریک اسید با

به طور کامل خنثی می‌شود. اگر طی این فرایند، 672 mL میلی‌لیتر گاز (پس از بازگرداندن به شرایط (STP) آزاد شود،

$(\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{Na} = 23, \text{Mg} = 24 : \text{g}\cdot\text{mol}^{-1})$ کدام است؟ (واکنش‌ها موازن‌شوند).

۲/۵۸ (۱)

۳/۱ (۲)

۳/۴۲ (۳)

۳/۶۸ (۴)

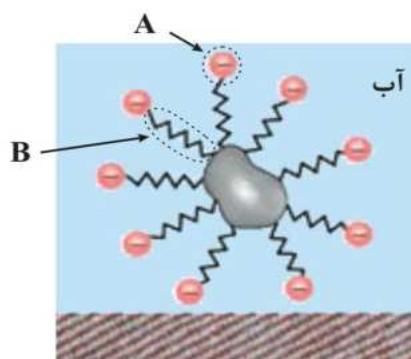
۸۵ - چند میلی‌گرم نیتریک اسید را به 50 mL محلول پتاسیم هیدروکسید با $\text{pH} = ۱۳$ اضافه کنیم تا محلولی با HNO_3 حاصل شود و همچنان در طی انجام این واکنش چند گرم آب تولید می‌شود؟ (از تغییر حجم ناشی از اضافه کردن HNO_3 صرف نظر کنید). ($\text{H} = ۱, \text{N} = ۱۴, \text{O} = ۱۶, \text{K} = ۳۹: \text{g}\cdot\text{mol}^{-۱}$) (دما 25°C در نظر گرفته شود.)

(۱) $۰/۶۷۵-۲۷۶۲/۵$

(۲) $۶/۷۵-۲۷۶۲/۵$

(۳) $۰/۶۷۵-۲۳۶۲/۵$

(۴) $۶/۷۵-۲۳۶۲/۵$

۸۶ - با توجه به شکل زیر که نحوه پاک شدن لکه چربی یا روغن از سطح پارچه در کتاب درسی را نشان می‌دهد، کدام مطلب نادرست است؟

(۱) مخلوط نشان داده شده در شکل، یک مخلوط ناهمگن و ناپایدار است.

(۲) بین مولکول‌های روغن و بخش B، جاذبه واندروالسی وجود دارد.

(۳) قسمت A بخش آب دوست مولکول صابون و فرمول شیمیایی آن COO^- است.

(۴) جاذبه میان بخش A و مولکول‌های آب از نوع یون - دوقطبی است.

۸۷ - چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

(آ) تمام پیوندهای کربن - کربن در روغن زیتون یگانه است.

(ب) اتیلن گلیکول از جمله هیدروکربن‌های قطبی است که به دلیل داشتن دو گروه هیدروکسیل به خوبی در آب حل می‌شود.

(پ) در ساختار مولکول داده شده در شکل مقابل، ۸ گروه CH_2 وجود دارد.

(ت) استرهای سنگین را می‌توان از واکنش استری‌شدن اسیدهای چرب و الکل‌های چند‌عاملی تولید کرد.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۸۸ - مخلوطی به جرم $۱۲۶/۴$ گرم از $\text{C}_{۱۸}\text{H}_{۲۹}\text{SO}_۴\text{Na}$ و $\text{C}_{۱۸}\text{H}_{۲۹}\text{COONa}$ را در ۲۰۰ میلی‌لیتر محلول ۱ مولار کلسیم کلرید وارد می‌کنیم. با فرض مصرف کامل یون‌های کلسیم در این واکنش، درصد جرمی پاک‌کننده غیر صابونی در مخلوط اولیه به تقریب کدام است؟ ($\text{Na} = ۲۳, \text{C} = ۱۲, \text{O} = ۱۶, \text{S} = ۳۲, \text{H} = ۱: \text{g}\cdot\text{mol}^{-۱}$)

(۱) $۱/۵۸$

(۲) $۵/۷۳$

(۳) $۳/۱۶$

(۴) $۰/۷۹$

۸۹ - کدام گزینه در مورد اسیدهای $\text{HNO}_۳$ ، $\text{HNO}_۲$ و HCN درست است؟

(۱) ثابت یونش دو اسید، بزرگ است.

(۲) در شرایط یکسان از نظر دما و غلظت، غلظت یون‌های موجود در محلول اسید $\text{HNO}_۳$ بیشتر است.

(۳) در دمای یکسان و در غلظت‌های یکسان سه اسید، $\text{HNO}_۳$ بالاترین pH را دارد.

(۴) در شرایط یکسان، سرعت واکنش فلز منیزیم در $\text{HNO}_۲$ در مقایسه با $\text{HNO}_۳$ بیشتر است.

۹۰ - NHRR' یک باز ضعیف آلی است. $۱۱/۸$ گرم از آن درون مقداری آب ریخته شده و پس از یونش، مجموع تعداد یون‌ها به

$۱۰ \times ۱۱۶ \times ۴$ رسیده است. اگر درصد یونش آن ۲% باشد، $\text{R}'\text{R}$ در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

($\text{C} = ۱۲, \text{H} = ۱, \text{N} = ۱۴: \text{g}\cdot\text{mol}^{-۱}$)

(۱) متیل و متیل

(۲) اتیل و اتیل

(۳) پروپیل و متیل

(۴) اتیل و متیل

(۱) متیل و متیل

۹۱- چه تعداد از موارد زیر درست است؟ ($\log 2 \approx 0.3$)

- آ) در دما و غلظت یکسان، هرچه K_b یک باز بیشتر باشد، رسانایی الکتریکی محلول آن بیشتر است.
- ب) هیدروکلریک اسید همانند سدیم هیدروکسید از جمله شوینده‌های خورنده است که در اثر واکنش این دو ماده با یکدیگر، نمک طعام تولید می‌شود.

- پ) در واکنش خنثی شدن اسیدها و بازها، کاتیون حاصل از اسید و آنیون حاصل از باز، دست‌نخوردہ باقی می‌مانند.
- ت) اگر غلظت اسید و باز با یکدیگر برابر باشد، قطعاً واکنش خنثی شدن به صورت کامل انجام می‌گیرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۲- به ۱۶۸ گرم محلول پتاس سوزآور با درصد جرمی مشخص، مقداری آب خالص اضافه کرده‌ایم تا حجم محلول به ۷۵۰ mL برسد، اگر pH محلول حاصل برابر $12/7$ باشد، غلظت محلول اولیه چند ppm و درصد جرمی آن چقدر است؟ ($K = ۳۹, O = ۱۶, H = ۱: g.mol^{-1}$) (گزینه‌ها را به ترتیب از راست به چپ بخوانید.)

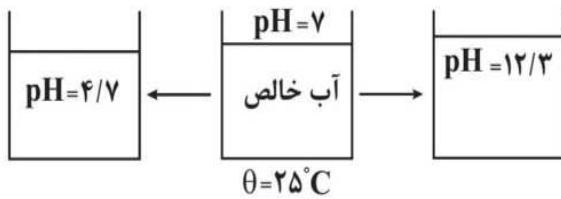
۱/۲۵ - ۱۲۵۰۰ (۴)

۱۲/۵ - ۱۲۵۰۰ (۳)

۰ - ۱۲۵۰ (۲)

۱۲/۵ - ۱۲۵۰ (۱)

۹۳- با توجه به شکل زیر، به طور جداگانه به $pH = ۷$ آب با 100mL ، به ترتیب از راست به چپ چند گرم سدیم هیدروکسید جامد و چند میلی‌گرم HA اضافه کنیم تا محلول‌هایی با pH داده شده به دست آید؟ (اسید HA به میزان ۲ درصد یونیده می‌شود و جرم مولی HA و NaOH به ترتیب ۴۰ و ۶۰ گرم بر مول است و از تغییر حجم محلول موقع اضافه کردن HA و NaOH صرف‌نظر کنید).

۶ ، ۸۰ (۱)

۶ ، ۰/۰۸ (۲)

۱۲ ، ۸۰ (۳)

۱۲ ، ۰/۰۸ (۴)

۹۴- مقداری فلز سدیم را به یک لیتر آب می‌افزاییم و محلول بازی به دست آمده را به ۷ لیتر محلول هیدروکلریک اسید با غلظت ۳ mol.L^{-1} اضافه می‌کنیم. اگر pH محلول هیدروکلریک اسید ۲ برابر شود، چند گرم فلز سدیم با آب واکنش داده است؟

($Na = ۲۳\text{ g.mol}^{-1}$) ($\log 3 \approx 0.5$)

(معادله واکنش موازن شود.) $Na(s) + H_2O(l) \rightarrow NaOH(aq) + H_2(g)$

۱۴/۷ (۴)

۷/۳۵ (۳)

۱۴/۹۵ (۲)

۲۹/۹ (۱)

۹۵- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- یک ماده خوراکی با $pH = ۸$ باعث افزایش pH محتويات درون معده می‌شود.
- در صورت افزودن محلول لوله بازکن به مخلوط آب و اسیدهای چرب، یک مخلوط همگن ایجاد می‌شود.
- در دمای ثابت، با افزودن محلول شیشه‌پاک کن به آب خالص، مقدار $[OH^-] \times [H^+]$ افزایش می‌یابد.
- مجموع بارهای الکتریکی محلول پتاس سوزآور همواره بیشتر از مجموع بارهای الکتریکی محلول آمونیاک است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

mapedu

۱- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) در گذشته به دلیل در دسترس نبودن و یا استفاده نکردن از صابون، سطح بهداشت فردی و همگانی بسیار پایین بود.
- ۲) وبا به دلیل آلوده شدن آبها و نبود بهداشت شیوع پیدا کرده و هنوز هم می‌تواند برای هر جامعه تهدیدکننده باشد.
- ۳) شاخص امید به زندگی به عوامل گوناگون بستگی داشته و مقدار آن در مناطق کم‌بخاردار جهان در حال کاهش است.
- ۴) اگر ظرف‌های چرب را به خاکستر آغشته کرده و سپس با آب گرم شست و شو بدھیم، این ظروف آسان‌تر تمیز می‌شوند.

۲- بخش آنیونی نوعی پاک‌کننده‌ی صابونی جامد، دارای یک زنجیره هیدروکربنی سیرشده با 37 اتم هیدروژن است. درصد جرمی اتم‌های اکسیژن در یک نمونه از این پاک‌کننده چقدر است؟ ($Na = 23, O = 16, C = 12, H = 1 : g.mol^{-1}$)

(۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۵ (۴) ۷/۵

۳- چند مورد از مطالب زیر، دربارهٔ ترکیبی که ساختار آن نشان داده شده، درست است؟ ($O = 16, C = 12, H = 1 : g.mol^{-1}$)

- آ) نیروی بین مولکولی غالب در آن از نوع وان‌دروالسی است.
- ب) این ترکیب یک اسید چرب سه عاملی را نشان می‌دهد که در هگزان حل می‌شود.
- پ) در واکنش با سود، الکلی را تولید می‌کند که درصد جرمی اکسیژن در آن برابر $3/5.5\%$ است.
- ت) این ترکیب دو بخش قطبی و ناقطبی داشته و در مخلوط آب و صابون، تشکیل کلوئید می‌دهد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴- کدام یک از عبارت‌های داده شده درست است؟

- ۱) مولکول‌های عسل دارای تعدادی گروه عاملی کربوکسیل در ساختار خود بوده و با آب پیوند هیدروژنی می‌دهند.
- ۲) صابون‌های مایع را بر اثر گرم کردن مخلوط روغن‌های مایع مثل روغن زیتون با سدیم هیدروکسید تهیه می‌کنند.
- ۳) اوره، از جمله مواد محلول در آب به شمار رفته و بین مولکول‌های آن امکان برقرار شدن پیوند هیدروژنی وجود ندارد.
- ۴) هگزان، یک ترکیب ناقطبی از دسته هیدروکربن‌ها بوده و به عنوان یک پاک‌کننده برای زدودن لکه گریس کاربرد دارد.

۵- نمونه‌های مجازی از گلوکز و اوره در اختیار داریم. اگر شمار اتم‌های اکسیژن موجود در ساختار این دو ماده برابر بوده و جرم آن‌ها به اندازه‌ی 12 گرم با هم تفاوت داشته باشد، بر اثر سوختن نمونه‌ی گلوکز در شرایط استاندارد، چند لیتر گاز کربن دی‌اسید تولید می‌شود؟ ($O = 16, C = 12, H = 1 : g.mol^{-1}$)

(۱) ۳/۳۶ (۲) ۶/۷۲ (۳) ۴/۴۸ (۴) ۸/۹۶

۶- کدام یک از عبارت‌های داده شده نادرست است؟

- ۱) پارچه‌های پلی‌استری به کمک الیاف مصنوعی تولید شده و چسبندگی لکه‌های چربی روی آن‌ها کمتر از پارچه نخی است.
- ۲) حداقل دو مورد از اتم‌های C موجود در ساختار ذره‌ای پاک‌کننده‌های غیرصابونی به هیچ اتم هیدروژنی متصل نشده‌اند.
- ۳) در ساختار بخش قطبی مولکول‌های سازنده اسیدهای چرب، همانند استرهای سنگین، پیوند $C = O$ یافت می‌شود.
- ۴) با انحلال مقداری کلسیم کلرید در مخلوط آب، صابون و روغن، اجزای سازنده این مخلوط از یکدیگر جدا می‌شوند.

۷- بر اثر واکنش اسید چرب $C_{15}H_{30}O_2$ با 400 میلی‌لیتر محلول سدیم هیدروکسید با چگالی $1/2\text{ g.mL}^{-1}$ ، مقدار $9/9\text{ گرم}$ صابون جامد با خلوص 80% بدست می‌آید. غلظت محلول سدیم هیدروکسید بر حسب ppm کدام است؟ ($Na = 23, O = 16, C = 12, H = 1 : g.mol^{-1}$)

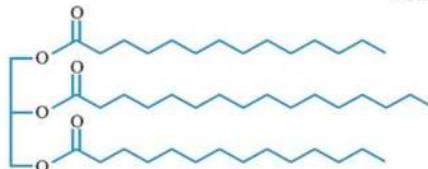
(۱) ۱۵۰۰ (۲) ۲۰۰۰ (۳) ۲۵۰۰ (۴) ۳۰۰۰

۸- چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

- آ) معروف‌ترین صابون سنتی ایران، حالت جامد داشته و بخاطر افزودنی‌های مناسب، در شستن موی چرب کاربرد دارد.
- ب) رسوب تشکیل شده بر روی دیواره کتری، لوله‌ها، آبراه‌ها و دیگر های بخار را می‌توان با استفاده از صابون پاک کرد.
- پ) از اتیلن گلیکول در تهییهٔ ضدیخ استفاده شده و در هر مولکول از این ترکیب، ۴ جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.
- ت) بین یک پاک‌کننده صابونی و غیرصابونی با تعداد اتم C برابر، ترکیبی با تعداد اتم H کمتر، با یون Ca^{2+} واکنش می‌دهد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۹- ترکیبی با ساختار مولکولی زیر را در نظر بگیرید:

این ماده، ..... واژلین، نامحلول در آب بوده و در صورت واکنش کامل $3/0$ مول از این ترکیب با مقدار کافی محلول سود.

..... گرم پاک کننده‌ی صابونی بدست می‌آید.

$$(Na = 23 \text{ و } O = 16 \text{ و } C = 12 \text{ و } H = 1 : g/mol^{-1})$$

۴) برخلاف -

۳) برخلاف -

۲) همانند -

۱) همانند -

۱۰- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

۱) گاز حاصل از واکنش مخلوط پودر آلومینیوم و سود با آب را می‌توان از واکنش آهن با هیدروکلریک اسید نیز تهیه کرد.

۲) کلوئیدها همانند سوپرانسیون‌ها ناپایدار بوده و برخلاف محلول مس(II) سولفات، مسیر عبور نور در آن‌ها مشخص است.

۳) پاک‌کننده‌های غیرصابونی نوعی ترکیب یونی بوده و آن‌ها را با استفاده از بنزن در صنایع پتروشیمی تهیه می‌کنند.

۴) با جایگزین کردن یون سدیم موجود در یک صابون با یون پتاسیم، دمای ذوب این ماده کاهش پیدا خواهد کرد.

۱۱- پاک‌کننده‌ای با ساختار زیر را در نظر بگیرید:

فرمول شیمیایی این پاک‌کننده به چه صورت بوده و مولکول‌های این ماده در برخورد با مولکول‌های چربی، از چه سمتی و با چه نوع پیوندی با مولکول‌های چربی ارتباط برقرار می‌کنند؟

$$1) \text{ سمت } A - C_{19}H_{33}SO_4Na \quad 2) \text{ واندروالسی}$$

$$3) \text{ سمت } B - C_{19}H_{31}SO_4Na \quad 4) \text{ پیوند هیدروژنی}$$

۱۲- اگر به 400 میلی‌لیتر آب سخت با چگالی $1/2 \text{ g/mL}^{-1}$ که دارای یون‌های Ca^{2+} و Mg^{2+} با غلظت $1800 ppm$ و $2400 ppm$ است، مقدار کافی از صابون $C_{14}H_{33}COONa$ را اضافه کنیم، نسبت جرم رسوب نمک منیزیم به جرم رسوب نمک کلسیم به ($Ca = 40$ و $Mg = 24$ و $O = 16$ و $C = 12$ و $H = 1 : g/mol^{-1}$) تقریب چقدر می‌شود؟

۱/۶۲ (۴)

۱/۲۱ (۳)

۰/۸۴ (۲)

۰/۶۸ (۱)

۱۳- کدام موارد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

آ) رنگ‌های پوششی از ذرات ریز ماده ساخته شده و با قرار دادن یک نمونه از آن‌ها در مکان ثابت، تنهشین می‌شوند.

ب) در مخلوط آب، روغن و صابون، ذرات صابون از طرف دم هیدروکربنی به سمت ذرات روغن جهت‌گیری می‌کنند.

پ) قدرت پاک‌کننده‌های غیرصابونی در آب دریا نسبت به یک نمونه از آب چشممه بیشتر خواهد بود.

ت) با افزودن آنزیم به صابون‌ها، همانند افزایش دمای آب، می‌توان قدرت پاک‌کننده‌ای این مواد را افزایش داد.

۴) ب و پ

۳) ب و پ

۲) آ و پ

۱) آ و پ

۱۴- مقداری دی‌نیتروژن پنتاکسید را در آب حل کرده و حجم محلول مورد نظر را به کمک آب خالص، به 5 لیتر می‌رسانیم. اگر مجموع غلظت یون‌های تولید شده در این محلول برابر با $0/02$ مول بر لیتر باشد، جرم دی‌نیتروژن پنتاکسید حل شده در محلول برابر با چند گرم بوده و غلظت یون نیترات در این محلول ppm می‌شود؟

$$(چگالی محلول نهایی را برابر با $1/25 \text{ g}$ بر میلی‌لیتر در نظر بگیرید. $1 : g/mol^{-1}$ و $O = 16$ و $N = 14$ و $C = 12$ و $H = 1$)$$

۹۹۲ - ۵/۴ (۴)

۴۹۶ - ۵/۴ (۳)

۹۹۲ - ۲/۷ (۲)

۴۹۶ - ۲/۷ (۱)

۱۵- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

۱) اسید معده افزون بر فعل کردن آنزیم‌های گوارشی، جانداران ذره‌بینی موجود در غذا را نیز از بین می‌برد.

۲) بازها مزه‌ی تلخ داشته و با توجه به یافته‌های تجربی مختلف، رسانایی الکتریکی محلول آن‌ها یکسان نخواهد بود.

۳) نخستین کسی که اسیدها را بر یک مبنای علمی توصیف کرد، بر روی رسانایی الکتریکی محلول‌های آبی کار می‌کرد.

۴) جوهرنمک یک پاک‌کننده خورنده با خاصیت اسیدی بوده و همانند مخلوط آب و آهک، رنگ کاغذ pH را قرمز می‌کند.

۱۶- در ساختار بخش آنیونی نوعی صابون جامد، یک زنجیره هیدروکربنی سیرشده که دارای ۱۳ اتم کربن است، وجود دارد. درصد جرمی اکسیژن در این پاک‌کننده چقدر بوده و پس از حل کردن هر گرم از این ماده در ۵ لیتر آب خالص، غلظت ppm یون سدیم در محلول چقدر می‌شود؟
 $(Na = 23, O = 16, H = 1, C = 12)$

$$18/4 - 12/8 \quad (4)$$

$$18/4 - 12/8 \quad (3)$$

$$18/4 - 13/5 \quad (2)$$

$$18/4 - 13/5 \quad (1)$$

۱۷- کدام یک از مطالبات زیر نادرست است؟

- ۱) شاخص امید به زندگی به عوامل مختلفی بستگی داشته و مقدار آن در مناطق برخوردار، بیشتر از میانگین جهانی است.
- ۲) بیماری وبا در طول تاریخ فقط یک بار در جهان همه‌گیر شده و طی این فرایند، جان میلیون‌ها انسان را گرفته است.
- ۳) اوره از جمله مواد محلول در آب بوده و گشتاور دوقطبی مولکول‌های آن، همانند آمونیاک، بزرگ‌تر از صفر است.
- ۴) شمار اتم‌های اکسیژن در مولکول روغن زیتون، ۳ برابر شمار اتم‌های اکسیژن در مولکول اتیلن گلیکول است.

۱۸- تفاوت جرم مواد مصرف شده در واکنش میان $5/0$ مول از یک اسید چرب با مقدار کافی سدیم هیدروکسید، برابر با ۱۰۱ گرم است. اگر زنجیره‌ی هیدروکربنی موجود در ساختار پاک‌کننده‌ی حاصل از این فرایند کاملاً سیرشده باشد، شمار اتم‌های کربن موجود در هر مول از این پاک‌کننده کدام است؟
 $(Na = 23, O = 16, H = 1, C = 12)$

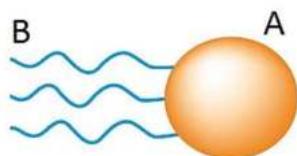
$$9/0 \times 10^{-24} \quad (4)$$

$$1/20 \times 10^{-24} \quad (3)$$

$$6/0 \times 10^{-24} \quad (2)$$

$$3/0 \times 10^{-24} \quad (1)$$

۱۹- کدام موارد از عبارت‌های زیر در رابطه با ترکیب مقابله درست هستند؟

آ) در ساختار هر مولکول از این ترکیب، ۳ پیوند اشتراکی $O-C$ دیده می‌شود.

ب) عناصر موجود در ساختار این ماده، همگی متعلق به دسته p جدول دوره‌ای هستند.

پ) بخش A ، قسمت قطبی مولکول را تشکیل داده و شامل گروه‌های عاملی استری می‌شود.

ت) با ریختن آن در مخلوط آب و صابون، مخلوط پایداری ایجاد می‌شود که به ظاهر همگن است.

۱) آ و ب   ۲) ب و پ   ۳) پ و ت   ۴) آ و ت

۲۰- کدام یک از مطالبات زیر درست است؟

- ۱) چربی‌ها مخلوطی از اسیدهای چرب و استرهای بلندزنجیر بوده و نیروی بین مولکولی غالب در آن‌ها از نوع هیدروژنی است.
- ۲) یکی از یون‌های آب که باعث ایجاد رسوب توسط صابون می‌شود، در آرایش الکترونی 5 زیرلایه پر از الکترون دارد.
- ۳) معروف‌ترین صابون سنتی ایران را از واکنش میان محلول سود با یک ماده‌ی ناقطبی به حالت مایع تولید می‌کنند.
- ۴) اگر یون سدیم موجود در ساختار نوعی صابون را با یون پتابسیم جایگزین کنیم، دمای ذوب آن افزایش می‌یابد.

۲۱- مقدار $16/8$ لیتر گاز گوگرد تری اکسید را در شرایط STP در مقداری آب خالص حل کرده و حجم محلول را به 3 لیتر می‌رسانیم. غلظت یون هیدروژن در محلول حاصل از این فرایند چند برابر غلظت یون هیدروکسید بوده و برای افزایش pH این محلول به اندازه‌ی $1/3$ واحد، به چند لیتر آب خالص نیاز داریم؟

$$10^{13} \times 5 - 2/5 \quad (2)$$

$$57 - 5 \times 10^{13} \quad (4)$$

$$10^{13} \times 5 - 2/5 \quad (1)$$

$$12 - 5 \times 10^{13} \quad (3)$$

۲۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- آ) سفیدکننده‌ها افزون بر ایجاد برهمنش با ذرات سازنده‌ی آلاینده‌ها، با این مواد واکنش نیز می‌دهند.
- ب) کلوئیدها مخلوط‌هایی هستند که به مرور زمان تنهشین شده و مسیر عبور نور از درون آن‌ها مشخص است.
- پ) پاک‌کننده‌های غیرصابونی به کمک گروه $-SO_3^-$ در آب حل شده و در آب سخت کارایی خود را حفظ می‌کنند.
- ت) در مولکولی از یک اسید چرب سیرشده که 50 پیوند اشتراکی در ساختار خود دارد، 30 اتم هیدروژن دیده می‌شود.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۲۳- اگر pH محلول یک اسید آلی تک پروتون دار با درصد جرمی ۶۵٪ و چگالی ۱/۲ گرم بر میلی لیتر برابر با ۱/۵ باشد، جرم مولی ذرات سازنده این اسید برابر با چند گرم بر مول می شود؟ (ثابت یونش این اسید $10^{-3} \times 9$ است.)

۸۸) ۴

۷۴) ۳

۶۰) ۲

۴۶) ۱

۲۴- همه عبارت های زیر درست هستند، بجز .....

(۱) با مخلوط کردن پودر آلومنیوم و $NaOH$ با آب، یکی از واکنش دهنده های استفاده شده در فرایند هابر تولید می شود.

(۲) پس از انحلال مقداری گاز هیدروژن فلورید در آب، سرعت تولید یون فلورید در محلول به تدریج کمتر می شود.

(۳) سرکه هی سفید، همانند جوهر نمک، در مجاورت با کاغذ pH ، رنگ این کاغذ را از زرد به آبی تغییر می دهد.

(۴) رسانایی محلول یک مولار کربنیک اسید نسبت به رسانایی محلول یک مولار سولفوریک اسید کمتر است.

۲۵- مقدار ۱/۲ گرم اسید را در مقداری آب حل کرده و حجم محلول مورد نظر را با اضافه کردن آب خالص به آن، به ۲/۵ لیتر می رسانیم. اگر ثابت یونش اسیدیک اسید برابر با $10^{-5} mol \cdot L^{-1}$ باشد، غلظت مولکول های اسید یوننده نشده در محلول نهایی برابر با چند $mol \cdot L^{-1}$ می شود؟ ($O = 16$ و $H = 1$ و $C = 12$)

۳/۸ $\times 10^{-2}$) ۴

۷/۶ $\times 10^{-3}$) ۳

۳/۶ $\times 10^{-2}$) ۲

۷/۲ $\times 10^{-3}$) ۱

۲۶- محلول های مجازی از فورمیک اسید و استیک اسید با حجم، درصد جرمی و چگالی برابر را به ترتیب در دو ظرف A و B ریخته و آن ها را در مجاورت با دو قطعه فلز منیزیم قرار می دهیم. سرعت انجام شدن واکنش در کدام ظرف بیشتر بوده و حجم فراورده ای نهایی حاصل از محلول کدام ظرف بیشتر است؟

$B - B$) ۴

$A - B$) ۳

$B - A$) ۲

$A - A$) ۱

۲۷- در محلولی از فورمیک اسید با غلظت $10^{-2} mol \cdot L^{-1}$ و چگالی $10^{-4} g \cdot mL^{-1}$ ، غلظت یون فرمات (COO^-) برابر $250 ppm$ است. ثابت یونش فورمیک اسید در این محلول چقدر است؟ ($O = 16$ و $H = 1$ و $C = 12$)

۱/۸ $\times 10^{-5}$) ۴

۱/۸ $\times 10^{-4}$) ۳

۹ $\times 10^{-6}$) ۲

۹ $\times 10^{-5}$) ۱

۲۸- چند مورد از عبارت های داده شده درست هستند؟

(آ) چون بلور جامد سدیم کلرید جریان برق را از خود عبور نمی دهد، این ماده یک الکتروولیت به شمار نمی رود.

(ب) در محلول هیدروپدیک اسید، مولکول های HI به طور مدام از پیوستن یون های I^- و H^+ تولید می شوند.

(پ) با انحلال مقداری گاز HCl در محلول هیدروفلوریک اسید، Ka هیدروفلوریک اسید کاهش می یابد.

(ت) pH محلول ۱ مولار هیدروکلریک اسید، برابر با صفر بوده و این محلول آبی فاقد یون هیدروکسید است.

(ث) بین سولفوریک اسید و نیتریک اسید، در ساختار ترکیبی با K_a بزرگ تر، ۶ پیوند اشتراکی وجود دارد.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۲۹- محلولی به حجم ۱۰۰ میلی لیتر و غلظت 2×10^{-5} مولار از اسید HA با $K_a = 2 \times 10^{-5}$ در اختیار داریم. پس از افزودن ۸۰۰ میلی لیتر آب خالص به این محلول، pH آن به اندازه $\dots$ واحد افزایش یافته و شمار یون های هیدروکسید موجود در این محلول $\dots$ برابر حالت اولیه می شود. (گزینه ها را به ترتیب از راست به چپ بخوانید.)

۰/۳۳ - ۰/۷) ۴

۰/۳۳ - ۰/۵) ۳

۲۷ - ۰/۷) ۲

۲۷ - ۰/۵) ۱

۳۰- کدام موارد از عبارت های زیر درست هستند؟

(آ) درجه یونش اغلب اسیدهایی که در زندگی روزمره با آن ها سر و کار داریم، همانند اسید موجود در ریواس، کمتر از ۱ است.

(ب) مقدار pH خون موجود در رگ های بدن انسان، برخلاف یک نمونه از آب گاز دار، بیشتر از pH آب خالص است.

(پ) در شرایط استاندارد، حاصل ضرب غلظت مولی یون های OH^- و H^+ در محلول های آبی برابر 10^{-14} است.

(ت) همه اسیدهای آرنیوس، در ساختار خود دارای اتم هایی از فراوان ترین عنصر موجود در جهان هستند.

۴) پ و ت

۳) آ و ت

۲) ب و پ

۱) آ و ب

۳۱ - مقدار pH محلولی از آمونیاک با غلظت 170 ppm و چگالی $1\text{ گرم بر میلی لیتر}$, برابر با $10/7$ است. درجه یونش مولکول‌های آمونیاک در این محلول چقدر بوده و غلظت یون هیدروژن در این محلول برابر با چند مول بر لیتر می‌شود؟

$$(N = 14 \text{ و } H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

$$5 \times 10^{-11} - 0/02 \quad (4)$$

$$2 \times 10^{-11} - 0/02 \quad (3)$$

$$5 \times 10^{-11} - 0/05 \quad (2)$$

$$2 \times 10^{-11} - 0/05 \quad (1)$$

۳۲ - کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) در واکنش محلول HCl با سود، محلولی ایجاد می‌شود که در هیچ‌کدام از یون‌های آن، پیوند اشتراکی وجود ندارد.
- ۲) در شرایط یکسان، غلظت مولی یون هیدروکسید در یک نمونه از آب گازدار نسبت به اسید معده بیشتر خواهد بود.
- ۳) یون استات از یونش مولکول‌های استیک اسید حاصل شده و شمار پیوندهای اشتراکی در آن برابر با ۷ عدد است.
- ۴) در یک نمونه از عصاره گوجه فرنگی، برخلاف مواد موجود در روده‌ی انسان، $[OH^-]$ کمتر از $[H^+]$ خواهد بود.

۳۳ - محلولی از هیدروکلریک اسید با حجم ۱ لیتر و $pH = 0$ را با ۵ لیتر محلول $1/0$ مولار هیدروکلریک اسید مخلوط می‌کنیم. محلول نهایی حاصل از این فرایند چقدر می‌شود؟

$$1/6 \quad (4)$$

$$0/6 \quad (3)$$

$$1/4 \quad (2)$$

$$0/4 \quad (1)$$

۳۴ - مقداری گاز گوگرد تری‌اسید را در شرایط استاندارد در آب حل کرده و حجم محلول حاصل را با افزودن آب خالص به آن، به 10 لیتر می‌رسانیم. اگر هر لیتر از این محلول با 500 میلی‌لیتر محلول سدیم هیدروکسید $1/0$ مولار به طور کامل واکنش بدهد، حجم گاز گوگرد تری‌اسید اولیه برابر با چند لیتر بوده است؟

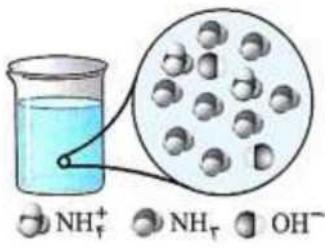
$$11/2 \quad (4)$$

$$1/12 \quad (3)$$

$$5/6 \quad (2)$$

$$0/56 \quad (1)$$

۳۵ - چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

آ) درصد یونش مولکول‌های آمونیاک حل شده در محلول مقابله، برابر 20% است.

ب) محلول سود در واکنش با چربی‌ها، آن‌ها را به فراورده محلول در آب تبدیل می‌کند.

پ) در شرایط یکسان، رسانایی محلول لوله بازکن نسبت به محلول شیشه‌پاک کن کمتر است.

ت) فقط یکی از اتم‌های H بوتانوئیک اسید می‌تواند به صورت یون $[H_2O^+]$ وارد محلول شود.

ث) بازها از جمله مواد خورنده بوده و در شرایط استاندارد، pH محلول آن‌ها در گستره‌ی ۷ تا 14 است.

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۳۶ - مقدار $10/8$ گرم دی‌نیتروژن پنتاکسید را در مقداری آب حل کرده و حجم محلول را با استفاده از آب خالص، به 4 لیتر می‌رسانیم. در این شرایط، pH محلول مورد نظر چقدر شده و غلظت یون نیترات در آن، با غلظت یون نیترات در محلول چند درصد جرمی آمونیوم نیترات برابر می‌شود؟ ($1 : g \cdot mol^{-1}$ و $N = 14$ و $H = 1$ و $O = 16$ و $BOH = 1/25$ گرم بر میلی‌لیتر است).

$$0/4 - 1/3 \quad (4)$$

$$0/32 - 1/3 \quad (3)$$

$$0/4 - 1/7 \quad (2)$$

$$0/32 - 1/7 \quad (1)$$

۳۷ - اگر به 5 لیتر از محلول $1/8$ مولار باز ضعیف BOH با درصد یونش $2/5$ ٪، مقدار 15 لیتر آب قطر اضافه شود، pH این محلول آبی از ..... به ..... می‌رسد. (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

$$12/1 - 12/7 \quad (4)$$

$$12/4 - 12/7 \quad (3)$$

$$11/5 - 12/1 \quad (2)$$

$$11/8 - 12/1 \quad (1)$$

۳۸- محلول آبی X، رنگ کاغذ pH را آبی کرده و رسانایی الکتریکی این محلول، به طور آشکاری بیشتر از رسانایی الکتریکی یک نمونه از سرکه است. این محلول حاوی چه ماده حل شونده‌ای می‌تواند باشد و در صورت افزودن آن به خاک، گلبرگ گل‌های ادریسی که در آن خاک می‌رویند را چه رنگی می‌کند؟

- (۱) پتاسیم هیدروکسید - قرمز
 (۲) آمونیاک - قرمز
 (۳) سود سوزآور - آبی
 (۴) جوش شیرین - آبی

۳۹- کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) با انحلال مقدار اندکی از پتاسیم اکسید در محلول نیتریک اسید، رسانایی الکتریکی محلول بیشتر می‌شود.
 ب) شیر ترش شده، همانند آب گازدار، خاصیت اسیدی داشته و به همین خاطر، pH آن کمتر از ۷ خواهد بود.
 پ) با ریختن زنگ آهن در محلول هیدروکلریک اسید، pH افزایش یافته و محلولی زرد رنگ ایجاد می‌شود.
 ت) استیک اسید در سرکه وجود داشته و همانند آمونیاک و استون، از جمله مواد الکتروولیت به شمار می‌رود.

- (۱) آ و ب   (۲) ب و پ   (۳) پ و ت   (۴) آ و ت

۴۰- $pH = ۲$ مولار هیدروکلریک اسید چقدر بوده و چند گرم باز ضعیف ($M = ۹۰ \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$) $\text{BOH}(s)$ با درصد تفکیک ۴٪ به ۲۵۰ میلی لیتر از محلول این اسید اضافه شود تا محلولی با $pH = ۱$ بدست آید؟ (از تغییر حجم محلول صرف نظر کنید.)

- (۱) ۴/۵ - ۰/۵   (۲) ۲/۲۵ - ۰/۵   (۳) ۴/۵ - ۰/۷   (۴) ۲/۲۵ - ۰/۷

۴۱- کدام یک از مطالبات داده شده درست است؟

- ۱) برای باز کردن راه لوله‌های مسدود شده توسط رسوب کلسیم کربنات، می‌توان از محلول سود استفاده کرد.
 ۲) در صورت کاهش pH یک محلول آبی به اندازه‌ی $۰/۳$ واحد، $[H^+]$ در محلول مورد نظر $۰/۵$ برابر می‌شود.
 ۳) جوش شیرین، نوعی باز بوده و نسبت میان شمار اتم‌ها به شمار عناصر در فرمول شیمیایی آن برابر با ۲ است.
 ۴) تنفس بخارات حاصل از محلول سدیم هیدروکسید، برخلاف بخار آلکان‌ها، سبب آسیب دیدن جدی ریه‌ها می‌شود.

۴۲- با استفاده از ۶۰۰ میلی لیتر محلول $۲/۰$ مولار سولفوریک اسید، چند گرم آهک با خلوص ۷۵٪ را می‌توان بر اساس معادله زیر خنثی کرد؟ ($\text{Ca} = ۱۶ : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

$$\text{H}_۲\text{SO}_۴(aq) + \text{CaO}(s) \rightarrow \text{CaSO}_۴(aq) + \text{H}_۲\text{O}(l)$$

- (۱) ۴/۴۸   (۲) ۴/۸۴   (۳) ۸/۹۶   (۴) ۹/۶۸

۴۳- با توجه به اطلاعات موجود در جدول زیر، با ریختن محلول هیدروکلریک اسید بر روی مقداری جوش شیرین، گاز ..... آزاد شده و واکنش ..... در مقایسه با واکنش دیگر با سرعت بیشتری انجام می‌شود.

دما	مشخصات محلول هیدروکلریک اسید	آزمایش
۶۰°C	$pH = ۱/۷$	A
۳۶۰K	محلولی با غلظت $۰/۰۵$ مول بر لیتر	B

- (۱) هیدروژن - A   (۲) هیدروژن - B   (۳) کربن دی اکسید - A   (۴) کربن دی اکسید - B

۴۴- در صورت افزودن ۳۰۰ میلی لیتر آب م قطر به ۷۵ میلی لیتر از محلول هیدروکلریک اسید، pH نهایی محلول به ۲ می‌رسد. برای خنثی کردن کامل هر لیتر از محلول غلیظ اولیه هیدروکلریک اسید، چند میلی لیتر محلول $۱/۰$ مولار شیر منیزی نیاز بوده و غلظت یون منیزیم در محلول نهایی برابر با چند مول بر لیتر می‌شود؟

- (۱) ۰/۰۲ - ۱۲۵   (۲) ۰/۰۲ - ۲۵۰   (۳) ۰/۰۱ - ۱۲۵   (۴) ۰/۰۱ - ۲۵۰

۴۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- آ) همه مواد موثری که در انواع ضداسیدهای معده‌ای وجود دارند، در ساختار خود دارای یون هیدروکسید هستند.
 ب) در حالت عادی و بدون مصرف داروهای اسیدی، سلول‌های سازنده دیواره معده نابود نشده و آسیب نمی‌بینند.
 پ) در بدن انسان بالغ روزانه بین ۲ تا ۳ لیتر شیره معده تولید می‌شود که مقدار pH آن تقریباً برابر ۲/۵ است.
 ت) با افزودن سدیم هیدروژن کربنات به شوینده‌ها، قدرت این مواد برای پاک‌کردن چربی‌ها بیشتر می‌شود.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۴۶- در محلوطی از یک پاک‌کننده غیرصابونی و یک پاک‌کننده صابونی به جرم ۲۵۰ گرم، درصد جرمی گوگرد و سدیم به ترتیب برابر ۸ و ۷/۵۹ است. محلوط مورد نظر، با چند mL محلول منیزیم کلرید با درصد جرمی ۱/۹٪ و چگالی $1/25\ g.mL^{-1}$ طور کامل واکنش می‌دهد؟ ($Cl = ۳۵/۵\ S = ۳۲\ Mg = ۲۴\ Na = ۲۳\ O = ۱۶\ C = ۱۲\ H = ۱$: $g.mol^{-1}$)

(۱) ۴۰۰   (۲) ۸۰۰   (۳) ۲۰۰   (۴) ۱۶۰۰

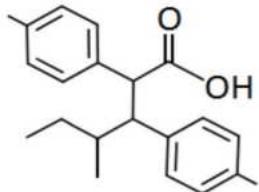
۴۷- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) روغن زیتون از ذرات ناقطبی ساخته شده و درصد جرمی کربن در آن، کمتر از چربی ذخیره شده در کوهان شتر است.
 ۲) با پاشیدن محلول بازی استفاده شده برای تهیه صابون مراغه بر روی شعله آتش، رنگ شعله مورد نظر زرد خواهد شد.
 ۳) نخستین عضو خانواده کتون‌ها، همانند نمک سدیم اسیدهای چرب، حلال چربی‌ها بوده و در آب نیز حل می‌شود.
 ۴) در واکنش تولید باز موجود در محلول شیشه پاک‌کن از عناصر آن، از آهن به عنوان کاتالیزگر استفاده می‌شود.

۴۸- در ساختار بخش آنیونی نوعی پاک‌کننده غیرصابونی با زنجیره هیدروکربنی کاملاً سپریشده، شمار پیوندهای اشتراکی $C - C$ برابر شمار پیوندهای اشتراکی $C = C$ است. جرم کربن موجود در $61/2$ گرم از این پاک‌کننده، چند برابر جرم کربن موجود در ۹۰ گرم اوره با خلوص ۵۰٪ است؟ ($S = ۳۲\ Na = ۲۳\ O = ۱۶\ C = ۱۲\ H = ۱$: $g.mol^{-1}$)

(۱) ۲/۵   (۲) ۵   (۳) ۲   (۴) ۴

۴۹- ترکیبی با ساختار مقابل را در نظر بگیرید:

یک نمونه $15/5$ گرمی از این ماده را در مقداری آب حل کرده و حجم محلول را به 50 لیتر می‌رسانیم. اگر ثابت یونش اسیدی ترکیب داده شده برابر با $10^{-5} \times 5$ باشد، مقدار pH محلول ایجاد شده چقدر شده و در هر لیتر از این محلول، تقریباً چند مولکول اسید یونیده نشده وجود خواهد داشت؟

($O = 16\ C = 12\ H = 1$: $g.mol^{-1}$)

(۱) ۱/۴ $\times 10^{20}$ (۲) ۳/۴ $\times 10^{20}$ (۳) ۳/۷ $\times 10^{20}$ (۴) ۵/۴ $\times 10^{20}$

۵۰- کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) اتیلن گلیکول، به عنوان ضدیخ کاربرد داشته و در ساختار هر مولکول آن، ۹ پیوند اشتراکی بین اتم‌ها وجود دارد.
 ب) شاخص امید به زندگی نشان می‌دهد با توجه به خطرات مختلف زندگی، انسان‌ها حداقل چند سال عمر می‌کنند.
 پ) اسید چرب سازنده استر سه عاملی با فرمول $C_{57}H_{104}O_4$ ، سیرشده بوده و در ساختار خود 18 اتم کربن دارد.
 ت) شربت معده، نمونه‌ای از محلوت‌های ناپایدار بوده و مسیر حرکت نور در یک نمونه از آن مشخص است.

(۱) آ و پ   (۲) آ و ت   (۳) ب و پ   (۴) ب و ت

۵۱- در یک محلول آبی از هیدروکلریک اسید با چگالی $1/0.9\ g.mL^{-1}$ ، شمار اتم‌های اکسیژن $28/25$ برابر شمار یون‌های کلرید است. هر میلی‌لیتر از این محلول آبی توسط چند میلی‌لیتر محلول سدیم هیدروکسید با $pH = ۱۲/۷$ به طور کامل خنثی می‌شود؟ ($Cl = ۳۵/۵\ O = 16\ H = 1$: $g.mol^{-1}$)

(۱) ۲۵   (۲) ۲۰   (۳) ۵۰   (۴) ۴۰

۵۲- یک لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $pH = ۰$ را به ۵۰۰ میلی لیتر محلول $۱/۰$ مولار هیدروکسید اسید اضافه می کنیم. در صورت مخلوط کردن ۱۰۰ میلی لیتر از این محلول اسیدی با ۹۰۰ میلی لیتر محلول پتاسیم هیدروکسید با $۱۳ = pH$, مقدار pH این محلول به اندازه چند واحد تغییر خواهد کرد؟

۱/۵۵ (۴)

۱/۱۵ (۳)

۱۲/۵۵ (۲)

۱۲/۱۵ (۱)

۵۳- کدام یک از مطالب داده شده درست است؟

(۱) مقدار K_a اسیدی که در محلول ۱ مولار آن غلظت یون هیدرونیوم $۱/۲$ مول بر لیتر باشد، برابر $۱/۰۰۵ mol \cdot L^{-۱}$ است.

(۲) هیدروژن برمید، از جمله اسیدهای آرنیوس بوده و با اتحاد در آب، بر اساس یک واکنش تعادلی یونیده می شود.

(۳) در دما و غلظت یکسان، قدرت اسیدی محلول نیتریک اسید کمتر از قدرت اسیدی محلولی از نیترواسید است.

(۴) هیدروکلریک اسید موجود در معده موجب فعال کردن آنزیم های مورد نیاز برای تجزیه مواد غذایی می شود.

۵۴- چه تعداد از عبارت های داده شده درست هستند؟

(آ) با ریختن صابون در روغن، ذرات صابون از سمت سر آب گریز خود به طرف ذرات روغن جهت گیری می کنند.

(ب) اکسیدهای نافلزی در ساختار مولکولی خود دارای پیوند استراکتی بوده و همه آن ها اسید آرنیوس خواهند بود.

(پ) جوهر نمک، همانند سفیدکننده ها، علاوه بر ایجاد برهمکنش، با آلاینده های موجود در محیط واکنش نیز می دهد.

(ت) گل های ادریسی در خاکی که غلظت یون هیدروژن در آن برابر با $۱ \times ۱0^{-۸} mol \cdot L^{-۱}$ است، به رنگ آبی می رویند.

(ث) برای جلوگیری از تشکیل رسوب در زمان استفاده از آب سخت، به برخی از صابون ها نمک های فسفات اضافه می کنند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۵- تفاوت pH محلول هایی از هیدروفلوریک اسید و سدیم هیدروکسید با درصد جرمی و چگالی یکسان، برابر با $۹/۶$ واحد است. نسبت غلظت یون هیدروکسید به یون هیدرونیوم در محلول سدیم هیدروکسید چقدر خواهد بود؟ (درصد یونش

هیدروفلوریک اسید در محلول این ماده برابر $۱/۲۵\%$ است. $(Na = ۲۳$ و $F = ۱۹$ و $O = ۱۶$ و $H = ۱)$

$۲/۵ \times ۱0^۹$ (۴)

$۱/۶ \times ۱0^{۱۱}$ (۳)

۲×۱0^{۱۰} (۲)

۹×۱0^{۱۰} (۱)

۵۶- همه عبارت های زیر درست هستند، بجز ..... .

(۱) دی نیتروژن پنتاکسید هنگام اتحاد در آب، آنیونی را ایجاد می کند که دارای ساختاری مسطح است.

(۲) با ریختن مقداری سرکه بر روی یک نمونه از اسید معدی انسان، مقدار pH اسید معده افزایش پیدا می کند.

(۳) سدیم هیدروکسید، یک ترکیب یونی چندتایی است که با اتحاد در آب یونش یافته و $[OH^-]$ را افزایش می دهد.

(۴) آهک خاصیت بازی داشته و برای کاهش میزان اسیدی بودن انواع خاک های مختلف می توان از آن استفاده کرد.

۵۷- یک نمونه از گاز پروپان به حجم $۵/۶$ متر مکعب را در واکنشی با بازده ۵۰% در شرایط استاندارد سوزانده و آب حاصل از این فرایند را به $۳۰۰ mL$ محلول هیدروبرمیک اسید با $۱/۳ = pH$ اضافه می کنیم. pH محلول ایجاد شده چقدر خواهد بود و هر لیتر از این محلول با چند گرم فلز آهن به طور کامل واکنش خواهد داد؟ $(Fe = ۵۶$ و $C = ۱۲$ و $H = ۱$ و $g \cdot mol^{-۱}$)

$۰/۷ - ۱/۶$ (۴)

$۰/۴۶ - ۱/۶$ (۳)

$۰/۳۵ - ۱/۹$ (۲)

$۰/۲۳ - ۱/۹$ (۱)

۵۸- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) در یک قطعه از فلز آهن، برخلاف محلول های اسیدی، رسانایی الکتریکی به وسیله ای الکترون های آزاد انجام می شود.

(۲) در محلول HCN , تعادل هنگامی برقرار می شود که غلظت مولی یون CN^- با غلظت اسید یونیده نشده برابر شود.

(۳) محتويات روده انسان، همانند خون موجود در رگ های انسان، خاصیت بازی داشته و دارای $pH < ۷$ است.

(۴) منیزیم هیدروکسید، خاصیت بازی داشته و همانند جوش شیرین، جزو مواد موجود در ضد اسیدها است.

۵۹- در محلولی از سدیم هیدروکسید در دمای 25°C ، تفاوت غلظت مولی یون‌های هیدروکسید و هیدرونیوم برابر با $9/999 \times 10^{-6}$ مول بر لیتر است. غلظت ppm یون سدیم در این محلول چقدر بوده و برای خنثی کردن ۱۰ لیتر از این محلول، چند میلی‌گرم گاز هیدروژن برمید را باید در آن حل کنیم؟ ($\text{Br} = 80$ و $\text{Na} = 23$ و $\text{H} = 1$: g.mol^{-1})

$$8/1 - 0/23 \quad (4)$$

$$0/81 - 0/23 \quad (3)$$

$$8/1 - 2/3 \quad (2)$$

$$0/81 - 2/3 \quad (1)$$

۶۰- بر اثر سوختن ۱۰ مول از نوعی کربوکسیلیک اسید یک عاملی، $7/2$ گرم آب و $11/2$ لیتر گاز کربن دی‌اکسید در شرایط STP تولید می‌شود. در ساختار این کربوکسیلیک اسید چند پیوند $\text{C}-\text{H}$ وجود داشته و یک نمونه 10 گرمی از این اسید، با چند میلی‌لیتر محلول 2 مولار سود به طور کامل واکنش می‌دهد؟ ($\text{O} = 16$ و $\text{H} = 1$: g.mol^{-1})

$$50 - 7 \quad (4)$$

$$25 - 7 \quad (3)$$

$$50 - 9 \quad (2)$$

$$25 - 9 \quad (1)$$

۶۱- کدامیک از مطالب زیر درست است؟ ($\text{O} = 16$ و $\text{C} = 12$ و $\text{H} = 1$: g.mol^{-1})

(۱) در زمان حال، میانگین جهانی شاخص امید به زندگی، بیشتر از مقدار این شاخص در نواحی برخوردار است.

(۲) ذرات واژلین، همانند مولکول‌های روغن زیتون، از دو بخش قطبی و ناقطبی تشکیل شده و نامحلول در آب هستند.

(۳) مولکول عسل در ساختار خود تعدادی گروه $-\text{OH}$ داشته و توانایی برقراری پیوند هیدروژنی با مولکول‌های آب را دارد.

(۴) بیشتر از 75% جرم اسید چرب سیرشده‌ای با 14 پیوند $\text{C}-\text{C}$ در ساختار مولکولی خود، توسط کربن تشکیل می‌شود.

۶۲- تفاوت جرم اتم‌های اکسیژن و نیتروژن موجود در یک نمونه از دی‌نیتروژن پنتاکسید برابر با 13 گرم است. اگر این نمونه از دی‌نیتروژن پنتاکسید را در مقداری آب حل کنیم، محلولی با $1/7 = \text{pH}$ بدست می‌آید. حجم محلول نهایی ایجاد شده برابر با چند لیتر است؟ ($\text{O} = 16$ و $\text{N} = 14$: g.mol^{-1})

$$50 \quad (4)$$

$$25 \quad (3)$$

$$5 \quad (2)$$

$$2/5 \quad (1)$$

۶۳- چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

(آ) چند هزار سال پیش، انسان علاوه بر آب، از موادی شبیه به صابون امروزی برای نظافت و پاکیزگی استفاده می‌کرد.

(ب) کلوئیدها مخلوط‌هایی ناهمگن هستند که از ذرات ریز ماده تشکیل شده و مسیر عبور نور در آن‌ها مشخص است.

(پ) نقطه جوش اسید چرب $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$ از نقطه جوش اسید موجود در یک نمونه از محلول سرکه بیشتر است.

(ت) عدد اکسایش اتم کربن در مولکول اوره، برابر با عدد اکسایش اتم کربن موجود در ساختار فورمیک اسید است.

(ث) شوینده‌ها بر اساس خواص خود اسیدی و بازی عمل کرده و استفاده از آن‌ها با افزایش سطح بهداشت همراه است.

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۶۴- برای تهیه نوعی صابون، یک اسید چرب با فرمول مولکولی $\text{CH}_3(\text{CH}_2)\text{COOH}$ را با محلول بازی حاصل از انحلال پتاسیم اکسید در آب، واکنش می‌دهند. در این واکنش، به تقریب چند درصد جرمی فراورده‌ها را صابون تشکیل می‌دهد؟

($K = 39$, $\text{O} = 16$, $\text{C} = 12$, $\text{H} = 1$: g.mol^{-1})

$$96 \quad (4)$$

$$94/7 \quad (3)$$

$$92/2 \quad (2)$$

$$90/4 \quad (1)$$

۶۵- کدامیک از مطالب داده شده نادرست است؟

(۱) اگر گروه‌های هیدروکسیل مولکول اتیلن‌گلیکول را با گروه متیل جایگزین کنیم، نوعی سوخت فندک بدست می‌آید.

(۲) کاتیون موجود در ساختار پاک‌کننده‌های صابونی جامد در مقایسه با کاتیون روی قدرت اکسندگی کمتری دارد.

(۳) دمای جوش فراورده گازی حاصل از واکنش مخلوط آلومینیم و سود با آب، بیشتر از دمای جوش گاز N_2 است.

(۴) نمک حاصل از واکنش روغن نارگیل با محلول سود، نسبت به نمونه‌ای از روغن نارگیل دمای جوش بیشتری دارد.

۷۲- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) آرنیوس با تحقیق بر روی رسانایی الکتریکی محلول‌های آبی، یک مبنای علمی برای توصیف اسیدها و بازها ارائه کرد.
(۲) محلول حاصل از انحلال اسیدهای ضعیف مثل هیدروسیانیک اسید در آب، یک سامانه تعادلی به شمار خواهد رفت.
(۳) در تعادل برقرار شده در محلول فورمیک اسید، سرعت مصرف یون H^+ با سرعت مصرف $HCOOH$ برابر است.
(۴) باران اسیدی حاوی برخی از اسیدهای قوی است، در حالی که باران معمولی فاقد اسید بوده و $pH = 7$ دارد.

۷۳- کروم (VI) اکسید، بر اساس معادله $CrO_3(s) + 2NaOH(aq) \rightarrow Na_2CrO_4(aq) + H_2O(l)$ ، با محلول سود واکنش می‌دهد. یک نمونه‌ی ۴ گرمی از این اکسید فلزی با خلوص ۸۷/۵ درصد، با چند میلی لیتر محلول سود با $pH = ۱۳/۷$ به طور کامل واکنش می‌دهد؟ ($Cr = ۵۲$ و $O = ۱۶$ و $g \cdot mol^{-1}$)

(۱) ۱۴۰ (۴)

(۲) ۷۰ (۳)

(۳) ۲۸۰ (۲)

(۴) ۳۵ (۱)

۷۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (آ) pH یک نمونه از شیر ترش شده، همانند خون موجود در رگ‌ها و یک نمونه از آب گازدار، کوچک‌تر از ۷ است.
ب) دلیل سوزش معده که درد در ناحیه سینه ایجاد می‌کند، برگشت هیدروکلریک اسید معده به لوله مری است.
پ) سدیم اکسید یک باز آرنیوس بوده و با انحلال هر مول از آن در آب، ۱ مول یون هیدروکسید تولید می‌شود.
ت) با استفاده از مدل آرنیوس نمی‌توان درباره میزان اسیدی یا بازی بودن یک محلول آبی اظهار نظر کرد.

(۱) ۴ (۴)

(۲) ۳ (۳)

(۳) ۲ (۲)

(۴) ۱ (۱)

۷۵- برای خنثی کردن کامل ۱۲ لیتر محلول 0.02 مولار سولفوریک اسید، به چند لیتر محلول سود با $13/3 = pH$ نیاز داشته و در هر لیتر از محلول حاصل از این فرایند، چند مول یون سولفات وجود خواهد داشت؟

(۱) $1/66 \times 10^{-2} - 3$ (۲)

(۲) $1/66 \times 10^{-2} - 2/4$

(۳) $1/25 \times 10^{-2} - 3$

(۴) $1/25 \times 10^{-2} - 2/4$

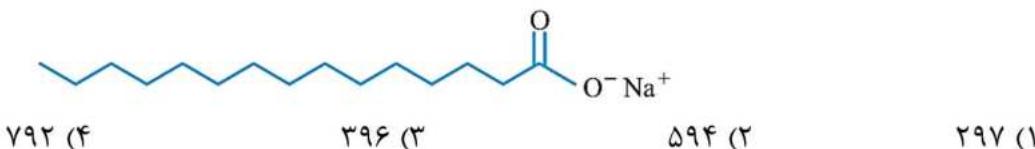
۷۶- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) اگر حجم محلولی از HCl را با استفاده از آب خالص 4 برابر کنیم، مقدار pH این محلول $0/6$ واحد بیشتر می‌شود.
(۲) در دما و غلظت مولی یکسان، میزان رسانایی الکتریکی محلول نیترواسید، کمتر از محلول آبی فورمیک اسید است.
(۳) در دمای 298 کلوین، غلظت هر یک از یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید در آب خالص برابر 10^{-7} مولار است.
(۴) نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصر در واحد فرمولی سود، کمتر از مقدار این نسبت در جوش شیرین است.

-۸۴- مقداری منیزیم نیترات را در آب خالص حل می‌کنیم. اگر در محلول ایجاد شده تفاوت در صد جرمی یون‌های منیزیم و نیترات برابر ۲٪ باشد، یک نمونه $7/5$ کیلوگرمی از این محلول، با چند گرم از پاک‌کننده زیر به طور کامل واکنش می‌دهد؟

$$(Mg = ۲۴, Na = ۲۳, O = ۱۶, C = ۱۲, H = ۱ : g \cdot mol^{-1})$$

-۸۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (آ) شمار اتم‌های اکسیژن در مولکول روغن زیتون، ۲ برابر شمار اتم‌های اکسیژن در مولکول اتیلن گلیکول است.
- (ب) ذرات گریس، همانند مولکول‌های روغن زیتون، از دو بخش قطبی و ناقطبی تشکیل شده و در آب نامحلول‌اند.
- (پ) پاک‌کننده‌های غیرصابونی نوعی از مواد آروماتیک بوده و طی برهم‌کنش میان ذرات، آلودگی‌ها را پاک می‌کنند.
- (ت) کلؤیدها مخلوط‌هایی ناهمگن هستند که از ذرات ریز ماده تشکیل شده و مسیر حرکت نور در آن‌ها مشخص است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

-۸۶- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) نقطه جوش اسید چرب $C_{۱۷}H_{۳۵}COOH$ از نقطه جوش ساده‌ترین عضو خانواده کربوکسیلیک اسیدها بیشتر است.
- (۲) معروف‌ترین صابون سنتی ایران، دارای یون سدیم بوده و بخار افزودنی‌های مناسب، در شستن موی چرب کاربرد دارد.
- (۳) به منظور افزایش خاصیت ضد عفونی‌کنندگی و میکروب‌کشی صابون‌ها، به آنها انواع مواد شیمیایی کلردار اضافه می‌کنند.
- (۴) بین پاک‌کننده‌های صابونی و غیرصابونی با تعداد اتم H برابر، ترکیبی با تعداد اتم C کمتر، با یون منیزیم واکنش می‌دهد.

-۸۷- برای از بین بردن سختی آب با چگالی $۴۰.۰ mL$ آب با چگالی $۴۰.۰ g \cdot mL^{-1}$ که دارای یون‌های $Ca^{۲+}$ و $Mg^{۲+}$ با غلظت $۲۴۰.۰ ppm$ و $۱۸۰.۰ ppm$ است، به چند گرم نمک سدیم فسفات نیاز داشته و اگر با تبخیر آب از محلول نهایی ایجاد شده، حجم این محلول را به ۱۰۰ میلی‌لیتر برسانیم، غلظت مولی یون سدیم در این محلول برابر با چند $mol \cdot L^{-1}$ می‌شود؟

$$(Ca = ۴۰, P = ۳۱, Mg = ۲۴, Na = ۲۳, O = ۱۶ : g \cdot mol^{-1})$$

(۱) ۰/۶۷۵ - ۳/۶۹   (۲) ۱/۳۵ - ۳/۶۹   (۳) ۱/۳۵ - ۷/۳۸   (۴) ۷/۷ - ۷/۳۸

-۸۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (آ) شوینده‌ها بر اساس خواص اسیدی و بازی عمل کرده و استفاده از آن‌ها سبب افزایش سطح بهداشت شده است.
- (ب) مخلوطی از $NaOH$ و پودر آلومینیم، یک پاک‌کننده خورنده است که در واکنش با آب، گاز O_2 تولید می‌کند.
- (پ) مخلوطی از آب و روغن، نایابدار بوده و با قرار دادن آن در یک محیط ثابت، آب بر روی روغن قرار می‌گیرد.
- (ت) در ساختار بخش قطبی اسیدهای چرب، همانند استرهای سنگین، پیوند اشتراکی دوگانه یافت می‌شود.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

-۸۹- در شرایط استاندارد، $44/8$ لیتر گاز گوگرد تری اکسید را در مقداری آب حل کرده و حجم محلول را به ۵۰ لیتر می‌رسانیم. اگر چگالی محلول حاصل از این فرایند برابر با ۱ گرم بر میلی‌لیتر باشد، غلظت یون هیدرونیوم تولید شده در این محلول بر حسب $(O = ۱۶, H = ۱ : g \cdot mol^{-1})$ کدام است؟

(۱) ۱۵۲۰   (۲) ۷۶۰   (۳) ۱۵۲   (۴) ۷۶

-۹۰- کلمات داده شده در کدام گزینه برای کامل کردن عبارت زیر، مناسب‌تر است؟

«..... محلول‌ها، ذره‌های سازنده ..... پس از مدتی ماندگاری ته‌نشین ..... و این ویژگی ظاهري، باعث می‌شود که بتوان رفتار اين گروه از مواد را رفتاري بین محلول‌ها ..... در نظر گرفت.»

- (۱) برخلاف - کلوئیدها - می‌شوند - سوسپانسيون‌ها
(۲) همانند - کلوئیدها - نمی‌شوند - سوسپانسيون‌ها
(۳) برخلاف - سوسپانسيون‌ها - می‌شوند - کلوئيدها

-۹۱- کدام‌یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) آرنیوس برای اولین بار با ویژگی‌های مختلف اسیدها و بازها آشنا شده و آن‌ها را بر مبنای علمی توصیف کرد.
(۲) جوهر نمک، محلول سدیم هیدروکسید و سفیدکننده‌ها از نظر شیمیایی فعال بوده و خاصیت خورنده‌گی دارند.
(۳) هیدروژن کلرید، یک ترکیب قطبی با مولکول دواتمی بوده و برخلاف آهک، یک اسید آرنیوس به شمار می‌رود.
(۴) اسید معده افزون بر فعال کردن آنزیم‌های گوارشی، جانداران ذره‌بینی موجود در مواد غذایی را نیز از بین می‌برد.

-۹۲- بر اثر واکنش اسید چرب $C_{15}H_{30}O_2$ با ۴ لیتر محلول سدیم هیدروکسید با چگالی $g.mL^{-1}$ /۲، مقدار ۱۳۲ گرم صابون جامد با خلوص ۶۰٪ بدست می‌آید. غلظت یون سدیم در محلول سدیم هیدروکسید بر حسب ppm کدام است؟

$$(Na = ۲۳, O = ۱۶, C = ۱۲, H = ۱ : g.mol^{-1})$$

۱۷۲۵ (۴)

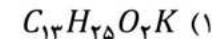
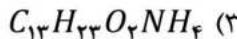
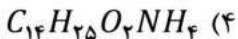
۱۴۳۷/۵ (۳)

۱۱۵۰ (۲)

۸۶۲/۵ (۱)

-۹۳- بر اثر سوزاندن کامل $۶۸/۴$ گرم از یک اسید چرب یک عاملی با زنجیره هیدروکربنی سیرشده و غیرحلقوی، $۹۴/۰۸$ لیتر گاز کربن‌دی‌اکسید در شرایط استاندارد آزاد می‌شود. فرمول شیمیایی صابون مایع حاصل از این اسید چرب کدام است؟

$$(O = ۱۶, C = ۱۲, H = ۱ : g.mol^{-1})$$

-۹۴- چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

- (آ) با گذاشت مخلوطی از آب و صابون در یک محیط ثابت، ذرات صابون موجود در مخلوط به مرور ته‌نشین خواهند شد.
(ب) در هر مولکول یک اسید چرب سیرشده که ۵۰ پیوند اشتراکی در ساختار خود دارد، ۳۰ اتم هیدروژن دیده می‌شود.
(پ) با انحلال مقداری از نمک $CaCl_2$ در مخلوط آب و صابون، ارتفاع کف ایجاد شده (پس از هم زدن) افزایش می‌یابد.
(ت) یون فسفات با کاتیون‌های موجود در آب سخت واکنش داده و از ایجاد لکه توسط صابون‌ها جلوگیری می‌کنند.
(ث) پاک‌کننده‌های غیرصابونی، قدرت پاک‌کننده‌گی بالایی داشته و آن‌ها را می‌توان با قیمت مناسب تولید کرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

کدام‌یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) اتیلن‌گلیکول، به عنوان ضدیخ کاربرد داشته و در ساختار هر مولکول آن، ۹ پیوند اشتراکی بین اتم‌ها وجود دارد.
(۲) در ساختار مولکول‌های عسل، اتم‌های اکسیژنی وجود دارد که به دو اتم متفاوت از دو عنصر مختلف متصل شده‌اند.
(۳) در طول سالیان گذشته، تفاوت مقدار امید به زندگی در مناطق برخوردار و مناطق کم‌بخوردار جهان، افزایش یافته است.
(۴) پارچه‌های پلی‌استری به کمک الیاف مصنوعی ساخته شده و چسبندگی ذرات چربی روی آن‌ها بیشتر از پارچه نخی است.

-۹۶- بر اثر سوختن کامل $۱۰/۰$ مول از نوعی اسید چرب با زنجیره‌ی هیدروکربنی غیرحلقوی، $۱۶/۲$ گرم آب و $۳۳/۶$ لیتر گاز کربن دی‌اکسید در شرایط STP تولید شده است. در ساختار هر مولکول از این اسید چرب، حداقل چند پیوند دوگانه وجود داشته و چند گرم از این ماده با $۲/۵$ لیتر محلول سدیم هیدروکسید با غلظت $8g.L^{-1}$ به طور کامل واکنش می‌دهد؟

$$(O = ۱۶ و H = ۱ : g.mol^{-1})$$

۱۱۵ - ۶ (۴)

۱۲۱ - ۶ (۳)

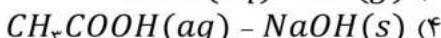
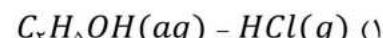
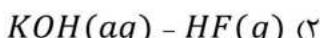
۱۱۵ - ۷ (۲)

۱۲۱ - ۷ (۱)

- ۹۷ - کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) اکسید حاصل از عنصری که آرایش الکترونی آن به $4S^2$ ختم می‌شود، خاصیت بازی دارد.
- ۲) بازها مزه‌ی تلخ داشته و با توجه به یافته‌های تجربی، رسانایی الکتریکی محلول آن‌ها یکسان نیست.
- ۳) پاک‌کننده‌های خورنده همانند پاک‌کننده‌های صابونی با مولکول‌های آلاینده‌ها وارد واکنش شیمیایی می‌شوند.
- ۴) پس از انحلال مقداری گاز هیدروژن فلورید در آب، سرعت تولید یون فلورید در محلول به تدریج کاهش می‌یابد.

- ۹۸ - در کدام گزینه، به ترتیب از راست به چپ، الکترولیتی قوی و محلولی از یک الکترولیت ضعیف آمده است؟

- ۹۹ - مقدار 0.04 mol استیک اسید را در آب حل کرده و حجم محلول مورد نظر را به 5 لیتر می‌رسانیم. اگر ثابت یونش استیک اسید برابر با $10^{-5}\text{ mol} \cdot L^{-1}$ باشد، غلظت مولکول‌های اسید یونیده نشده در محلول نهایی برابر با چند $\text{mol} \cdot L^{-1}$ شده و غلظت مولی یون هیدروژن در این محلول، با محلول چند میلی‌گرم بر دسی لیتر هیدروبرومیک اسید برابر خواهد بود؟

$$(Br = 8.0, H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

$$12/96 - 7/2 \times 10^{-3} \quad (2)$$

$$6/48 - 7/2 \times 10^{-3} \quad (1)$$

$$1/62 - 7/6 \times 10^{-3} \quad (4)$$

$$3/24 - 7/6 \times 10^{-3} \quad (3)$$

- ۱۰۰ - چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

- آ) با انحلال گاز هیدروژن کلرید در آب، اتمی از این مولکول با شاعع بزرگ‌تر، بار منفی پیدا کرده و وارد محلول می‌شود.
- ب) با انحلال مقداری گاز هیدروژن برمید در محلول هیدروفلوریک اسید، Ka هیدروفلوریک اسید کاهش می‌یابد.
- پ) گرافیت، همانند مس، نوعی رسانای الکترونی بوده و قابلیت رسانایی آن به وسیله‌ی الکترون‌ها انجام می‌شود.
- ت) چون بلور جامد سدیم کلرید جریان برق را از خود عبور نمی‌دهد، این ماده یک الکترولیت به شمار نمی‌رود.
- ث) آنیونی که با انحلال $SO_4^{2-}(g)$ در آب تولید می‌شود، در ساختار خود ۱۲ جفت الکترون ناپیوندی دارد.

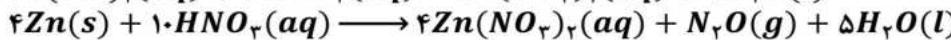
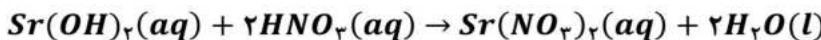
$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

- ۱۰۱ - مقدار 10 mL محلول نیتریک اسید، با 0.305 g استرانسیم هیدروکسید به طور کامل واکنش می‌دهد. جرم اسید در هر 100 g از محلول مصرف شده چقدر بوده و این مقدار از محلول اسیدی، در واکنش با فلز روی، چند گرم محلول سیر شده روی نیترات‌های تواند تولید کند؟ (انحلال پذیری روی نیترات‌های با 100 g آب بوده و چگالی محلول اولیه نیتریک اسید برابر $1/25\text{ g} \cdot mL^{-1}$ است. $Sr = 88, Zn = 65, O = 16, N = 14, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)

$$4/2 - 1/26 \quad (4)$$

$$5/0.4 - 1/26 \quad (3)$$

$$4/2 - 2/52 \quad (2)$$

$$5/0.4 - 2/52 \quad (1)$$

- ۱۰۲ - در شرایط استاندارد، $6/72\text{ لیتر}$ گاز NO_2 را در واکنش $2N_2O_5(s) \rightarrow 4NO_2(g) + O_2(g)$ شرکت داده و فراورده‌ی حاصل را در مقداری آب به طور کامل حل می‌کنیم. اگر حجم محلول حاصل را با استفاده از آب خالص به 15 لیتر برسانیم، pH این محلول آبی چقدر می‌شود؟

$$1/3 \quad (4)$$

$$1/7 \quad (3)$$

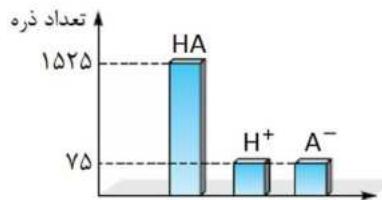
$$2/3 \quad (2)$$

$$2/7 \quad (1)$$

- ۱۰۳ - کدامیک از مطالب زیر درست است؟

- ۱) در محلول‌های آبی، یون هیدروژن به مولکول‌های آب متصل شده و به شکل یون H_3O^+ در می‌آید.
- ۲) مزه‌ی ترش میوه‌هایی مانند انگور، کیوی و گوجه سبز، ناشی از وجود برخی اسیدهایمعدنی مختلف است.
- ۳) با انحلال مقداری از پاک‌کننده‌های غیرصابونی در آب خالص، غلظت یون هیدرونیوم در آب افزایش می‌یابد.
- ۴) اسید معده محتوی سولفوریک اسید بوده و برگشت آن به مری، سبب ایجاد سوزش و درد در ناحیه سینه می‌شود.

۱۰۴- نمودار مقابل را در نظر بگیرید:

با توجه به این نمودار که فراوانی نسبی ذرات اسید HA و یون‌های H^+ و A^- را در محلول $5/0$ مولار این اسید پس از برقراری تعادل نشان می‌دهد، ثابت یونش اسید HA بر حسب مول بر لیتر به تقریب کدام است؟

(۲) $2/2 \times 10^{-2}$
(۴) $2/2 \times 10^{-3}$

(۱) $1/1 \times 10^{-2}$
(۳) $1/1 \times 10^{-3}$

۱۰۵- کدام موارد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

آ) واکنش‌های رفت و برگشت در سامانه‌های تعادلی به طور پیوسته و با سرعت‌های برابر انجام می‌شوند.

ب) pH محلولی که غلظت یون هیدروژن در آن 4×10^{-6} برابر غلظت یون هیدروکسید است، برابر $3/7$ می‌شود.

پ) پس از انحلال دو مول دی‌نیتروژن پنتاکسید جامد در آب، چهار مول یون در محلول مورد نظر تولید می‌شود.

ت) باران اسیدی حاوی نیتریک اسید است، در حالی که باران‌های معمولی فاقد اسید بوده و pH آن‌ها برابر با ۷ است.

(۴) پ و ت

(۳) آ و ت

(۲) ب و پ

(۱) آ و ب

۱۰۶- آب تولید شده بر اثر اکسایش مقداری گلوکز را به یک محلول 20 میلی‌لیتری از هیدروکلریک اسید با $1 = pH$ اضافه می‌کنیم. اگر طی این فرایند pH محلول مورد نظر 2 برابر شده باشد، جرم گاز اکسیژن مصرف شده در واکنش اکسایش گلوکز برابر با چند گرم بوده و غلظت یون هیدرونیوم در محلول نهایی، چند برابر غلظت یون هیدروکسید می‌شود؟

$$(O = 16 \text{ و } H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

(۴) $10^{12} - 320$

(۳) $10^{10} - 320$

(۲) $10^{12} - 240$

(۱) $10^{10} - 240$

۱۰۷- برای تهیه نوعی صابون مایع، اسید چرب $C_{18}H_{32}O_2$ را با مقدار کافی محلول پتابسیم هیدروکسید واکنش می‌دهند. در این واکنش، به تقریب چند درصد جرمی از فراورده‌های تولید شده را صابون تشکیل می‌دهد و در $1/272$ نانوگرم از این صابون، حداقل چند پیوند دوگانه کربن-کربن وجود دارد؟ ($K = 39, O = 16, C = 12, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)

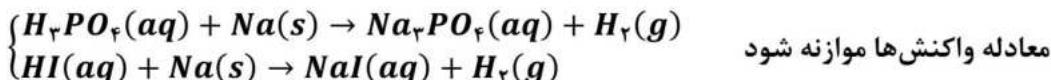
(۲) $4/816 \times 10^{12} - 94/6$

(۱) $4/816 \times 10^{12} - 94/6$

(۴) $2/408 \times 10^{12} - 94/6$

(۳) $2/408 \times 10^{12} - 92/2$

۱۰۸- مطابق واکنش موازن نشده (PI_3) با آب وارد واکنش کرده و حجم محلول ایجاد شده را با استفاده از آب خالص به $5/0$ لیتر می‌رسانیم. یک نمونه 100 میلی‌لیتری از محلول ایجاد شده، با چند گرم فلز سدیم به طور کامل واکنش خواهد داد؟ ($I = 127, P = 22 : g \cdot mol^{-1}$)

(۴) $2/76$

(۳) $1/38$

(۲) $1/84$

(۱) $0/92$

۱۰۹- چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

آ) پنتانوئیک اسید پس از انحلال در آب، آنیونی را ایجاد می‌کند که 5 جفت الکترون ناپیوندی در ساختار خود دارد.

ب) با ریختن مقداری سرکه سیب بر روی یک نمونه از اسید معده انسان، مقدار pH اسید معده افزایش پیدا می‌کند.

پ) پتابسیم هیدروکسید، یک ترکیب یونی چندتایی است که با انحلال در آب، یونش یافته و $[OH^-]$ را افزایش می‌دهد.

ت) گل ادریسی در نمونه خاکی که غلظت یون هیدروکسید در آن برابر 10^{-4} مول بر لیتر است، به رنگ قرمز خواهد رویید.

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱۱۰- کدامیک از مطالب داده شده نادرست است؟

- ۱) بازها، همانند صابون، در تماس با پوست احساس لیزی ایجاد کرده و برخلاف اسیدها به پوست آسیب نمی‌زنند.
- ۲) با افزودن مقداری آب خالص به محلول نیتروواسید، درجه یونش اسید مورد نظر در محلول افزایش پیدا می‌کند.
- ۳) اتانول، دی‌متیل‌اتر، استون و شکر، از ترکیب‌های آلی غیرالکترولیت بوده و محلول آبی آن‌ها رسانایی الکتریکی ندارد.
- ۴) فراورده گازی تولید شده طی واکنش کلسیم کربنات و هیدروکلریک اسید، در مقایسه با اکسیژن چگالی بیشتری دارد.

۱۱۱- چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

- آ) غلظت یون نیترات در محلول نیتریک اسید با $pH = 1$ ، برابر با غلظت این یون در محلول 1 mol/L مولار باریم نیترات است.
- ب) در محلول اسیدها و بازهای ضعیف، افزون بر یون‌های آب‌پوشیده، مولکول‌های حل‌شونده یونیده نشده نیز وجود دارد.
- پ) در محلول از استیک اسید با $pH = 5/3$ ، غلظت مولی یون هیدروژن 400 mol/L برابر غلظت یون هیدروکسید خواهد بود.
- ت) اگر حجم محلول هیدروکلریک اسید را به کمک آب خالص ۲ برابر کنیم، pH این محلول $7/0$ واحد بیشتر می‌شود.
- ث) در شرایط یکسان، غلظت مولی یون هیدروکسید در آب گازدار در مقایسه با یک نمونه اسید معده بیشتر است.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۱۱۲- در یک محلول 100 mL از هیدروکلریک اسید با غلظت 1 mol/L بر لیتر، در شرایط استاندارد $1/12\text{ L/mol}$ از گاز HA را حل می‌کنیم. اگر pH محلول ایجاد شده طی این فرایند برابر با $7/0$ باشد، ثابت یونش اسید HA در محلول مورد نظر برابر با چند مول بر لیتر می‌شود؟ (انحلال گاز HA در محلول، تغییری در حجم آن ایجاد نمی‌کند).

۱) 10^{-4} ۲) 10^{-3} ۳) 5×10^{-3} ۴) 5×10^{-2}

۱۱۳- مقدار کافی از محلول هیدروکلریک اسید 4 mol/L را به یک لیتر محلول سدیم هیدروکسید با $pH = 13$ اضافه می‌کنیم تا این محلول به طور کامل خنثی شود. غلظت یون سدیم در محلول نهایی حاصل از این فرایند برابر با چند mol/L می‌شود؟

۱) ۰/۰۲   ۲) ۰/۰۴   ۳) ۰/۰۸   ۴) ۰/۱۶

۱۱۴- کدامیک از مطالب داده شده نادرست است؟

- ۱) غلظت یون هیدروکسید در شیره ترشح شده در معده، در مقایسه با غلظت این یون در محلول شیشه‌پاک کن کمتر است.
- ۲) در واکنش میان محلول از سود با محلول هیدروکلریک اسید، یون‌های سدیم و کلرید در واکنش شرکت نمی‌کنند.
- ۳) در شرایط یکسان، رسانایی یک نمونه از محلول لوله بازن در مقایسه با محلول شیشه‌پاک کن کمتر خواهد بود.
- ۴) با افزودن هیدروکلریک اسید به محلول آبی آمونیاک، غلظت یون آمونیوم در محلول افزایش پیدا خواهد کرد.

۱۱۵- چند میلی‌لیتر محلول هیدروسیانیک اسید با $pH = 2/5$ که در دمای 25°C به میزان $1/5\%$ یونش یافته است، می‌تواند 25 mL میلی‌لیتر محلول 4 mol/L هیدروکسید را به طور کامل خنثی کند؟

۱) ۵۰   ۲) ۱۰۰   ۳) 150 ۴) 200

۱۱۶- چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست هستند؟

- آ) لوله بازن‌ها موادی هستند که با رسوب موجود در لوله‌ها واکنش داده و فقط مواد محلول در آب را تولید می‌کنند.
- ب) جوش شیرین، یک باز آرنیوس بوده و افزودن آن به شوینده‌ها، موجب افزایش قدرت پاک‌کنندگی آن‌ها می‌شود.
- پ) برای باز کردن راه لوله مسدود شده توسط رسوب کلسیم کربنات، می‌توان از محلول جوهر نمک استفاده کرد.
- ت) هیدروسیانیک اسید، یک اسید ضعیف بوده و در مولکول آن، ۲ پیوند اشتراکی بین اتم‌ها برقرار شده است.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۱۱۷- در واکنش میان یک قطعه‌ی مکعبی شکل از بلورهای جوش‌شیرین و محلول $1/8$ مولار هیدروفلوئوریک اسید، گاز تولید شده و اگر طی این فرایند سرعت تولید گاز مورد نظر افزایش پیدا می‌کند.

- ۱) هیدروژن - دمای محلول اسیدی مصرف شده را با استفاده از مقداری گرم افزایش بدھیم
- ۲) کربن دی‌اسید - از محلول هیدروبرومیک اسید بجای هیدروفلوئوریک اسید استفاده کنیم
- ۳) کربن دی‌اسید - مقداری آب خالص به محلول اسیدی استفاده شده اضافه کنیم
- ۴) هیدروژن - از پودر جوش‌شیرین بجای بلور مکعبی شکل آن استفاده کنیم

۱۱۸- مقدار pH محلول $1/15$ مولار سولفوریک اسید چقدر بوده و چند گرم باز ضعیف و یک ظرفیتی ($M = 38 \text{ g.mol}^{-1}$) $X(s)$ با درصد تفکیک 5% به 400 میلی‌لیتر از محلول این اسید اضافه شود تا محلولی با $pH = 1$ بددست آید؟ (از تغییر حجم محلول بر اثر افزودن باز، صرف نظر کنید.)

$$3/04 - 0/7(4) \quad 3/48 - 0/7(3) \quad 3/04 - 0/5(2) \quad 3/48 - 0/5(1)$$

۱۱۹- کدام مطلب زیر نادرست است؟

- ۱) در شرایط یکسان، رسانایی الکتریکی یک نمونه از آب گازدار از اسید معده کمتر است.
- ۲) مقدار pH محلول لوله بازن از مقدار pH محلولی که در آن $\frac{[H^+]}{[OH^-]} = 10^{10}$ است، کمتر است.
- ۳) در سامانه‌های تعادلی، واکنش‌های رفت و برگشت به طور پیوسته و با سرعت‌های برابر انجام می‌شوند.
- ۴) اسید ضعیفی که غلظت یون H^+ در محلول 3 مولار آن، $2/25$ برابر غلظت اولیه اسید باشد، $K_a = 0/25$ دارد.

۱۲۰- در بدن یک انسان مبتلا به بیماری زخم معده، روزانه 3 لیتر شیره معده با غلظت $1/0/3 \text{ mol.L}^{-1}$ تولید می‌شود. اگر 90 درصد جرمی شیر منیزی از ماده مؤثر تشکیل شده باشد، برای خنثی کردن نیمی از اسید معده یک فرد، روزانه به چند گرم از این دارو نیاز است؟ ($Mg = 24, O = 16, H = 1 : g.mol^{-1}$)

$$3/7(4) \quad 1/85(3) \quad 1/45(2) \quad 2/9(1)$$

۱۲۱- کدام یک از مطالب داده شده درست است؟ ($S = 32, O = 16, H = 1 : g.mol^{-1}$)

۱) نمودار مقابل، رابطه بین pH محلول‌ها با غلظت یون‌های موجود در آن‌ها را نشان می‌دهد.

۲) در بدن انسان روزانه حدود 3 لیتر شیره معده تولید می‌شود که pH آن تقریباً برابر $3/5$ است.

۳) همه مواد موثری موجود در ضداسیدهای معده‌ای، در ساختار خود دارای یون هیدروکسید هستند.

۴) 2 لیتر محلول 4900 ppm سولفوریک اسید ($d = 1 \text{ g.mL}^{-1}$), با $0/2$ مول سدیم هیدروکسید خنثی می‌شود.

۱۲۲- یک قطعه از آخرین فلز واسطه موجود در تناوب چهارم که در ساختار خود دارای $10^{22} \times 1/204$ اتم است، با چند لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $1/7$ pH به طور کامل واکنش داده و طی این فرایند، چند میلی‌لیتر فراورده گازی در شرایط استاندارد تولید می‌شود؟

$$896 - 4(4) \quad 896 - 2(3) \quad 448 - 4(2) \quad 448 - 2(1)$$

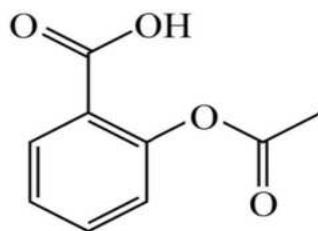
۱۲۳- طی واکنش محلولی از هیدروکلریک اسید با یک قطعه 84 گرمی از فلز آهن، $10^{23} \times 3/01$ الکترون بین گونه‌های اکسنده و کاهنده مبادله شده و از فلز آهن پس از پایان این واکنش، برای تولید نوعی آلیاژ استفاده می‌شود. اگر درصد جرمی آهن در آلیاژ مورد نظر برابر با 25% باشد، جرم آلیاژ تولید شده برابر با چند گرم می‌شود؟ ($Fe = 56 \text{ g.mol}^{-1}$)

$$140(4) \quad 280(3) \quad 210(2) \quad 420(1)$$

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

۱- ۶/۷۵ گرم از ترکیب آلی زیر را در مقدار کافی آب خالص حل کرده، به حجم ۷۵۰ میلی لیتر می رسانیم. غلظت محلول حاصل چند مول بر لیتر است و در دما و فشار اتفاق، pH این محلول، در مقایسه با pH محلول آبی نیتریک اسید که در هر میلی لیتر آن، ۳/۱۵ میلی گرم حل شونده وجود دارد، چگونه است؟

$$(O=16, C=12, H=1 : \text{gmol}^{-1})$$

(۱) ۰/۰۵ - برابر

(۲) ۰/۱۰ - برابر

(۳) ۰/۰۵ - بزرگتر

(۴) ۰/۱۰ - بزرگتر

۲- در کاوشی، از دو نوع صابون برای پاک کردن لکه چربی از روی یک پارچه نخی استفاده شده و نتایج آزمایش، در جدول زیر آمده است. بر این اساس، کدام مقایسه درست است و چنانچه در آزمایش ۴، به جای پارچه نخی، پارچه‌ای از جنس پلی‌استر به کار ببریم، درصد لکه باقی‌مانده چه تغییری خواهد کرد؟

درصد لکه باقی‌مانده	دما (°C)	نوع صابون	شماره آزمایش
a	۳۰	(بدون آنزیم)	۱
b	۳۰	(آنزیم‌دار)	۲
c	۴۰	(بدون آنزیم)	۳
d	۴۰	(آنزیم‌دار)	۴

- کاهش می‌یابد $d < b < c < a$ (۲) - افزایش می‌یابد $a > c > b > d$ (۱)

- افزایش می‌یابد $d < c < b < a$ (۴) - کاهش می‌یابد $a > b > c > d$ (۳)

۳- مطابق شکل و با توجه به مقادیر نشان داده شده توسط pH سنج‌های دیجیتال در دمای ۲۵°C، چه جرمی از دی‌نیتروژن پنتوکسید به محلول آبی سمت چپ که حجم آن برابر با یک دسی لیتر می‌باشد، افزوده شده است؟ (از تغییر حجم چشم‌پوشی شود). ($N = 14, O = 16 : \text{gmol}^{-1}$)

۱۰۸ (۴)

? mg $\text{N}_2\text{O}_5(\text{s})$ →

۱۰/۸ (۲)

۵/۴ (۱)

۴- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

- گاز گوگرد تری اکسید، برخلاف باریم اکسید جامد، یک اسید آرنیوس به شمار می‌رود.

- در شرایط یکسان، pH محلول آبی هیدرویدیک اسید، بزرگتر از pH محلول آبی هیدروکلریک اسید است.

- از صابون مراغه، به دلیل داشتن گوگرد، برای از بین بردن جوش صورت و همچنین قارچ‌های پوستی استفاده می‌شود.

- در محلول آبی هیدروفلوئوریک اسید، به طور همزمان، مولکول هیدروژن فلوئورید و یون‌های هیدروژن و فلوئورید حضور دارند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵- کدام مطلب درباره موادی که برای زدون رسوب‌های چسبیده به سطح لوله‌ها و آبراه‌ها به کار می‌روند، نادرست است؟

(۱) از جنس پاک کننده‌های سنتزی و غیر صابونی‌اند.

(۲) مخلوطی از گرد آلومینیم و سدیم هیدروکسید هستند.

(۳) گاز تولید شده از واکنش آن‌ها در آب، قدرت پاک کننده‌گی آن‌ها را افزایش می‌دهد.

(۴) یکی از دلایل قدرت پاک کننده‌گی بالای آن‌ها، گرمای آزاد شده از واکنش آن‌ها در آب است.

۶- شرط خنثی بودن یک سامانه از نظر pH، کدام است؟

$$\frac{[\text{H}^+]}{[\text{OH}^-]} = 10^{-14} \quad (۲)$$

$$[\text{H}^+] \times [\text{OH}^-] = 10^{-14} \quad (۴)$$

$$[\text{H}^+] = \log[\text{OH}^-] \quad (۱)$$

$$[\text{H}^+] = [\text{OH}^-] \quad (۳)$$

۷- کدام موارد از مطالب زیر، درباره آسپرین، درست‌اند؟

(آ) خاصیت اسیدی دارد.

ب) فرمول مولکولی آن $\text{C}_9\text{H}_{10}\text{O}_3$ است.

پ) هشت جفت الکترون ناپیوندی در لایه ظرفیت اتم‌های آن وجود دارد.

ت) یک گروه عاملی هیدروکسیل و یک گروه عاملی کربوکسیل در ساختار مولکول آن شرکت دارد.

(۱) آ، پ   (۲) ب، ت   (۳) آ، ب، پ   (۴) ب، پ، ت

۸- اگر ۱۰۰ میلی‌لیتر از یک نمونه محلول هیدروکلریک اسید با ۱ گرم سدیم هیدروکسید به طور کامل خنثی شود،

غلظت مولار محلول اسید، کدام است؟ ($\text{NaOH} = 40 \text{ g mol}^{-1}$)

(۱) ۰/۲۵

(۲) ۰/۱۵

(۳) ۰/۱

(۴) ۰/۰۵

۹- هیدرو ..... اسید با فرمول شیمیایی .....، جزء اسیدهای ..... به شمار می‌آید.

(۱) سولفوریک، H_2SO_4 ، بسیار قوی

(۲) فلوریک، HF، ضعیف

(۳) سیانیک، HCN، قوی

(۴) یدیک، HI، بسیار ضعیف

۱۰- کدام مطلب درست است؟

(۱) ورود فاضلاب‌های صنعتی به محیط زیست سبب کاهش pH می‌شود.

(۲) محلول ۱ مولار هیدروکلریک اسید، برابر ۱ است.

(۳) همه محلول‌ها، دارای یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید هستند.

(۴) pH محلول ۱ مولار هیدروکلریک اسید از pH محلول ۱ مولار استیک اسید، کوچکتر است.

۱۱- pH محلول ۰/۰۰۲۵ مولار اسید ضعیف HA برابر $4/4$ است، درصد تفکیک اسیدی آن، به تقریب کدام است؟

(۱) ۱/۴

(۲) ۲/۴

(۳) ۲/۶

(۴) ۲/۶

۱۲- چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

• مولکول‌های صابون در داخل آب، از بخش آبگریز آنیون خود با یکدیگر جاذبه برقرار می‌کنند.

• صابون مراغه فاقد افزودنی است و به دلیل خاصیت بازی مناسب، برای موهای چرب استفاده می‌شود.

• نسبت شمار کاتیون به آنیون در نمک کلسیم‌دار صابون برابر نسبت شمار آنیون به کاتیون در نمک کلسیم سیلیکات است.

• در یک پاک‌کننده غیر صابونی، عدد اکسایش اتم گوگرد برابر +۴ است.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۱۳- برای دو برابر شدن درجه یونش اسید ضعیف HA با غلظت $1/0$ مولار و ثابت یونش $K_a = 10^{-5}$ تقریباً چه حجمی از آن را باید تا یک لیتر رقیق کرد؟

- (۱) ۲۰۰   (۲) ۷۵۰   (۳) ۵۰۰   (۴) ۲۵۰

۱۴- کدام مقایسه‌ها، در مورد یک لیتر از محلول‌های «هیدروکلریک اسید = X » و «هیدروفلوریک = Y » با pH و دمای یکسان درست است؟

- الف) جرم گاز تولید شده در واکنش با مقدار یکسان فلز منیزیم:
 $X < Y$
 ب) سرعت واکنش با مقدار یکسان پودر روی:
 $X > Y$
 پ) رسانای الکتریکی محلول‌ها:
 $X = Y$
 ت) غلظت آنیون حاصل از یونش اسیدها:
 $X = Y$

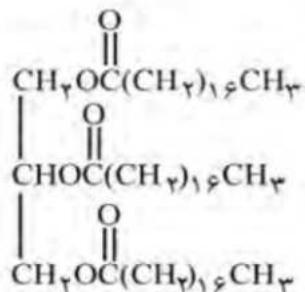
- (۱) الف و ب   (۲) ب و ت   (۳) پ و ت   (۴) الف ، پ و ت

۱۵- pH کدام محلول‌های زیر با هم برابر است؟

- (a) 100mL محلول $10/02$ مولار هیدروکلریک اسید
 (b) مخلوط 100mL محلول $10/02$ مولار هیدروکلریک اسید و 100mL محلول $10/02$ مولار نیتریک اسید
 (c) 100mL محلول $10/01$ مولار سولفوریک اسید

- (۱) a و b   (۲) c و a   (۳) c و b   (۴) a و b ، a

۱۶- تفاوت جرم مولی یک صابون جامد حاوی 17 اتم کربن که در زنجیر آلکیلی آن یک پیوند دوگانه وجود دارد، با جرم مولی الكل سه عاملی سازندهٔ چربی زیر، چند گرم است؟

- (۱) ۱۹۲
 (۲) ۱۹۴
 (۳) ۱۹۶
 (۴) ۱۹۸

۱۷- اگر pH محلول $10/09$ مولار استیک اسید برابر 2 باشد، ثابت یونش آن در دمای آزمایش، کدام است؟

- (۱) $1/25 \times 10^{-3}$ (۲) $2/5 \times 10^{-3}$ (۳) $1/25 \times 10^{-2}$ (۴) $2/5 \times 10^{-2}$

۱۸- با افزودن 10 میلی‌لیتر از محلول یک ترکیب با خاصیت اسیدی قوی (HA) به 140 میلی‌لیتر آب م قطره، pH محلول به $7/2$ کاهش می‌یابد. برای خنثی شدن کامل هر لیتر از محلول غلیظ اوایله این ترکیب اسیدی، چند گرم پتابسیم هیدروکسید جامد لازم است؟ ($K = ۳۹, O = ۱۶, H = ۱: \text{g.mol}^{-1}$)

- (۱) ۱/۴۵   (۲) ۱/۶۸   (۳) ۱/۹۴   (۴) ۲/۳۱

۱۹- تفاوت جرم مولی استر بلند زنجیر سه عاملی که فرمول مولکولی اسیدهای چرب و الكل سازنده آن، به ترتیب به صورت $C_3H_8O_3$ و $C_{17}H_{34}O_2$ است با جرم مولی صابون جامد به دست آمده از یک کربوکسیلیک اسید تک عاملی با زنجیر هیدروکربنی سیر شده که در گروه R خود، دارای 15 اتم کربن می‌باشد، چند گرم است؟

$$(Na = ۲۳, O = ۱۶, C = ۱۲, H = ۱: \text{g.mol}^{-1})$$

- (۱) ۵۹۳   (۲) ۵۸۶   (۳) ۵۷۰   (۴) ۴۱۲

- ۲۰ - ۲۵۰ میلی لیتر محلول ۵ درصد جرمی از اسید HA با چگالی $1/2 \text{ g.mL}^{-1}$ تهیه شده است. اگر ۵۰ میلی لیتر از این اسید با ۴۰ میلی لیتر پتانسیم هیدروکسید $2/0$ مولار به طور کامل خنثی شود، جرم مولی اسید HA، کدام است؟

۳۷۵ (۴)

۳۶۵ (۳)

۳۵۵ (۲)

۳۴۵ (۱)

- ۲۱ - با افزودن ..... گرم نیتریک اسید به هر لیتر آب خالص، pH آب از ۷ به ..... می رسد. (از تغییر حجم حاصل از افزایش نیتریک اسید صرف نظر شود: $\text{O} = 16, \text{N} = 14, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$) (گزینه ها را از راست به چپ بخوانید).

۴ ، $6/3 \times 10^{-2}$ (۲)

۴ ، $12/6 \times 10^{-2}$ (۴)

۳ ، $6/3 \times 10^{-2}$ (۱)

۳ ، $12/6 \times 10^{-2}$ (۳)

- ۲۲ - غلظت یون H^+ در محلول $6/0$ درصد جرمی اسید ضعیف HA (60 g.mol^{-1}) با ثابت یونش $4/6 \times 10^{-4}$ و چگالی 1 g.mL^{-1} ، به تقریب کدام است؟

4×10^{-2} (۴)

2×10^{-2} (۳)

4×10^{-3} (۲)

2×10^{-3} (۱)

- ۲۳ - با توجه به داده های جدول رو به رو، تفاوت غلظت تعادلی دو اسید تک پروتون دار HA و HB، کدام است؟

اسید ضعیف	pH	درصد یونش
HA	۲	%۴۰
HB	۳	%۵۰

$1/8 \times 10^{-2}$ (۴)

$1/5 \times 10^{-2}$ (۳)

$1/4 \times 10^{-2}$ (۲)

$1/2 \times 10^{-2}$ (۱)

- ۲۴ - همه مطالب زیر درست اند، به جز:

۱) در غلظت های یکسان، pH محلول HF از HCl، بیشتر است.

۲) نسبت شمار کاتیون به آئیون در پتانسیم هیدروکسید همانند همین نسبت در صابون جامد است.

۳) اگر در محلولی غلظت یونهای هیدروکسید و هیدرونیوم برابر باشد، آن محلول خنثی است.

۴) هرچه K_b یک باز در دمای معین، کوچک تر باشد، آن باز قوی تر است.

- ۲۵ - رسانایی الکتریکی محلول چه تعداد از ترکیبات زیر در شرایط یکسان، از آب خالص، بیشتر است؟

* متانول * اتیلن گلیکول * پتانسیم یدید * استون

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

- ۲۶ - چند گرم از یک پاک کننده صابونی جامد که در ساختار آن یک زنجیر هیدروکربنی بلند سیرشده با ۲۹ اتم هیدروژن وجود دارد، برای خنثی کردن کامل 150 mL از محلول منیزیم کلرید $3/0$ مولار لازم است؟

$(\text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1})$

$23/85$ (۴)

$23/76$ (۳)

$23/45$ (۲)

$23/14$ (۱)

- ۲۷ - برای تغییر pH پنج لیتر آب مقطر به اندازه ۴ واحد در دمای 25°C ، چند گرم سدیم هیدروکسید لازم است؟

$(\text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1})$

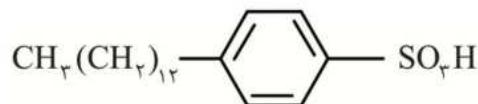
۰/۴ (۴)

۰/۳ (۳)

۰/۲ (۲)

۰/۱ (۱)

- ۲۸- تفاوت غلظت مولار یون هیدرونیوم حاصل از انحلال کامل $28\text{ / }0\text{ لیتر گاز HCl}$ در نیم لیتر آب مقطر در شرایط استاندارد، با غلظت مولار یون هیدروکسید در محلولی از پتاسیم هیدروکسید با $\text{pH} = 11$ در دمای 25°C کدام است؟
- (۱) $0\text{ / }5 \times 10^{-2}$ (۲) $1/0 \times 10^{-2}$ (۳) $2/2 \times 10^{-2}$ (۴) $2/4 \times 10^{-2}$
- ۲۹- ۲۱/۶g از یک اسید چرب با زنجیر هیدروکربنی سیر شده را با مقدار کافی از محلول سود ترکیب می کنیم (RCOOH(s) + NaOH(aq) $\longrightarrow$ RCOONa(s) + H₂O(l)). سپس صابون جامد به دست آمده را با کلسیم کلرید واکنش می دهیم، که در اثر این واکنش، ۵۰٪ مول رسوب تشکیل می شود. شمار اتم های کربن در ساختار این اسید چرب، کدام است؟ ($\text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)
- (۱) 15 (۲) 16 (۳) 17 (۴) 18
- ۳۰- نیم لیتر محلول پتاسیم هیدروکسید با $\text{pH} = 11$ ، با چند گرم KHSO₄ خالص به طور کامل واکنش می دهد؟ ($\text{K} = 39, \text{S} = 32, \text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$: KOH + KHSO₄ $\longrightarrow$ K₂SO₄ + H₂O)
- (۱) 68×10^{-3} (۲) 34×10^{-3} (۳) 68×10^{-2} (۴) 34×10^{-2}
- ۳۱- اگر V میلی لیتر از اسید قوی و تک ظرفیتی HX با غلظت اولیه ۹ مولار، تا ۱۰ لیتر رقیق شود و سپس ۵٪ گرم سدیم هیدروکسید خالص به آن اضافه شود، محلولی با $\text{pH} = 4$ به دست می آید. V برحسب میلی لیتر کدام است؟ ($\text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)
- (۱) 1 (۲) 10 (۳) 100 (۴) 1000
- ۳۲- رسانایی الکتریکی محلول چند مولار HCl با رسانایی الکتریکی اسید HA با $K_a = 10^{-5}$ و غلظت ۱٪ مولار (به تقریب) برابر است؟
- (۱) 10^{-3} (۲) 2×10^{-3} (۳) 10^{-4} (۴) 2×10^{-4}
- ۳۳- چند گرم از باز ضعیف ($10\text{ / }2 \text{ g.mol}^{-1}$) BOH با درصد یونش ۵٪ باید در نیم لیتر آب مقطر حل گردد تا pH آب خالص ۴ واحد تغییر کند؟ (از تغییر حجم صرف نظر شود.)
- (۱) $2/45$ (۲) $2/04$ (۳) $1/45$ (۴) $1/02$
- ۳۴- برای خنثی شدن کامل یک لیتر محلول ۱۵٪ مولار هیدروکلریک اسید، به تقریب چند گرم شیرمنیزی شامل ۸٪ از ماده جامد، باید به آن اضافه شود؟ (معادله موازن شود: $\text{HCl} + \text{Mg(OH)}_2 \longrightarrow \text{MgCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$) ($\text{Mg} = 24, \text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)
- (۱) $36/7$ (۲) $54/4$ (۳) $61/2$ (۴) $71/7$
- ۳۵- با حل شدن ۵٪ مول صابون در دو لیتر آب سختی که غلظت یون های کلسیم در آن برابر ۲٪ مول بر لیتر است، چند درصد از صابون رسوب می کند؟
- (۱) 10 (۲) 20 (۳) 60 (۴) 100
- ۳۶- اگر pH محلول ۱٪ مولار XOH برابر ۹ باشد، درصد تفكیک این باز در آب کدام است؟
- (۱) 1 (۲) $0/1$ (۳) $0/01$ (۴) $0/001$
- ۳۷- برای خنثی کردن ۲۰۰mL از محلول ۱۵٪ مولار هیدروکلریک اسید، به تقریب چند میلی لیتر مخلوط ۵٪ جرمی منیزیم هیدروکسید با چگالی 1 g.mL^{-1} لازم است؟ (معادله موازن شود. $(\text{Mg} = 24, \text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}, \text{Mg(OH)}_2 + \text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{H}_2\text{O})$)
- (۱) $0/95$ (۲) $1/12$ (۳) $1/23$ (۴) $1/58$

- ۳۸- با توجه به مولکول زیر، کدام یک از مطالب زیر درست است؟

آ) حل شدن آن در آب، pH آب را بالا می برد.

ب) نمک های آن همانند صابون در آب کلوئید ایجاد می کنند.

ج) برای تهیه آن در صنعت پتروشیمی از بنزن به عنوان ماده اولیه استفاده می شود.

د) با یون های کلسیم، رسوب پایدار ایجاد می کند.

(۴) آ، ب، ج

(۳) ب، ج، د

(۲) آ، ب

- ۳۹- ۱/ ۶ گرم از بنزوئیک اسید در نیم لیتر آب م قطر حل شده است. اگر pH محلول برابر ۳ باشد، درصد یونش این اسید در شرایط آزمایش به تقریب کدام است؟ ($\text{C} = ۱۲, \text{H} = ۱, \text{O} = ۱۶ : \text{g.mol}^{-۱}$)

(۴) ۱۰

(۳) ۵

(۲) ۲

(۱)

- ۴۰- برای تهیه هر لیتر محلول ۳۷٪ جرمی HCl با چگالی $1\text{g.mL}^{-۱}$ به تقریب چند لیتر از گاز هیدروژن کلرید (شرایط STP) باید در یک لیتر آب، حل شود؟ ($\text{H} = ۱, \text{Cl} = ۳۵ / ۵ : \text{g.mol}^{-۱}$)

(۴) ۳۱۵

(۳) ۲۸۷

(۲) ۲۵۰

(۱) ۲۱۲

- ۴۱- در ۲۰ kg آب شهری که دارای ۱۵۰۰ ppm از یون های کلسیم است، یک قالب صابون به جرم ۱۵g (CH₃(CH₂)₁₄COONa) انداخته شده است. کدام گفته درباره مخلوط به دست آمده پس از ناپدید شدن قالب صابون و آب، درست است؟ ($\text{Ca} = ۴۰, \text{H} = ۱, \text{C} = ۱۲, \text{O} = ۱۶ : \text{g.mol}^{-۱}$)

(۲) ۱۰٪ از مولکول های صابون رسوب می کنند.

(۱) ۱۰٪ از مولکول های صابون رسوب می کنند.

(۴) پس از واکنش، pH محلول به طور چشمگیری تغییر می کند.

(۳) مخلوط به دست آمده خاصیت شویندگی ندارد.

- ۴۲- برای تهیه یک لیتر نوشابه، ۵/۶ گاز CO₂ در آب خالص حل شده است (شرایط STP). اگر درصد یونش CO₂ در این حالت ۵٪ باشد، pH محلول به دست آمده به کدام مقدار نزدیک تر است؟

(۴) ۵/۱

(۳) ۴/۲

(۲) ۲/۹

(۱) ۲

- ۴۳- برای تهیه ۲۰۰ mL محلول با pH = ۱۳ به تقریب چند گرم K₂O باشد به ۲۰۰ mL آب اضافه شود و برای خنثی سازی کامل این محلول، چند میلی لیتر HCl با غلظت ۱٪ جرمی ($d = ۱ \text{ g.L}^{-۱}$) لازم است؟

(K = ۳۹, Cl = ۳۵/۵, H = ۱, O = ۱۶ : g.mol⁻¹)

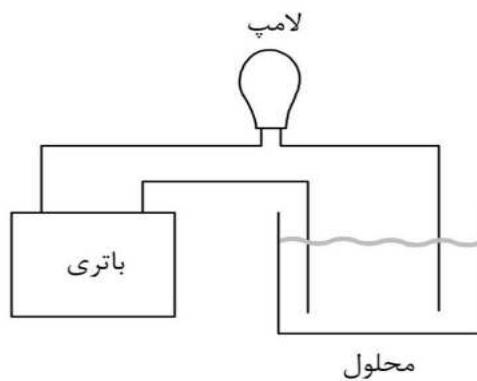
(۴) ۳۶/۵

(۳) ۷۳

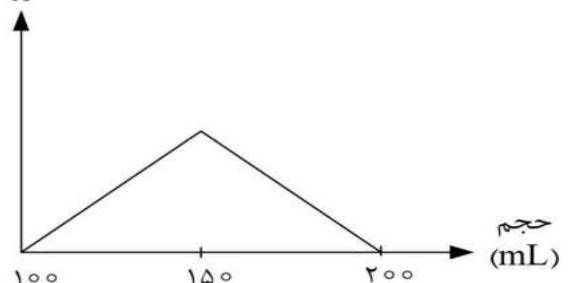
(۲) ۳۶/۵

(۱) ۷۳/۵

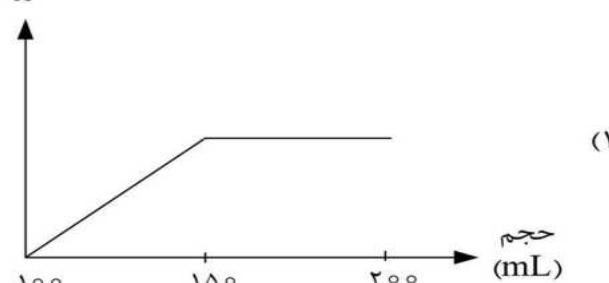
- ۴۴- به 100 mL آب مقطر مطابق شکل زیر، ابتدا قطره قطره 50 mL محلول 5% آمونیاک و سپس قطره قطره 50 mL محلول هیدروکلریک اسید 1% اضافه شده است. کدام نمودار شدت روشنایی لامپ را به تقریب به درستی نشان می‌دهد؟

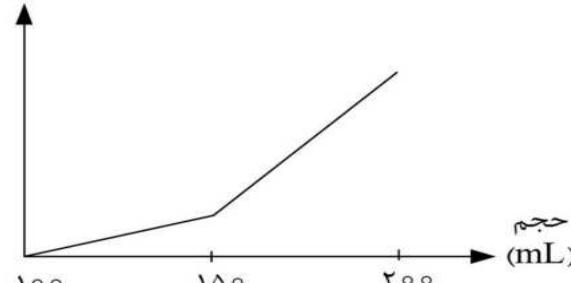
شدت روشنایی

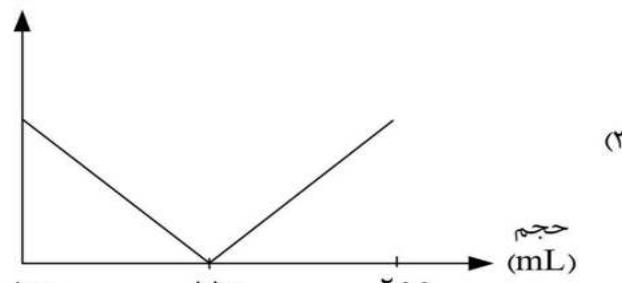
شدت روشنایی

شدت روشنایی

شدت روشنایی

- ۴۵- مطابق واکنش (موازنه نشده) $\text{Al(s)} + \text{H}_2\text{O(l)} + \text{OH}^-(aq) \longrightarrow \text{Al(OH)}_4^-(aq) + \text{H}_2(g)$ ، یک تکه کوچک از فلز آلومینیم در یک ظرف حاوی نیم لیتر محلول ۱ مولار پتاسیم هیدروکسید انداخته شده و وارد واکنش شده است. اگر سرعت متوسط تولید فرآورده گازی در شرایط آزمایش (که حجم مولی گازها در آن برابر 25 L است) برابر 25 mL.s^{-1} باشد، pH محلول به تقریب در ثانیه چندم پس از آغاز واکنش، به 12 می‌رسد؟ (از تغییر حجم صرف نظر شود؛ فرض شود فرآورده محلول در آب، خاصیت بازی ندارد.)

(۲) 750

(۳) 425

(۱) 950

(۴) 1500

- ۴۶- نسبت غلظت مولار یون هیدرونیوم حاصل از اتحال کامل 56 g/L لیتر HCl(g) در شرایط استاندارد در 25°C میلی لیتر آب مقطر، به غلظت مولار یون هیدروکسید در محلولی از سدیم هیدروکسید با $\text{pH} = 12$ در دمای اتاق، کدام است؟

(۱) 0.01

(۲) 0.01

(۳) 0.01

(۴) 10

۴۷ - چند میلی‌گرم کلسیم کربنات خالص طبق واکنش زیر با میلی‌لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $pH = ۳$ ، به طور کامل واکنش می‌دهد؟ (معادله موازن شود):

۵/۵ (۲)

۳/۷۵ (۱)

۱۵ (۴)

۷/۵ (۳)

۴۸ - برای تغییر pH یک لیتر آب مقطر و رسیدن آن به مقدار ..... لیتر اکسیژن در شرایط استاندارد باید وارد نیم واکنش (موازن شود) $O_2(g) + H_2O(l) + e^- \longrightarrow OH^-(aq)$ شود.

۶ (۲)

۳ (۱)

۱۴ (۴)

۱۲ (۳)

۴۹ - چه تعداد از گزینه‌های زیر، درست هستند؟

- به فرآیندی که در آن ترکیبی مانند منیزیم اکسید در آب به یون‌های مثبت و منفی تبدیل می‌شود، یونش می‌گویند.
- رسانایی الکتریکی محلول 10% مولار سدیم هیدروکسید با رقیق کردن، تغییر نمی‌کند.
- در واکنش شیرمنیزی با اسید معده، گاز کربن دی‌اکسید تولید می‌شود.
- در یک واکنش برگشت‌پذیر که همزمان واکنش‌های رفت و برگشت به‌طور پیوسته انجام می‌شوند، سرانجام مقدار واکنش‌دهنده‌ها و فرآورده‌ها ثابت می‌ماند.
- رسانایی الکتریکی مخلوطی از یک مول NH_3 و HF در آب، از رسانایی آب خالص بیشتر است.

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۵۰ - با افزودن چند لیتر آب مقطر به 250 mL محلول HI با $pH = ۱$ ، محلول دو واحد افزایش می‌یابد؟

۲۴/۵۵ (۴)

۲۴/۲۵ (۳)

۲۴/۷۵ (۲)

۲۵ (۱)

۵۱ - برای خنثی کردن کامل چند میلی‌لیتر از فسفریک اسید (H_3PO_4) $11/10\%$ مولار، 11 g کلسیم هیدروکسید با خلوص 40% لازم است؟ (ناخالصی‌ها با اسید واکنش نمی‌دهند؛ $Ca = 40, O = 16, H = 1: g/mol^{-1}$)

۱۰۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۲۰۰ (۲)

۲۵۰ (۱)

۵۲ - کدام گزینه درست است؟

- (۱) همه عنصرهای واسطه از فلزهای گروه‌های اول و دوم، سخت‌تر، چگال‌تر و دیر ذوب‌تر هستند.
- (۲) کاتالیزگر در واکنش $2HI(g) \rightleftharpoons H_2(g) + I_2(g)$ با تأثیر بر جایه‌جایی تعادل، زمان رسیدن به تعادل را کاهش می‌دهد.
- (۳) در واکنشی که مبنایی برای کاربرد شوینده‌ها و پاک‌کننده‌ها است، مجموع ضرایب مواد در دو طرف واکنش، برابر سه است.
- (۴) در محلول لوله بازن، غلظت یون هیدرونیم در دمای $25^\circ C$ بیشتر از 10^{-7} مولار است.

- ۵۳ - چه تعداد از مطالب زیر، درست است؟

- فرآورده واکنش سدیم هیدروکسید و اسیدهای چرب، خود نوعی پاک‌کننده است که در آب حل می‌شود.
- پخش کردن نور، ناهمگن بودن و تهنشین نشدن، از ویژگی‌های کلوبیدها بهشمار می‌آید.
- شربت معده و شربت خاک شیر مخلوط‌هایی ناهمگن و از نوع سوسپانسیون هستند.
- ذرات سازنده محلول‌ها، یون‌ها و مولکول‌ها، اما ذرات سازنده کلوبیدها، توده‌های مولکولی‌اند.
- مخلوط آب و روغن با استفاده از صابون، به یک کلوبید پایدار تبدیل می‌شود.

۴) ۵

۳) ۲

۲) ۳

۱) ۴

- ۵۴ - pH شیره معده فردی، در حالت استراحت برابر $\frac{3}{7}$ و در حالت فعالیت آن، برابر $\frac{1}{4}$ است. نسبت غلظت مولار اسید در آن، در حالت استراحت به حالت فعالیت، کدام است؟

۵) ۵

۳) ۰/۰۵

۲) ۰/۰۵

۱) ۰/۰۰۵

- ۵۵ - pH محلول $0/0$ مولار یک اسید ضعیف HA که درصد یونش آن در محلول ..... درصد می‌باشد، ..... است. ($\log 2 \approx 0/3$)

۴) ۵/۵ - ۰/۱۶

۳) ۵/۵ - ۰/۰۱۶

۲) ۳/۵ - ۰/۱۸

۱) ۳/۵ - ۰/۰۱۸

- ۵۶ - از واکنش نیم گرم اسید چرب با فرمول $C_{10}H_{21}COOH$ با مقدار کافی از سدیم هیدروکسید، به تقریب چند گرم صابون جامد به دست می‌آید؟ (بازدۀ درصدی واکنش برابر ۸۵٪ است.)

($Na = ۲۳, O = ۱۶, C = ۱۲, H = ۱ : g.mol^{-1}$)

۴) ۰/۳۹

۳) ۰/۳۴

۲) ۰/۴۲

۱) ۰/۴۷

- ۵۷ - اگر غلظت مولار یک نمونه محلول هیدروبرمیک اسید (محلول I) و یک نمونه محلول فورمیک اسید (محلول II) با دمای یکسان برابر باشد، چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- مجموع غلظت یون‌ها و مولکول‌ها در محلول I، بیشتر از مجموع غلظت آن‌ها در محلول II است.
- با افزایش غلظت اسید در یکی از محلول‌ها، درصد یونش و ثابت تعادل دو محلول به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شود.
- با افزایش دما، غلظت یون‌ها در محلول I برخلاف محلول II تغییری نمی‌کند.
- اگر دمای دو محلول به یک اندازه بالا رود، تفاوت غلظت یون‌های موجود در دو محلول، کاهش پیدا می‌کند.

۴) ۱

۳) ۲

۲) ۳

۱) ۴

- ۵۸ - ۲/۸ گرم پتاسیم هیدروکسید را در آب حل کرده و حجم محلول را به ۵۰۰ میلی‌لیتر می‌رسانیم. چند مورد از مطالب زیر در مورد آن درست است؟ ($H = ۱, O = ۱۶, K = ۳۹ : g.mol^{-1}$)

- غلظت یون هیدروکسید در آن 10^{12} برابر غلظت یون هیدرونیم است.
- pH آن از pH محلول $1/0$ مولار آن بیشتر است.
- درجه یونش آن از درجه یونش هیدروکلریک اسید کمتر است.
- با افزودن آب و دو برابر کردن حجم، pH آن یک واحد کاهش می‌یابد.

۴) ۴

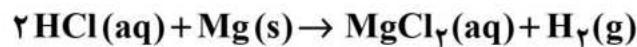
۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

- ۵۹- pH محلول یک لیتری هیدروکلریک اسید یک است، اگر ۴۸۰ گرم پودر منیزیم را به محلول اضافه کنیم

($\log ۲ = ۰, ۳$ ، $\log ۳ = ۰, ۵$ ، $Mg = ۲۴ : g \cdot mol^{-۱}$) محلول چند خواهد شد؟

۱/۲ (۴)

۷ (۳)

۰/۷ (۲)

۲/۳ (۱)

- ۶۰- درستی یا نادرستی مطالب زیر، به ترتیب کدام است؟

• در هر دمایی عبارت $[H^+][OH^-]$ ثابت است.

• محلول ترکیبات قطبی در آب رسانای جریان برق هستند.

• لوله‌هایی که با چربی گرفته شده‌اند را با شوینده خورنده جوهرنمک باز می‌کنند.

• داروهای ضد اسید باعث کاهش pH معده می‌شوند.

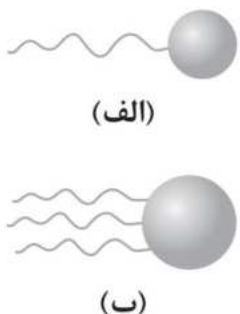
۲) درست - نادرست - نادرست - نادرست

۱) نادرست - درست - درست - نادرست

۴) نادرست - درست - درست - درست

۳) درست - نادرست - نادرست - درست

۱- الگوهای «الف» و «ب» برای نمایش دو نوع از مولکولهایی که در تهیه صابون استفاده می‌شوند، ارائه شده‌اند. با توجه به آن‌ها، چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟

- هر دو نوع مولکول، جزء مولکول‌های سازنده چربی‌ها و دارای بخش قطبی و ناقطبی هستند.
- در مولکول «ب» برخلاف مولکول «الف»، نیروی بین مولکولی غالب از نوع واندروالسی بوده و این ترکیب در آب حل نمی‌شود.
- گروه عاملی موجود در هر دو مولکول یکسان بوده و شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی در «ب»، ۳ برابر «الف» است.
- صابون جامد را می‌توان از گرم‌کردن مخلوط این دو نوع مولکول با سدیم هیدروکسید تهیه کرد.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

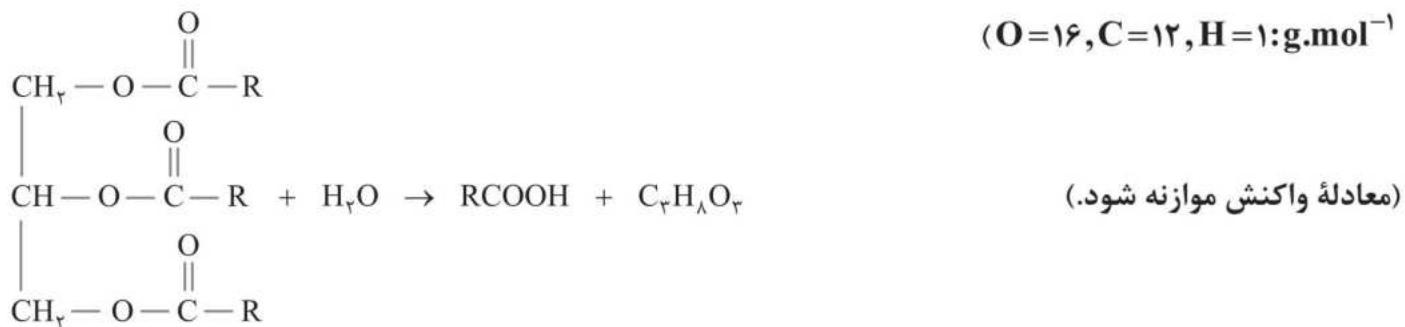
۲- کدام موارد از مطالب زیر، درست است؟

- الف) اسید چرب زنجیرهای با فرمول $C_{16}H_{32}O_2$ ، سیر نشده است و در ساختار آن یک پیوند دوگانه وجود دارد.
- ب) حل‌شدن متانول، اوره و عسل در آب، با تشکیل پیوند هیدروژنی بین مولکول‌های حلال و حل‌شونده همراه است.
- پ) نسبت شمار اتم‌های کربن به شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی در روغن زیتون ($C_{57}H_{104}O_6$)، از این نسبت در اسید سازنده آن بیشتر است.
- ت) شمار اتم‌های هیدروژن در فرمول مولکولی واژلین، $5/2$ برابر مجموع شمار اتم‌های در فرمول مولکولی اتیلن گلیکول است.

(۱) الف - ب - ت (۲) ب - پ (۳) الف - ب - پ (۴) پ - ت

۳- اگر $161/2$ گرم از استری بلندزنجیر مطابق واکنش داده شده، آبکافت شده و $18/4$ گرم الکل تولید شود، مجموع شمار اتم‌های کربن در گروه‌های R این استر سنگین کدام است؟ (R را گروه آلکیل در نظر بگیرید.)

$$(O=16, C=12, H=1: g.mol^{-1})$$

(۱) ۵۱ (۲) ۴۵ (۳) ۶۰ (۴) ۵۴

- ۴- چند مورد از مطالب زیر درباره پاک‌کننده صابونی با فرمول عمومی RCOOX ، درست است؟
- در هنگام شستشوی لکه چربی در آب، بین گروه R و مولکول‌های چربی، نیروی جاذبه به وجود می‌آید.
  - دارای گروه عاملی کربوکسیل است و براساس برهم‌کنش میان ذره‌ها عمل می‌کند.
  - ترکیبی با فرمول $\text{C}_2\text{H}_5\text{COONH}_4$ در خانواده این نوع پاک‌کننده‌ها قرار دارد و در شرایط معمولی، به حالت مایع است.
  - بخش آنیونی آن با مولکول‌های چربی و آب، پیوند اشتراکی تشکیل داده و همانند پلی بین آن‌ها عمل می‌کند.

۲) دو

۱) یک

۴) چهار

۳) سه

- ۵- با توجه به جدول داده شده، چه تعداد از ویژگی‌های بیان شده برای مخلوط‌های مورد نظر، نادرست است؟

مخلوط ید در هگزان	شربت معده	مخلوط آب، صابون و روغن	مخلوط ویژگی
نور را پخش نمی‌کند.	نور را پخش می‌کند.	نور را پخش می‌کند.	رفتار در برابر نور
همگن	ناهمگن	همگن	همگن‌بودن
ناپایدار	ناپایدار	پایدار	پایداری

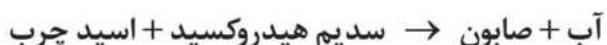
۲) چهار

۱) پنج

۴) دو

۳) سه

- ۶- نوعی از پاک‌کننده‌های صابونی را می‌توان از واکنش اسیدهای چرب با سدیم هیدروکسید، مطابق الگوی زیر تهیه کرد:

در یک فرایند شیمیایی، مقدار معینی اسید چرب با ۱۲۰ گرم سدیم هیدروکسید به طور کامل واکنش داده و ۹۰ قالب صابون تولید می‌شود. اسید چرب استفاده شده در این فرایند کدام است؟ (جرم هر قالب صابون را ۹۲ گرم در نظر بگیرید.)

$$(\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{Na} = 23 : \text{g.mol}^{-1})$$

($\text{C}_{17}\text{H}_{33}\text{COOH}$) ۲) اولئیک اسید

($\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$) ۱) استئاریک اسید

($\text{C}_{15}\text{H}_{29}\text{COOH}$) ۴) پالمیتوئیک اسید

($\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{COOH}$) ۳) پالمیتیک اسید

۷- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

- ذره‌های سازنده محلول‌ها، یون‌ها و مولکول‌ها، اما ذره‌های سازنده کلوفیدها، توده‌های مولکولی با اندازه‌های یکسان هستند.

• مخلوط مس (II) سولفات و آب، یک مخلوط همگن بوده و مسیر عبور نور از میان آن قابل رؤیت است.

- رنگ‌های پوششی و سس مایونز، نمونه‌هایی از مخلوط‌های ناهمگن بوده که ذره‌های سازنده آن‌ها با گذشت زمان تنه‌نشین نمی‌شوند.

• ذره‌های سازنده کلوفیدها، از ذره‌های سازنده محلول‌ها ریزتر و از ذره‌های سازنده سوسپانسیون‌ها، درشت‌ترند.

(۴) سه

(۳) یک

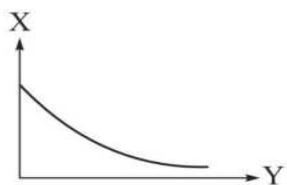
(۲) چهار

(۱) دو

۸- با توجه به نمودار داده شده که مربوط به بررسی عوامل مؤثر بر قدرت پاک‌کنندگی شوینده‌ها است، X و Y به ترتیب

چه تعداد از موارد زیر می‌تواند باشد؟

- درصد لکه حذف شده از روی پارچه - دما

• قدرت پاک‌کنندگی پاک‌کننده‌های غیرصابونی - غلظت کاتیون منیزیم در آب

• میزان چسبندگی چربی به پارچه - درصد پلیاستر در پارچه

• درصد لکه باقیمانده در پارچه - غلظت نمک‌های فسفات در پاک‌کننده‌های صابونی

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

۹- در یک انبار بر حسب اتفاق، مقداری از صابون جامد (با جرم مولی 278 g.mol^{-1}) و یک پاک‌کننده غیرصابونی جامد (با جرم مولی 320 g.mol^{-1}) با هم مخلوط شده‌اند. اگر $115/4$ گرم از این نمونه بتواند سختی یک لیتر آب (با چگالی 1 g.mL^{-1}) حاوی $1/0$ مولار یون کلسیم و $12/0$ درصد جرمی یون منیزیم را به طور کامل برطرف کند، چند درصد مولی مخلوط اولیه را صابون جامد تشکیل داده است؟ ($\text{Mg} = 24 \text{ g.mol}^{-1}$)

(۴) ۷۵

(۳) ۵۰

(۲) ۲۵

(۱) ۲۰

۱۰- کدام موارد از مطالب زیر در ارتباط با پاک‌کننده‌های صابونی و غیرصابونی سدیم‌دار، درست است؟

الف) هر دو به صورت سنتی در شهر مراغه تولید می‌شوند.

ب) برای زدودن رسوب تشکیل شده بر روی دیواره کتری‌ها و دیگ‌های بخار، از پاک‌کننده‌های غیرصابونی استفاده می‌شود.

پ) شمار اتم‌های اکسیژن در بخش آب‌دست پاک‌کننده‌های غیرصابونی بیشتر است.

ت) نسبت شمار آنیون به کاتیون در فرمول شیمیایی هر دو یکسان است.

(۴) ب - ت

(۳) پ - ت

(۲) الف - ب

(۱) الف - ب

۱۱- زنجیر هیدروکربنی یک صابون پتابسیم‌دار، دارای ۱۶ اتم کربن و زنجیر هیدروکربنی یک پاک‌کننده غیرصابونی سدیم‌دار، دارای ۲۱ اتم هیدروژن است. اگر زنجیر هیدروکربنی هر دو پاک‌کننده، گروه آلکیل باشد، تفاوت جرم $5/0$ مول از هر دو پاک‌کننده چند گرم است و نسبت جرم فلز به جرم اکسیژن در پاک‌کننده سبک‌تر به تقریب کدام است؟ ($K = 39, S = 32, Na = 23, O = 16, C = 12, H = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

۱/۲۲ - ۳۲(۲)

۰/۴۸ - ۱۳(۱)

۰/۴۸ - ۶(۴)

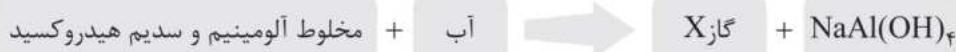
۱/۲۲ - ۶(۳)

۱۲- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

- افزودن ماده شیمیایی کلردار به شوینده‌ها، احتمال ایجاد عوارض جانبی آن‌ها را افزایش می‌دهد.
- یکی از روش‌های تشخیص آب سخت و آب چشم، اضافه کردن سدیم فسفات به آن‌ها است.
- از صابون گوگرددار، برای از بین بردن جوش صورت و قارچ‌های پوستی استفاده می‌شود.
- جوهernمک (هیدروکلریک اسید)، از نظر شیمیایی فعال است و خاصیت خورنده‌گی دارد.
- افزودن نمک‌های فسفات به پاک‌کننده‌های غیرصابونی، به منظور افزایش خاصیت ضدعفونی کنندگی آن‌ها صورت می‌گیرد.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۳- از مخلوط سدیم هیدروکسید و پودر آلومینیم به عنوان پاک‌کننده برای بازکردن مجاري مسدودشده در برخی دستگاه‌های صنعتی استفاده می‌شود. اگر معادله واکنش این مخلوط با آب به صورت زیر باشد، چند مورد از مطالب زیر درست است؟ ($\text{Al} = 27 \text{ g.mol}^{-1}$)

- سطح انرژی فراورده‌های واکنش، پایین‌تر از سطح انرژی واکنش دهنده‌ها است.
- در معادله موازن‌شده واکنش، مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها دو برابر واکنش دهنده‌ها است.
- این پاک‌کننده، از دستهٔ پاک‌کننده‌های خورنده به شمار می‌آید.
- به ازای مصرف $4/5$ گرم پودر آلومینیم، $4/5$ لیتر گاز در شرایط STP تولید می‌شود.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) رنگ کاغذ pH در محلول آبی CO_2 و محلول آبی NH_3 ، متفاوت است.
- ۲) شیمی‌دان‌ها، پیش از شناخته‌شدن ساختار اسیدها و بازها، با ویژگی‌های این دسته از مواد آشنا بودند.
- ۳) با قراردادن محلول آبی سدیم کلرید در یک مدار الکتریکی، یون‌هایی با شعاع کوچک‌تر به سمت قطب منفی حرکت می‌کنند.
- ۴) اسیدها با همه فلزها واکنش می‌دهند و در تماس با پوست سوزش ایجاد می‌کنند.

۱۵- در بین ترکیب‌های زیر، به ترتیب از راست به چپ، شمار اسیدهای آرنیوس، بازهای آرنیوس و مواد غیرالکترولیت کدام است؟

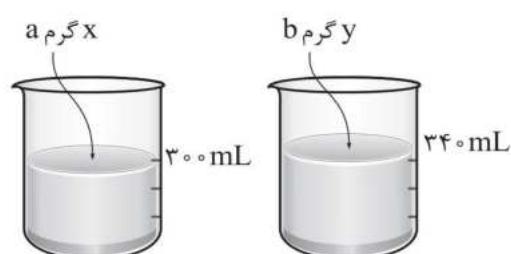

(۲) سه - سه - دو

(۴) سه - دو - یک

(۱) سه - سه - یک

(۳) دو - چهار - دو

۱۶- مطابق شکل داده شده، مقداری باریم اکسید (a) و دی‌نیتروژن پنتاکسید (b) را به طور جداگانه به مقدار مشخصی آب خالص اضافه می‌کنیم. اگر مجموع غلظت یون‌ها در دو بشر یکسان باشد، نسبت جرم اسید آرنیوس به باز آرنیوس اولیه کدام است؟

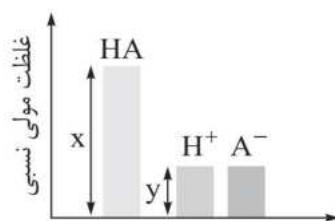
$(\text{Ba} = 137, \text{O} = 16, \text{N} = 14, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1})$

۱/۶ (۴)

۱/۲۵ (۳)

۰/۸ (۲)

۰/۶ (۱)

۱۷- نمودار داده شده مربوط به غلظت نسبی گونه‌ها در محلول اسید HA است. اگر درصد یونش اسید در این محلول، برابر ۲۵ باشد، حاصل $\frac{x}{y}$ کدام است و چند درصد مولی ذره‌های موجود در محلول (بدون در نظر گرفتن مولکول‌های آب) را A^- تشکیل می‌دهد؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۲۰، ۳ (۲)

۱۶/۷، ۴ (۱)

۱۶/۷، ۳ (۴)

۲۰، ۴ (۳)

۱۸- کدام گزینه درست است؟

(۱) مقایسه رسانایی الکتریکی محلول‌هایی با غلظت و دمای یکسان از HNO_3 , HNO_3 , HNO_3 و HCl به صورت: $\text{HNO}_3 > \text{HCOOH} \approx \text{HCl}$ است.

(۲) در محلول الکترولیت‌های ضعیف با غلظت و دمای یکسان، بین رسانایی الکتریکی محلول و شمار گونه‌های مولکولی، رابطه مستقیم وجود دارد.

(۳) اگر درصد یونش اسیدهای HA و HB در محلولی از آن‌ها به ترتیب برابر ۵۰ و ۲۰ باشد، محلول HA رسانایی الکتریکی بیشتری دارد.

(۴) رسانایی الکتریکی محلول ۶٪ مولار آلومینیم نیترات از رسانایی الکتریکی محلول ۸٪ مولار سدیم کلرید بیشتر است.

۱۹- گاز هیدروژن فلورید حاصل از مصرف ۷/۸۴ لیتر گاز در شرایط STP در واکنش: $\text{NH}_3(\text{g}) + \text{F}_2(\text{g}) \rightarrow \text{N}_2\text{F}_4(\text{g}) + \text{HF}(\text{g})$ (معادله موازنه شود). به مقدار معینی آب اضافه می‌شود. اگر جرم آبیون حاصل از یونش اسید در محلول برابر با ۵/۱۴۲ میلی‌گرم باشد، به تقریب چند درصد از مولکول‌های هیدروژن فلورید یونیده شده‌اند؟ ($\text{H} = 1, \text{F} = 19 : \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

- ۱) ۱/۷۵
۲) ۲/۵
۳) ۴/۲۵
۴) ۵/۷

۲۰- در دمای یکسان، رسانایی الکتریکی ۲۰۰ میلی‌لیتر محلول ۱/۰ مولار هیدروکلریک اسید (محلول A) و ۲۰۰ میلی‌لیتر محلول هیدروفلوریک اسید (محلول B) به تقریب یکسان است. اگر شمار مول گونه‌ها (به جز مولکول‌های آب)، در محلول B برابر با ۱۰۲/۰ مول باشد، کدام موارد از مطالب زیر درست است؟ (رسانایی الکتریکی یون‌ها در محلول‌ها یکسان فرض شود).

الف) شمار یون‌های فلورید در محلول B برابر با $10^{21} \times 204$ است.

ب) از هر ۵۰۰ مولکول هیدروفلوریک اسید، ۴۸۰ مولکول آن به صورت یونیده‌نشده در محلول B وجود دارد.

پ) شمار مول‌های آغازی اسید در محلول B، ۵۰ برابر محلول A است.

ت) غلظت مولی آبیون در محلول اسید قوی بیشتر از محلول اسید ضعیف است.

- ۱) الف - پ
۲) ب - ت
۳) الف - ت
۴) ب - پ

۲۱- کدام موارد از مطالب زیر درباره اتیلن گلیکول و اوره، درست است؟ ($\text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

الف) نسبت شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی، در اتیلن گلیکول از اوره بیشتر است.

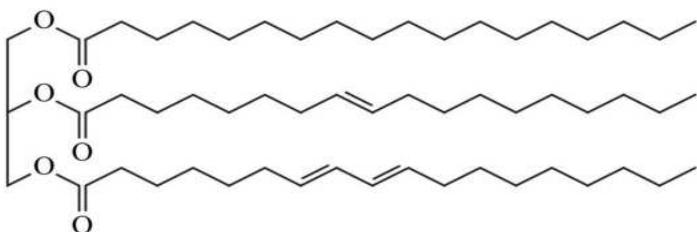
ب) اوره برخلاف اتیلن گلیکول، از طریق تشکیل پیوند هیدروژنی در آب حل می‌شود.

پ) تفاوت جرم مولی آن‌ها برابر ۲ گرم است.

ت) مخلوط آن‌ها با آب همانند مخلوط آب، صابون و روغن، نور را پخش می‌کند.

- ۱) الف - پ
۲) ب - پ - ت
۳) الف - پ - ت
۴) ب - ت

۲۲- با توجه به ساختار مولکول داده شده، چند مورد از مطالب زیر درست است؟ ($\text{H} = 1 \text{ g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

• از آبکافت کامل هر مول از این ترکیب، ۴ نوع فراورده تولید می‌شود.

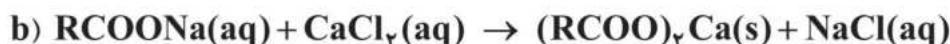
• تفاوت جرم مولی سبک‌ترین و سنگین‌ترین اسید چرب سازنده آن، ۴ گرم است.

• فرمول مولکولی آن مانند فرمول مولکولی روغن زیتون است.

• در واکنش آن با سدیم هیدروکسید، می‌توان صابون جامدی با فرمول $\text{C}_{17}\text{H}_{32}\text{COONa}$ تهیه کرد.

- ۱) چهار
۲) سه
۳) دو
۴) یک

-۲۳- با توجه به واکنش‌های داده شده، چند مورد از مطالب زیر درست است؟ R را گروه آلکیل و واکنش‌ها را کامل در $(Ca = 40, Cl = 35/5, Mg = 24, Na = 23, O = 16, C = 12, H = 1: g.mol^{-1})$ نظر بگیرید.

- اگر در واکنش (a)، جرم مولی صابون برابر ۲۹۲ گرم بر مول باشد، مجموع شمار اتم‌ها در رسوب تولید شده، برابر ۱۰۵ است.

- برای جلوگیری از انجام دو واکنش داده شده، به صابون‌ها نمک‌های نیترات اضافه می‌کنند.

- هنگام شستشوی لباس با صابون در آبی که در آن به ترتیب ۱۲ و ۱۶ گرم یون منیزیم و کلسیم وجود دارد، $8/0$ مول رسوب تشکیل می‌شود.

- اگر به جای صابون در این واکنش‌ها از پاک‌کننده غیرصابونی استفاده شود، رسوب‌هایی با فرمول کلی $X = Ca, Mg : (RC_6H_5SO_4)_2X$ تشکیل می‌شود.

۴) یک

۳) دو

۲) سه

۱) چهار

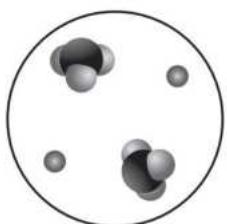
-۲۴- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- پارچه‌های نخی نسبت به پارچه‌هایی از جنس پلی استر، هنگام شستشو با صابون، تمیزتر خواهند شد.

- اگر در یک سامانه غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید برابر با صفر باشد، آن سامانه حالت خنثی دارد.

- پاک‌کننده‌های صابونی با اضافه شدن به آب، سبب افزایش غلظت یون هیدروکسید می‌شوند.

- نمای ذره‌ای محلول دی‌نیتروژن پنتاکسید در آب (بدون نمایش مولکول‌های آب) را می‌توان به صورت داده شده نشان داد.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

-۲۵- کدام گزینه درست است؟

۱) در محلول سرکه شمار زیادی از یون‌های آبپوشیده هم‌زمان با شمار اندکی مولکول‌های یونیده نشده، حضور دارند.

۲) اگر بر اثر انحلال 500 مولکول HA در آب 542 ذره ایجاد شود، درجه یونش این اسید به تقریب $92/0$ خواهد بود.

۳) در شرایط معین در سامانه‌های تعادلی، واکنش‌ها تا حدی پیش می‌روند و پس از آن مقدار مواد شرکت‌کننده دیگر تغییر نمی‌کند.

۴) رسانایی محلول سدیم کلرید برخلاف سدیم کلرید مذاب، به دلیل جابه‌جاشدن بارهای الکتریکی است.

۲۶- تفاوت شمار اسیدها و بازهای آرنیوس در بین مواد داده شده، با کدام گزینه برابر است؟

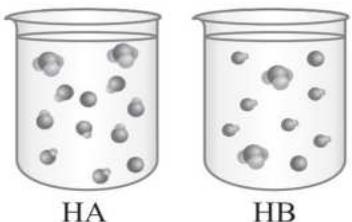
۱) تعداد مول یون‌های حاصل از انحلال یک مول لیتیم اکسید در آب

۲) تعداد مول آنیون حاصل از اضافه کردن یک مول آهک به آب

۳) تعداد مول کاتیون حاصل از اضافه کردن یک مول باریم اکسید به آب

۴) تعداد مول یون‌های حاصل از انحلال نیم مول سدیم استات در آب

۲۷- حجم برابری از محلول دو اسید HA و HB با دمای یکسان در شکل نشان داده شده است. کدام مطلب درست است؟

۱) نسبت درجه یونش HA به HB برابر $6/0$ است.

۲) قدرت اسیدی HA و HB و رسانایی الکتریکی دو محلول برابر است.

۳) غلظت آنیون‌های A^- و B^- در دو ظرف برابر ولی غلظت کل گونه‌های موجود در ظرف HA بیشتر است.

۴) اگر دو محلول را در ظرف بزرگ‌تری با یکدیگر مخلوط کنیم، درجه یونش اسیدها ثابت می‌ماند.

۲۸- اگر غلظت مولی یون هیدرونیوم در محلول 4 درصد جرمی HB با چگالی $2/1$ گرم بر میلی‌لیتر، $5/7$ برابر غلظت

مولی یون هیدرونیوم در محلول $2/0$ مولار اسید HA ($K_a = 1/0$) باشد، ثابت یونش اسید HB کدام است؟ (جرم

مول HB , 16 گرم است.)

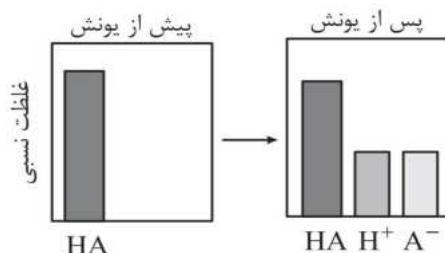
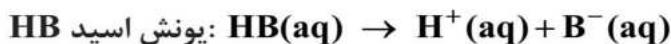
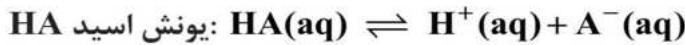
۱) ۴

۱۰۰

$0/25$

۲۵

۲۹- با توجه به معادله یونش اسیدهای HA و HB . چند مورد از مطالب زیر درست است؟

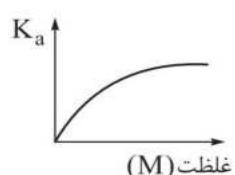

• نمودار تغییرات غلظت گونه‌ها در محلول HA می‌تواند به صورت داده شده باشد.

• A^- و B^- به ترتیب می‌توانند عنصرهای دوره دوم و چهارم از گروه هفدهم جدول تناوبی باشند.

• در دمای یکسان، در واکنش دو محلول با مقدار یکسانی از فلز منیزیم، سرعت واکنش همواره در محلول اسید HB بیشتر از اسید HA است.

• نمودار داده شده، رابطه بین ثابت یونش اسید HA و غلظت محلول آن را نشان می‌دهد.

۲) دو

۱) یک

۴) چهار

۳) سه

۳۰- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- همهٔ ترکیب‌های آلی قطبی، الکتروولیت به شمار می‌روند.
- محلول آبی هیدرویدیک اسید را می‌توان برخلاف محلول آبی آمونیاک، فقط شامل یون‌های آپووشیده دانست.
- در شرایط یکسان غلظت و دما، محلول هیدروسیانیک اسید رسانایی الکتریکی کم‌تری از محلول نیترو اسید دارد.
- در دما و غلظت یکسان از محلول‌های فورمیک اسید و استیک اسید، غلظت مولی آنیون حاصل از یونش در محلول استیک اسید کم‌تر از محلول فورمیک اسید است.
- بین دو اسید، همواره اسیدی قوی‌تر است که درجهٔ یونش آن در محلولش، بیشتر است.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

آزمون‌های سراسری
کاج

۱- اگر شمار اتم‌های موجود در نمونه‌هایی از اوره و اتیلن گلیکول با هم برابر باشد، جرم نمونه اوره، چند برابر جرم نمونه اتیلن گلیکول است؟
 $(C=12, H=1, N=14, O=16: g/mol^{-1})$

۱/۸۷ (۴)

۱/۷۸ (۳)

۱/۲۱ (۲)

۱/۲۹ (۱)

۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• کلوئیدها ظاهری همگن دارند و از توده‌های مولکولی با اندازه‌های متفاوت تشکیل شده‌اند.

• ذرات سازنده کلوئیدها از ذرات سازنده محلول‌ها بزرگ‌تر و از ذرات سازنده سوسپانسیون‌ها، کوچک‌ترند.

• رفتار کلوئیدها را می‌توان رفتاری بین سوسپانسیون و محلول‌ها در نظر گرفت.

• ژله، سس مایونز، رنگ‌های پوششی و چسب مایع، نمونه‌هایی از کلوئیدها هستند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳- کدام مطالب زیر درست‌اند؟

آ) میان مولکول‌های اوره همانند ترکیبی که به عنوان ضدیخ به کار می‌رود، پیوند هیدروژنی تشکیل می‌شود.

ب) دلیل این‌که لکه عسل به راحتی با آب شسته می‌شود این است که عسل یک ماده خالص با مولکول‌های قطبی و شامل چندین گروه OH است.

ب) وبا یک بیماری واگیردار است که به دلیل آلوده شدن آب و نبود بهداشت شایع می‌شود.

ت) امید به زندگی شاخصی است که نشان می‌دهد انسان‌ها در یک منطقه معین، حداقل چند سال عمر می‌کنند.

۱) «آ»، «ب»

۲) «آ»، «ب»، «ت»

۳) «ب»، «ت»

۴) «آ»، «ب»

۴- شمار اتم‌های کربن صابون جامد A و پاک‌کننده غیرصابونی جامد B با هم برابر است. اگر زنجیر هیدروکربنی در هر دو پاک‌کننده، سیر شده و تفاوت شمار اتم‌های هیدروژن و کربن پاک‌کننده B برابر با ۹ باشد، تفاوت جرم مولی دو پاک‌کننده، چند گرم است؟ (کاتیون‌های دو پاک‌کننده یکسان است).
 $(C=12, H=1, N=14, O=16: g/mol^{-1})$

۳۸ (۴)

۴۴ (۳)

۴۰ (۲)

۴۲ (۱)

۵- چه تعداد از مخلوط‌های زیر، نور را پخش می‌کنند؟

• شیر • سرم فیزیولوژی • شربت خاکشیر • شیر ۰ آب گل‌آلود ۰ گلاب ۰ شربت معده ۰ آب گل‌آلود

۵ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• آب دریا و آب‌های مناطق کویری که شور هستند، مقادیر چشمگیری از یون‌های دو فلز نخست گروه ۲ جدول دوره‌ای دارند.

• نوع و مقدار صابون بر روی قدرت پاک‌کنندگی آن تأثیر دارد.

• پاک‌کننده‌های غیرصابونی از بنزن و برخی فراورده‌های پتروشیمیایی تولید می‌شوند.

• از نوعی صابون سنتی در تنور نان سنگک برای چرب کردن سطح سنگ‌ها استفاده می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷- در یک صابون جامد، زنجیر R شامل ۱۵ اتم کربن و دو پیوند دوگانه کربن - کربن است. درصد کربن در این صابون، چند برابر درصد جرمی هیدروژن است؟
 $(C=12, H=1: g/mol^{-1})$

۶/۲۰ (۴)

۶/۶۲ (۳)

۶/۶۶ (۲)

۷/۱۱ (۱)

۸- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

۱) در ساختار پاک‌کننده غیرصابونی چهار نوع پیوند کووالانسی ساده (یگانه) وجود دارد.

۲) پاک‌کنندگی صابون را می‌توان به واکنش میان بخش‌های قطبی و ناقطبی آن با آب و چربی نسبت داد.

۳) با فرض کاتیون‌های یکسان، نسبت شمار کاتیون‌ها به شمار آئیون‌ها در صابون و پاک‌کننده‌های غیرصابونی یکسان است.

۴) کلوئیدها جزو مخلوط‌های پایدار طبقه‌بندی می‌شوند.

۹- اگر جرم $6\text{ g}/\text{mol}$ مول از یک صابون جامد خالص برابر $17/4$ گرم باشد، نسبت شمار پیوندهای H-C به C-C در اسید چرب مربوط به $(C=12, H=1, O=16, Na=23: \text{g.mol}^{-1})$ صابون کدام است؟

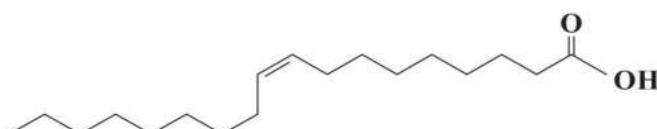
۳۱) ۴
۱۶)

۳۱) ۳
۱۵)

۳۳) ۲
۱۶)

۳۳) ۱
۱۷)

۱۰- ۸۴/۶ گرم از یک اسید چرب با ساختار زیر را با مقدار کافی سدیم هیدروکسید واکنش می‌دهیم. اگر فراورده آلی این واکنش وارد $4\text{ mL}^{-1} / 2\text{ g.mL}^{-1}$ شود و طی آن $36/12$ گرم رسوب کلسیم‌دار تشکیل شود، با فرض این‌که بازده واکنش اول 80% باشد، بازده واکنش دوم کدام است؟

$(C=12, O=16, H=1, Na=23, Ca=40: \text{g.mol}^{-1})$

۷۵) ۴

۶۶) ۷
۳

۴۰) ۲

۵۰) ۱

۱۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- از گرم کردن روغن‌های مایع مانند روغن زیتون با سدیم هیدروکسید می‌توان صابون مایع تهیه کرد.

- شمار اتم‌های کربن فرمول تقریبی واژلین، بیشتر از ۳ برابر شمار اتم‌های کربن فرمول تقریبی بنزین است.

- برای پاک کردن لکه‌های شیرینی مانند آب قند و شربت آبلیمو از روی لباس، نیازی به پاک‌کننده نبوده و آب کافی است.

- لکه‌های چربی یکسان از روی پارچه‌های نخی، راحت‌تر از پارچه پلی‌استری پاک می‌شود.

۱) ۴

۴) ۳

۳) ۲

۲) ۱

۱۲- کدام عبارت‌ها درست‌اند؟

- آ) جزء کاتیونی صابون، نقشی در پاک‌کنندگی آن ندارد.

- ب) در مخلوط آب و چربی و صابون، سطح درونی لکه‌های چربی، بار الکتریکی منفی دارند.

- پ) بخش ناقطبی صابون، باعث پخش شدن قطره‌های روغن در آب می‌شود.

- ت) مخلوط آب و روغن همانند مخلوط آب و روغن و صابون، ناهمنگ است.

۴) «آ»، «ب»
«پ»، «ت»

۳) «ب»، «پ»
«ت»

۲) «آ»، «ب»
«پ»

۱) «آ»، «ب»
«پ»

۱۳- اگر برای تهیه یک صابون مایع که فاقد عنصر فلزی است از روغن زیتون به عنوان استر سه عاملی استفاده شود، هر واحد فرمولی از صابون مایع دارای چند جفت الکترون پیوندی است؟ (اسیدهای چرب سازنده روغن زیتون، یکسان هستند و فرمول الكل حاصل از آبکافت آن، $C_7H_{16}O_3$ است).

۵۴) ۴

۵۳) ۳

۵۸) ۲

۵۷) ۱

۱۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با پاک‌کننده‌های غیرصابونی درست است؟

- در مقایسه با صابون‌ها، قدرت پاک‌کنندگی بیشتری دارند.

- بخش ناقطبی این پاک‌کننده‌ها همانند صابون‌ها یک زنجیر هیدروکربنی بلند است.

- در ساختار این پاک‌کننده‌ها ۶ جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.

- در ساختار این پاک‌کننده‌ها حداقل ۴ پیوند دوگانه وجود دارد.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۵- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) صابون‌هایی که خاصیت بازی دارند برای موهای چرب قابل استفاده هستند.
- ۲) صابون گوگردار برای از بین بردن جوش صورت و همچنین قارچ‌های پوسی استفاده می‌شود.
- ۳) برای افزایش خاصیت ضدغونی کنندگی صابون‌ها به آن‌ها ماده شیمیابی کلردار اضافه می‌کنند.
- ۴) برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی مواد شوینده، به آن‌ها ترکیب‌های آلی فسفردار می‌افزایند.

۱۶- در ساختار یک صابون مایع که فاقد عنصر فلزی است، ۳۳ اتم هیدروژن وجود دارد. اگر در این صابون یک پیوند دوگانه کربن - کربن وجود داشته باشد و سایر پیوندهای کربن - کربن از نوع یگانه باشد، جرم مولی اسید چرب سازنده صابون چند گرم است؟

$$(C=12, H=1, O=16: g/mol^{-1})$$

۲۴۲ (۴)

۲۸۲ (۳)

۲۵۴ (۲)

۲۷۰ (۱)

۱۷- کدام عبارت‌ها درست‌اند؟

- آ) اوره همانند اتیلن گلیکول با تشکیل پیوند هیدروژنی در آب حل می‌شود.
- ب) اتیلن گلیکول به هر نسبتی در آب حل می‌شود و نمی‌توان محلول سیرشده‌ای از آن در آب تهیه کرد.
- پ) مخلوط حاصل از اتیلن گلیکول و آب، نور را نمی‌تواند عبور دهد.
- ت) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول اوره در مقایسه با مولکول اتیلن گلیکول بیشتر است.

۴) «آ»، «ب»، «ت»

۳) «ب»، «ت»

۲) «آ»، «ب»

۱) «آ»، «ب»

۱۸- یک مول از هر کدام از چهار ترکیب لیتیم اکسید، باریم اکسید، دی نیتروژن پنتاکسید و گوگرد تری اکسید را در چهار ظرف جداگانه در مقدار یکسانی آب حل می‌کنیم تا واکنش انجام شود. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با آن‌ها درست است؟

- شمار آئیون تولید شده در ظرف حاوی لیتیم اکسید برابر با ظرف حاوی باریم اکسید است.
- رسانایی الکتریکی محلول حاوی لیتیم اکسید بیشتر از محلول حاوی باریم اکسید است.
- مقدار هیدرونیوم تولید شده در ظرف حاوی دی نیتروژن پنتاکسید بیشتر از ظرف حاوی گوگرد تری اکسید است.
- گوگرد تری اکسید در مقایسه با سه ترکیب دیگر، نقطه جوش پاکین تری دارد.

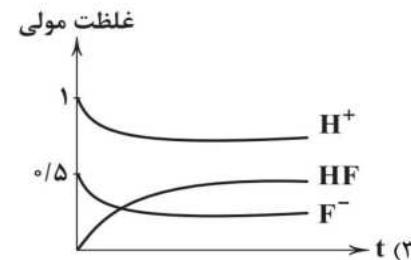
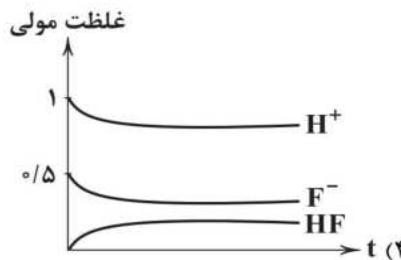
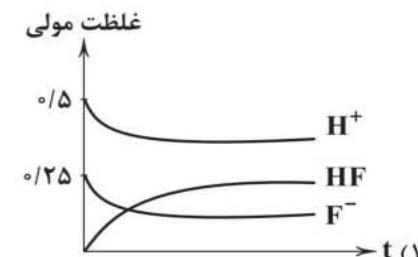
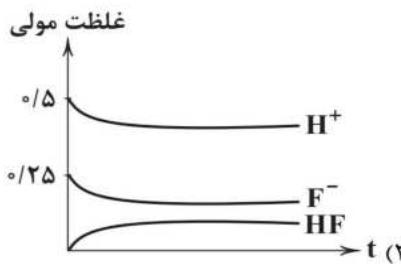
۱) ۴

۲) ۳

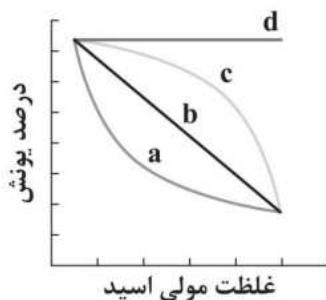
۳) ۲

۴) ۱

۱۹- دو دسی لیتر محلول هیدروکلریک اسید مولار را با دو دسی لیتر محلول نیم مولار سدیم فلورورید مخلوط می‌کنیم تا تعادل $HF(aq) \rightleftharpoons H^+(aq) + F^-(aq)$ برقرار شود. کدام نمودار به تقریب تغییر غلظت گونه‌ها را در این سامانه به درستی نشان می‌دهد؟

۲۰ - کدام یک از نمودارهای زیر را می‌توان به یونش نیتروواسید در یک دمای معین نسبت داد؟

- a (۱)
b (۲)
c (۳)
d (۴)

۲۱ - مقداری اسید ضعیف HA را وارد نمونه‌ای آب مقطر کرده و حجم محلول را با افزودن آب مقطر اضافی به $4/5$ لیتر می‌رسانیم. اگر مجموع

شمار یون‌های تولید شده برابر $1/0\cdot 8$ مول و درجه یونش اسید برابر $4/0^{\circ}$ باشد، ثابت یونش اسید HA کدام است؟

- ۰/۱۸ (۴)   ۰/۱۲ (۳)   ۰/۰۸ (۲)   ۰/۰۶ (۱)

۲۲ - برای تهییه ۴ لیتر محلول نیتریک اسید که غلظت یون هیدرونیوم در آن برابر 2×10^{-3} مول بر لیتر است، به چند گرم دی‌نیتروژن پنتوکسید

با خلوص 81% نیاز است؟ ($N=14$, $O=16$: $g\cdot mol^{-1}$)

- ۰/۶ (۴)   ۱/۰۶۶ (۳)   ۰/۵۳۳ (۲)   ۰/۳ (۱)

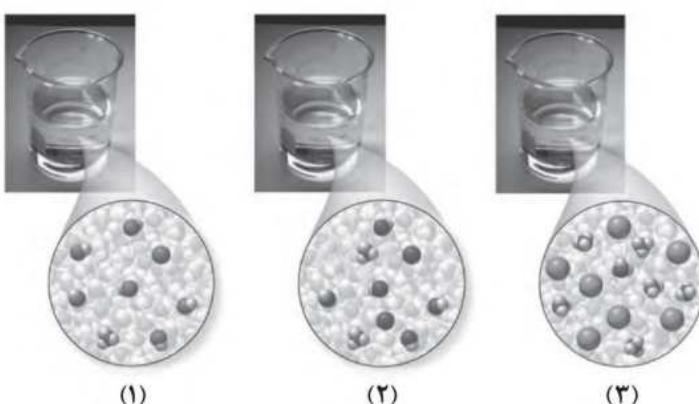
۲۳ - با توجه به شکل‌های زیر که نمای ذره‌ای سه محلول اسیدی را در دما و غلظت یکسان نشان می‌دهد، چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• اگر ثابت یونش محلول (۱) برابر $4/9\times 10^{-1}$ باشد، ثابت یونش محلول (۳) می‌تواند $1/8\times 10^{-5}$ باشد.

• محلول‌های (۲) و (۳) می‌توانند اسیدهای موجود در باران اسیدی باشند.

• اگر محلول (۱) هیدروسیانیک اسید باشد، محلول (۲) می‌تواند استیک اسید باشد.

• رسانایی الکتریکی هر کدام از این محلول‌ها بیشتر از محلول آبی ضدیغ است.

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۲۴ - غلظت مولی اسیدهای ضعیف HA و HX به ترتیب برابر $4/0$ و $1/0$ مولار است. غلظت یون X^- به تقریب چند برابر غلظت یون A^- است؟

(درصد یونش هر کدام از اسیدها کمتر از یک درصد است.)

- ۱/۲ (۴)   ۰/۸۳ (۳)   ۳/۳۳ (۲)   ۰/۳ (۱)

۲۵ - چه تعداد از موارد زیر جزو نارسایی‌های نظریه آرنیوس در ارتباط با اسیدها و بازها محسوب می‌شود؟

- مطابق این نظریه، اسیدها و بازها محدود به برخی از ترکیب‌های یونی می‌شوند.
- این نظریه فقط ماده‌هایی را به عنوان اسید و باز در نظر می‌گیرد که در آب حل شوند.
- مطابق این نظریه، اسیدها و بازها باید در ساختار خود به ترتیب H و OH داشته باشند.
- با توجه به این نظریه نمی‌توان در مورد میزان اسیدی بودن و بازی بودن محلول‌ها اظهارنظر کرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۶ - غلظت اولیه اسید ضعیف HA برابر ۱۸٪ مولار و تفاوت غلظت تعادلی اسید با یون هیدرونیوم حاصل از یونش آن برابر ۱۲٪ مولار است.

ثابت یونش اسید HA کدام است؟

۵ $\times 10^{-3}$ (۴)

۱/۳۵ $\times 10^{-3}$ (۳)

۹ $\times 10^{-4}$ (۲)

۶ $\times 10^{-3}$ (۱)

۲۷ - کدام‌یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) رسانایی الکتریکی فلز مس و نافلز گرافیت به وسیله الکترون‌ها انجام می‌شود و به همین دلیل به آن‌ها رسانای الکترونی می‌گویند.
- (۲) محلول حاصل از انحلال برخی مواد قطبی در آب، محلول غیرالکتروولیت است.
- (۳) ممکن است رسانایی الکتریکی یک اسید ضعیف، بیشتر از رسانایی الکتریکی یک اسید قوی باشد.
- (۴) به اسیدی که هر مول آن در آب تنها می‌تواند یک یون هیدرونیوم تولید کند، اسید تک پروتون دار می‌گویند.

۲۸ - چه تعداد از عبارت‌های پیشنهاد شده در ارتباط با واکنش موازن‌نشدۀ زیر درست است؟

- این واکنش نمونه‌ای از کاربرد یک پاک‌کننده خورنده برای بازکردن مجاري مسدود شده در برخی وسائل صنعتی است.
- فراورده‌های این واکنش در مقایسه با واکنش‌دهنده‌های آن، پایدارتر بوده و سطح انرژی پایین‌تری دارند.
- تولید گاز هیدروژن در این واکنش و قدرت نفوذپذیری بالای آن، موجب افزایش قدرت پاک‌کنندگی می‌شود.
- اگر بدانیم X یک ترکیب یونی شامل سدیم، آلومینیم و هیدروکسید باشد، نسبت مجموع ضرایب واکنش‌دهنده‌ها به مجموع ضرایب فراورده‌ها برابر ۲ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۹ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- ثابت یونش یک اسید، نسبت حاصل ضرب غلظت تعادلی یون‌های موجود در محلول را به غلظت اولیه آن اسید نشان می‌دهد.
- ثابت یونش یک اسید، بیانی از میزان سرعت فرایند یونش آن اسید تا رسیدن به تعادل است.
- ثابت یونش یک اسید به دما وابسته بوده و مستقل از غلظت اولیه اسید است.
- با تغییر درجه یونش یک اسید در دمای ثابت، می‌توان ثابت یونش اسید را افزایش یا کاهش داد.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۳۰ - کدام‌یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) در بخش آب‌گریز صابون، گشتاور دوقطبی به تقریب برابر با صفر است.
- (۲) از واکنش $\text{C}_{57}\text{H}_{104}\text{O}_6$ با هیدروکسید دومین فلز قلیایی، یک شوینده جامد به دست می‌آید.
- (۳) هر چه یک اسید به میزان بیشتری در آب حل شود، قدرت اسیدی آن بیشتر است.
- (۴) جوهرنمک و سفیدکننده‌ها برخلاف پاک‌کننده‌های غیرصابونی با آلیننده‌ها واکنش می‌دهند.

- ۳۱ - pH محلولی از هیدروبیدیک اسید برابر ۲ و pH محلولی از هیدروفلوریک اسید با درصد یونش ۲ برابر با $\frac{2}{3}$ است. نسبت غلظت یون هیدرونیوم در هیدروبیدیک اسید به غلظت یون هیدرونیوم محلول دیگر، به تقریب کدام است؟

۲۰ (۴)

۰ (۵)

۴ (۲)

۲/۵ (۱)

- ۳۲ - ثابت یونش باز ضعیف BOH برابر $10^{-7} \times 8/9$ و غلظت مولی آن برابر ۰٪ مولار است. pH این محلول کدام است؟ ($\log 7 = 0.85$)

۱۱/۴۵ (۴)

۱۱/۱۵ (۳)

۱۰/۱۵ (۲)

۱۰/۴۵ (۱)

- ۳۳ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- رنگی که کاغذ pH درون یک محلول به خود می‌گیرد، نشان‌دهنده pH تقریبی آن محلول است.
- باران اسیدی حاوی دو اسید قوی است، در حالی که باران معمولی حاوی یک اسید ضعیف است.
- آب آشامیدنی به دلیل وجود برخی یون‌ها رسانایی الکتریکی ناچیزی دارد، در حالی که آب خالص فاقد رسانایی الکتریکی است.
- در محلول ۱٪ مولار هیدروسیانیک اسید، مجموع غلظت مولی یون‌های هیدرونیوم و سیانید بسیار کم‌تر از غلظت مولی اسید است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۳۴ - در چه تعداد از موارد زیر غلظت یون هیدرونیوم، بیشتر از غلظت یون هیدروکسید است؟

- محلول محتویات روده کوچک
- خون انسان
- محلول جوش شیرین در آب
- شیشه پاک‌کن
- خاکی که گل ادریسی در آن به رنگ سرخ شکوفا می‌شود.
- آب سیب

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- ۳۵ - pH و K_a محلول استیک اسید با غلظت ۰٪ مولار و درجه یونش ۰٪ در کدام گزینه آمده است؟

۳/۲×۱۰^{-۵} و ۳/۹ (۴)

۳/۲×۱۰^{-۵} و ۳/۱ (۳)

۱/۶×۱۰^{-۵} و ۳/۹ (۲)

۱/۶×۱۰^{-۵} و ۳/۱ (۱)

- ۳۶ - چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- معده برای گوارش غذا هم به اسید و هم به باز نیاز دارد.
- درون معده یک محیط بسیار اسیدی است و حتی می‌تواند فلز روی را در خود حل کند.
- مصرف غذاها و داروهای اسیدی سبب تشدید بیماری‌های معده خواهد شد.
- خوردن غذا موجب می‌شود که غده‌های موجود در دیواره معده، کلریک اسید ترشح کنند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- ۳۷ - کدام مشاهده زیر را بر پایه مدل آرنیوس، در دمای معین، می‌توان توجیه کرد؟

(۱) غلظت مولی یون هیدرونیوم در محلول آبی CO_2 از محلول آبی HF، کم‌تر است.

(۲) قدرت رسانایی الکتریکی محلول آبی Na_2O و محلول آبی N_2O_3 ، متفاوت است.

(۳) رنگ کاغذ pH در محلول آبی NH_3 و محلول آبی NaOH، کمی متفاوت است.

(۴) غلظت مولی یون هیدرونیوم در محلول آبی Rb O از محلول آبی HCN، کم‌تر است.

- ۳۸ - به چهار لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $pH = 1$ ، مقدار ۵٪ مول از اسید ضعیف HX اضافه می‌کنیم. غلظت مولی اسید ضعیف پس از

$$(K_a(HX) = 4 \times 10^{-4})$$

۱/۱۲×۱۰^{-۲} (۴)

۱/۱۸×۱۰^{-۳} (۳)

۱/۲۴×۱۰^{-۲} (۲)

۱/۱۴×۱۰^{-۲} (۱)

- ۳۹ - در کدام گزینه، اکسید عنصر اول (سمت راست) را می‌توان اسید آرنیوس و اکسید عنصر دیگر را باز آرنیوس در نظر گرفت؟

۵۶ Z , ۳۴ M (۴)

۲۰ G , ۷ E (۳)

۱۷ J , ۳۸ D (۲)

۱۶ A , ۱۴ X (۱)

۴۰- لیتیم اکسید با سرعت متوسط 2 mol.s^{-1} در 50°C لیتر آب مقطر حل می‌شود. پس از گذشت ۲ دقیقه، pH محلول به تقریب کدام است؟ ($\log 3 = 0.47$)

۱۱/۶۷ (۴)

۱۲/۳۳ (۳)

۱۱/۹۷ (۲)

۱۲/۰۳ (۱)

۴۱- برای خنثی کردن چهار لیتر محلول باریم هیدروکسید با $\text{pH} = 12/4$ ، چند میلی لیتر محلول نیتریک اسید 63 g/mol درصد خالص با چگالی $1/2$ گرم بر میلی لیتر لازم است؟ ($\text{H} = 1, \text{N} = 14, \text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

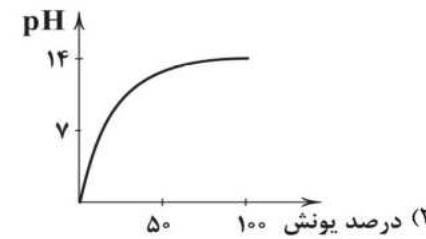
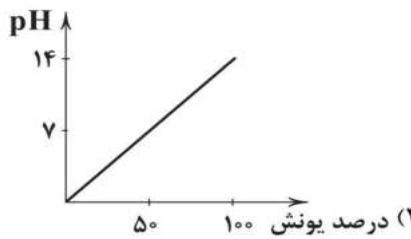
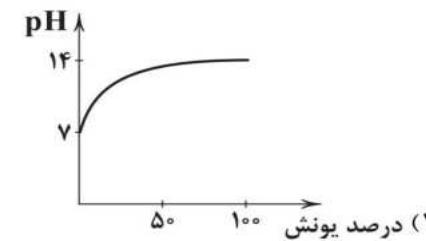
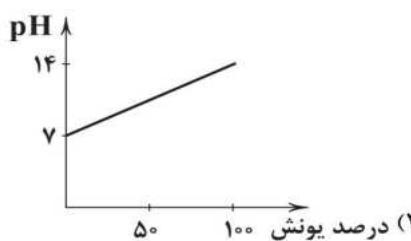
۸۳/۳۰ (۴)

۸/۳۳ (۳)

۴/۱۶ (۲)

۴۱/۶ (۱)

۴۲- نمودار وابستگی pH محلول یک مولار باز BOH نسبت به درصد یونش آن به کدام صورت است؟ (دما 25°C است).

۴۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• کربنیک اسید، برخلاف فورمیک اسید، یک اسید دوپروتوندار است.

• نخستین کسی که واکنش میان اسیدها و بازها را ارایه کرد، سوانانت آرنیوس است.

• رنگ کاغذ pH بر روی صابون و در شیر منیزی می‌تواند یکسان باشد.

• pH یک محلول اسیدی در دمای اتاق، می‌تواند کمتر از صفر باشد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۴۴- در دو لیتر محلول نیتریک اسید با $\text{pH} = 1/3$ ، تکه‌ای پتاسیم هیدروکسید جامد به جرم $1/12\text{ g}$ می‌اندازیم. pH محلول نهایی کدام است؟ (از تغییر حجم چشمپوشی کنید). ($\text{K} = ۳۹, \text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

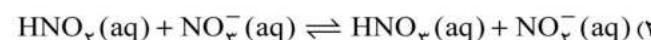
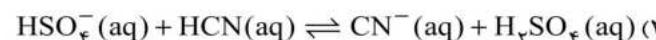
۱/۹ (۴)

۱/۵ (۳)

۱/۶ (۲)

۱/۴ (۱)

۴۵- براساس قدرت اسیدی گونه‌ها، اگر واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها با غلظت مولی برابر، در یک ظرف مخلوط شوند، کدام واکنش، در خلاف جهت واکنش‌های دیگر پیش می‌رود؟

۴۶ - زنجیر هیدروکربنی اسید چرب A شامل ۲۰ اتم کربن و یک پیوند دوگانه است. اگر اسید A با مقدار کافی پتاسیم هیدروکسید واکنش دهد، ترکیب آلی X تولید می‌شود. نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی آنیون ترکیب X کدام است؟

۱۵/۷۵ (۴)

۱۶ (۳)

۱۲/۶ (۲)

۱۲/۸ (۱)

۴۷ - با استفاده از چه تعداد از پاک‌کننده‌های زیر می‌توان رسوب تشکیل شده بر روی دیواره کتری، لوله‌ها، آبراه‌ها و دیگر های بخار را پاک کرد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۴۸ - غلظت یون هیدروکسید در یک محلول آبی در دمای 25°C با چگالی $1/25\text{g.mL}^{-1}$ برابر $1/0.88 \times 10^{-2}\text{ ppm}$ است. pH این محلول کدام است؟ ($\text{O} = 16, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

۶/۴ (۴)

۷/۶ (۳)

۶/۱۲ (۲)

۷/۹ (۱)

۴۹ - درجه یونش محلول $1/2 \times 10^{-2}$ مولار فورمیک اسید در دمای T برابر 25°C است. اگر در همین دما یک لیتر از محلول فورمیک اسید با 60 میلی‌لیتر محلول 75mM اسید استرانتسیم هیدروکسید به طور کامل واکنش دهد، درجه یونش محلول فورمیک اسید که وارد واکنش شده، کدام است؟

۰/۲ (۴)

۰/۱ (۳)

۰/۰۸ (۲)

۰/۰۴ (۱)

۵۰ - با فرض این‌که در هر مورد دما ثابت باشد، چه تعداد از مقایسه‌های زیر در ارتباط با رسانایی الکتریکی محلول‌ها درست است؟ (حجم هر کدام از محلول‌ها 1L است).

• متانویک اسید (1M) < استیک اسید (1M)

• نیتریک اسید (2M) < سود سوزآور (0.02M)

• هیدروفلوریک اسید (0.4M), $\alpha = 0.02$ < نیترو اسید (0.25M), $K_a = 5 \times 10^{-4}$

• اتیلن گلیکول (2M) < اتانول (1M)

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵۱ - در یک پاک‌کننده غیرصابونی با گروه سولفونات و زنجیر هیدروکربنی سیر شده، نسبت درصد جرمی کربن به درصد جرمی اکسیژن برابر با ۵ است. نسبت درصد جرمی هیدروژن در این پاک‌کننده کدام است؟ (کاتیون پاک‌کننده Na^+ است).

$(S = 32, O = 16, H = 1, C = 12 : \text{g.mol}^{-1})$

۱/۱۶ (۴)

۱/۱۰ (۳)

۰/۹۷ (۲)

۱/۰۳ (۱)

۵۲ - چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

• عسل حاوی مولکول‌های قطبی است که در ساختار خود شمار قابل توجهی گروه هیدروکسید دارند.

• هر نمونه آبی که شامل کاتیون‌های دومین و سومین فلز قلیابی خاکی باشد به آب سخت معروف است.

• شیر، ژله، مخلوط آب و روغن، سس مایونز و رنگ، نمونه‌هایی از کلورئیدها هستند.

• آب باران معمولی حاوی نوعی اسید است که هر مولکول آن در شرایط مناسب می‌تواند بیش از یک یون هیدرونیوم تولید کند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۳ - به $12/5$ لیتر آب خالص (در دمای اتاق)، چند مول اسید HX اضافه کنیم تا $\text{pH} = 4/7$ شود؟ ($\text{K}_a(\text{HX}) = 4 \times 10^{-6}$)

$1/25 \times 10^{-3}$ (۴)

$1/25 \times 10^{-3}$ (۳)

$1/5 \times 10^{-3}$ (۲)

$1/5 \times 10^{-2}$ (۱)

۵۴ - دو دسی‌لیتر اسید معده در زمان استراحت با m گرم فلز روی واکنش دهد. اگر همین مقدار اسید معده در حالت گوارش غذا با x گرم فلز روی واکنش دهد، تفاوت m و x برابر چند میلی‌گرم است؟ ($\text{Zn} = 65\text{g.mol}^{-1}$)

۱۹۳/۷ (۴)

۳۸۷/۴ (۳)

۱۸۲ (۲)

۳۷۷ (۱)

۵۵ - می‌خواهیم pH نیم لیتر محلول پتاس از $12/4$ به $11/7$ برسد. برای این کار به چند لیتر محلول HI با $2/4$ pH نیاز است؟

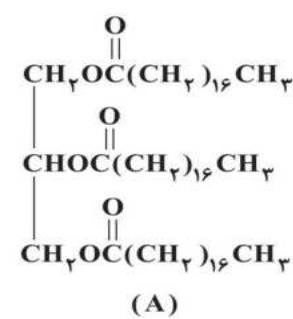
۰/۹۹ (۴)

۱/۱۱ (۳)

۲/۲۲ (۲)

۰/۴۵ (۱)

- ۵۶- ترکیب A در صورتی که آبکافت شود، ترکیب‌های D و X را تولید می‌کند که ترکیب D برای ساخت صابون به کار می‌رود. اگر ۲۲۵ گرم ترکیب A آبکافت شود، با فرض این‌که بازده واکنش ۶۰ درصد باشد، چند مول ترکیب D تولید می‌شود؟ ($C=12, H=1, O=16$: g.mol $^{-1}$)

۳/۶ (۱)

۱/۲ (۲)

۴/۵ (۳)

۱/۵ (۴)

- ۵۷- غلظت یون هیدرونیوم در ۲ لیتر از محلول اسید HX برابر با 144 mol.L^{-1} است. برای خنثی کردن کامل این حجم از اسید HX به چند گرم باریم هیدروکسید نیاز است؟ ($K_a(HX) = 3/6 \times 10^{-3}$) ($\text{Ba} = 137, \text{O} = 16, \text{H} = 1$: g.mol $^{-1}$)

۱۲۳/۱۲ (۴)

۲۴۶/۲۴ (۳)

۸۲/۰۸ (۲)

۱۶۴/۱۶ (۱)

- ۵۸- برای خنثی کردن کامل دو لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $pH = ۳/۷$ ، به تقریب به چند گرم شیر منیزی شامل ۱۲٪ از منیزیم هیدروکسید، نیاز است؟ (ساخر مواد تشکیل‌دهنده شیر منیزی تأثیری بر روی اسید ندارند). ($Mg = 24, O = 16, H = 1$: g.mol $^{-1}$)

۱/۹۳ (۴)

۰/۹۶ (۳)

۰/۱۹۳ (۲)

۰/۰۹۶ (۱)

- ۵۹- در دمای 25°C ، نمونه‌ای از دی‌نیتروژن پنتوکسید را در مقداری آب حل کرده و آن را به حجم ۴ لیتر می‌رسانیم. با اضافه کردن ۲۰۰ میلی‌گرم سدیم هیدروکسید به این محلول و پس از انجام واکنش، pH محلول نهایی به $10/7$ می‌رسد. جرم دی‌نیتروژن پنتوکسید مصرف شده چند گرم بوده است؟ ($H = 1, Na = 23, O = 16, N = 14$: g.mol $^{-1}$)

۰/۸۶۴ (۴)

۰/۴۳۲ (۳)

۰/۳۲۴ (۲)

۰/۱۶۲ (۱)

- ۶۰- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

• برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن، آهک می‌افزایند.

• برای افزایش قدرت پاک کردن چربی‌ها به شوینده‌ها، جوش‌شیرین اضافه می‌کنند.

• اغلب اسیدهای شناخته شده، ضعیف و اغلب بازهای شناخته شده، قوی هستند.

• محلول شیشه پاک‌کن حاوی آمونیاک است و خاصیت بازی دارد.

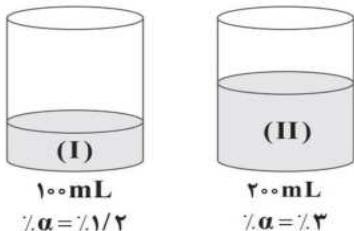
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۶۱- با توجه به شکل‌های زیر، محلول I شامل $۰/۰۴۵$ مول اسید HA و محلول II شامل $۰/۰۳۶$ مول اسید HX است. نسبت pH به pH محلول اسید HA کدام است؟

۱ (۱)

۰/۷ (۲)

۱/۳ (۳)

۱/۷ (۴)

- ۶۲- به $۳/۰$ لیتر محلول $۵/۰$ مولار هیدروبرمیک اسید، مقداری روی هیدروکسید جامد افزوده شده و مخلوط واکنش به خوبی هم زده می‌شود، کاغذ pH در این محلول سرخ‌رنگ می‌شود. در ادامه $۸/۰$ میلی‌لیتر محلول سود سوزآور با غلظت $۵/۰$ مولار به محلول، اضافه شده و کاغذ pH در محلول نهایی تغییر رنگ نمی‌دهد. جرم روی هیدروکسید اضافه شده چند گرم است؟ ($Zn = 65, O = 16, H = 1$: g.mol $^{-1}$)

۵/۴۴۵ (۴)

۱۰/۸۹ (۳)

۹/۰۲۰ (۲)

۴/۵۱۰ (۱)

- ۶۳ - ۲۰ میلی لیتر محلول پتاس با $pH = 13/3$ را با ۴۰ میلی لیتر محلول استرانسیم هیدروکسید با $pH = 12/7$ مخلوط می کنیم. به محلول حاصل چند میلی لیتر سولفوریک اسید $4/0$ مولار اضافه کنیم تا آن را خنثی کند؟ (حجم محلول نهایی برابر با مجموع حجم هر کدام از محلول ها فرض شود).

۷/۵ (۴)

۱۵ (۳)

۶/۲۵ (۲)

۱۳ (۱)

- ۶۴ - ۶ لیتر از محلول اسید ضعیف HA با $pH = 4$ را با ۴ لیتر از محلول دیگری از همان اسید با $pH = 3/4$ مخلوط می کنیم. pH محلول جدید کدام است؟

۳/۸۸ (۴)

۳/۷۴ (۳)

۳/۶۶ (۲)

۳/۵۲ (۱)

- ۶۵ - غلظت هیدروکلریک اسید در اسید معدّه فردی تقریباً 2mol.L^{-1} است. یک قرص ضد اسید به جرم تقریبی 250 mg دارای $46/4\%$ منیزیم هیدروکسید، 42% جوش شیرین و 11% نمک خوراکی است. این قرص با چند لیتر از اسید معدّه این فرد به طور کامل واکنش می دهد؟ ($Mg = 24$, $O = 16$, $H = 1$, $Na = 23$, $C = 12$: g.mol^{-1})

۰/۵۲۵۰ (۴)

۰/۴۵۰۰ (۳)

۰/۲۶۲۵ (۲)

۰/۲۲۵۰ (۱)

- ۶۶ - اگر درصد یونش اسید ضعیف HA با غلظت 2% مولار، برابر 20 باشد، ثابت یونش این اسید به تقریب کدام است؟

8×10^{-4} (۴)

1×10^{-3} (۳)

8×10^{-5} (۲)

1×10^{-4} (۱)

- ۶۷ - اگر 20 میلی لیتر محلول هیدرویدیک اسید با $pH = 2$ و 60 میلی لیتر محلول نیتریک اسید با $pH = 2/40$ را وارد ظرفی کرد و با افزودن آب م قطر حجم آن را به 200 میلی لیتر برسانیم، pH محلول نهایی کدام است؟ ($\log 11 = 1/04$)

۲/۰۸ (۴)

۲/۶۶ (۳)

۲/۵۶ (۲)

۲/۳۸ (۱)

- ۶۸ - به 500 میلی لیتر از محلول پتاس با $pH = 13/1$ در دمای $C = 25^\circ$ ، چند گرم باریم هیدروکسید جامد اضافه کنیم تا pH محلول به 14 برسد؟ از تغییر حجم محلول در اثر اضافه کردن باریم هیدروکسید چشم پوشی کنید. ($Ba = 137$, $O = 16$, $H = 1$: g.mol^{-1})

۷/۴۸ (۴)

۷۴/۸ (۳)

۳/۷۴ (۲)

۳۷/۴۰ (۱)

- ۶۹ - چه تعداد از عبارت های زیر درست است؟

- نیروی بین مولکولی غالب در روغن زیتون از نوع وان دروالسی و در اتیلن گلیکول از نوع پیوند هیدروژنی است.

- مولکول های صابون به ترتیب به کمک سر کاتیونی و زنجیر هیدروکربنی خود به مولکول های آب و چربی متصل می شوند.

- نیروی جاذبه میان مولکول های چربی و پارچه نخی در مقایسه با پارچه پلی استری کمتر است.

- شیر همانند محلول کات کبود در آب، پایدار اما برخلاف آن، ناهمگن است.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- ۷۰ - کمترین مقدار سدیم هیدروکسید بر حسب مول که باید به 5 لیتر محلول اسید فرضی HA اضافه کرد تا pH آن از 4 به 5 افزایش یابد کدام است؟

$4/5 \times 10^{-4}$ (۲)

9×10^{-5} (۱)

8×10^{-4} (۴)

2×10^{-5} (۳)

- ۷۱ - چه تعداد از عبارت های زیر درست است؟

- آرنسیوس نخستین کسی بود که ویزگی های اسیدها و بازها را شناخت و برخی واکنش های آنها را معرفی کرد.

- در محلول فورمیک اسید، افزون بر یون های آب پوشیده، شمار ناچیزی از مولکول های اسید یونیده نشده نیز وجود دارند.

- باران معمولی خاصیت اسیدی داشته و شامل یک اسید دو پروتون دار ضعیف است.

- pH اغلب داروها در دمای اتاق بیشتر یا کمتر از 7 است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۲ - در کدام یک از سامانه‌های زیر نسبت غلظت مولی یون هیدروکسید به یون هیدرونیوم مقدار بزرگ‌تری است؟

(۲) محتویات روده کوچک

(۴) براز انسان

(۱) محتویات معده

(۳) خون انسان

۷۳ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• اگر در یک سامانه غلظت یون هیدرونیوم 7×10^{-7} مول بر لیتر باشد، آن سامانه حالت خنثی دارد.

• واکنش‌های رفت و برگشت در سامانه‌های تعادلی به طور پیوسته انجام شده و سرعت تمامی اجزای واکنش با هم برابر است.

• اگر در دمای ثابت غلظت محلول نیتریک اسید از 5% مولار به ۱ مولار افزایش یابد، رسانایی الکتریکی آن زیاد می‌شود اما ثابت یونش اسید تغییری نمی‌کند.

• اگر یک محلول اسیدی به آب خالص اضافه شود، غلظت H^+ مقداری افزایش و غلظت OH^- مقداری کاهش می‌یابد، اما این مقادیر با هم برابر نیستند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۴ - می خواهیم درجه یونش محلولی از استیک اسید با غلظت 25% مولار، سه برابر شود. در این صورت چه حجمی از آن را باید با 600 میلی‌لیتر

آب خالص مخلوط کرد؟ ($K_a = 1.8 \times 10^{-5}$)

۷۵ (۴)

۶۶ (۶)

۲۰۰ (۲)

۱۵۰ (۱)

۷۵ - pH حلال HA خالص برابر 4 می‌باشد. pH محلول 1% مولار NaA در این حلال برابر است با:

۱۰ (۴)

۶ (۳)

۸ (۲)

۱۲ (۱)

۷۶ - چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با کلوئیدها نادرست است؟

• ذره‌های سازنده کلوئیدها، توده‌های مولکولی با اندازه‌های یکسان هستند.

• کلوئیدها همانند محلول‌ها، مخلوط‌هایی پایدار هستند.

• کلوئیدها همانند سوسپانسیون، جزو مخلوط‌های ناهمگن هستند.

• کلوئیدها همانند سوسپانسیون، نور را از خود عبور می‌دهند.

• شیر، ژله، سس مايونز و رنگ‌های پوششی، نمونه‌هایی از کلوئیدها هستند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۷۷ - در محلول 4% مولار اسید ضعیف HA مجموع شمار یون‌ها، $\frac{2}{3}$ شمار مولکول‌های یونیده نشده اسید است. ثابت یونش این اسید کدام است؟

۲/۵ $\times 10^{-4}$ (۴)

۲/۵ $\times 10^{-3}$ (۳)

۳/۳۳ $\times 10^{-3}$ (۲)

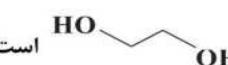
۳/۳۳ $\times 10^{-4}$ (۱)

۷۸ - چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با اتیلن گلیکول درست است؟

• جزو بازهای آرنیوس طبقه‌بندی شده و از انحلال هر مول از آن در آب، 2 مول یون OH^- تولید می‌شود.

• گروه عاملی موجود در اتیلن گلیکول در عسل نیز وجود دارد.

• انحلال پذیری آن در آب در مقایسه با انحلال پذیری اتانول در آب، کمتر است.

• ساختار آن به صورت است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۹ - اگر 0.3% مول کلسیم کلرید با مقدار کافی صابون مایع (فاقد اتم فلزی) واکنش داده و 18.6% گرم رسوب تولید شود، هر واحد فرمولی از

صابون شامل چند اتم است؟ ($\text{Ca} = 40 : \text{g.mol}^{-1}$, $\text{C} = 12$, $\text{H} = 1$, $\text{N} = 14$, $\text{O} = 16$) (زنگیر هیدروکربنی صابون، یک پیوند دوگانه داشته و سایر پیوندهای آن، یگانه است).

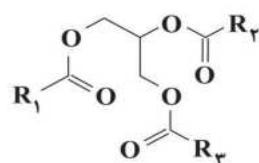
۵۸ (۴)

۵۶ (۳)

۵۴ (۲)

۵۳ (۱)

- ۸۰ - اگر ساختار زیر مربوط به روغن زیتون باشد، تفاوت مجموع شمار اتم‌های کربن و مجموع شمار اتم‌های هیدروژن در گروه‌های $R_۱$, $R_۲$, $R_۳$, $R_۴$ کدام است؟

- ۴۸) ۱
۴۹) ۲
۴۵) ۳
۴۴) ۴

- ۸۱ - کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) نقطه ذوب $\text{RCOONH}_۴$ در مقایسه با RCOONa پایین‌تر است (با فرض R یکسان).

(۲) نیروهای بین مولکولی غالب در استرهای بلند زنجیر و اسیدهای چرب از نوع وان‌دروالسی است.

(۳) گشتاور دو قطبی اوره بزرگ‌تر از گشتاور دو قطبی روغن زیتون است.

(۴) مولکول‌های صابون به کمک زنجیر هیدروکربنی خود به مولکول‌های چربی و از سمت بخش کاتیونی خود به مولکول‌های آب متصل می‌شوند.

- ۸۲ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• در محلول فورمیک اسید، افزون بر یون‌های آب پوشیده، شمار ناچیزی از مولکول‌های یونیده نشده اسید نیز حضور دارد.

• از میان چند اسید تک‌ظرفیتی با غلظت یکسان، هر چه درجه یونش اسید بیشتر باشد، محلول آن رسانایی الکتریکی بیشتری خواهد داشت.

• باران معمولی شامل یک اسید ضعیف دو پروتون‌دار است و همانند باران اسیدی خاصیت اسیدی دارد.

• اگر یک محلول بازی به نمونه‌ای آب اضافه شود، همان مقدار که به غلظت هیدروکسید افزوده می‌شود، از غلظت هیدرونیوم کم می‌شود.

- ۴) ۴   ۳) ۳   ۲) ۲   ۱) ۱

- ۸۳ - غلظت اسید HA برابر ۲٪ مولار و ثابت یونش آن $10^{-۵} \times 2$ است. اگر بخواهیم درجه یونش این اسید دو برابر شود، چه حجمی از آن را باید

تا ۱۲۰۰ میلی‌لیتر رقیق کرد؟

- ۳۰۰) ۴   ۲۰۰) ۳   ۴۰۰) ۲   ۶۰۰) ۱

- ۸۴ - در محلول ۲٪ مولار اسید HA ، غلظت مولی یون هیدرونیوم از لحاظ عددی $10^{-۳} \times 4$ برابر مقدار ثابت یونش این اسید است. ثابت یونش این اسید کدام است؟

- ۱) $10^{-۹} \times 25/1$ ۲) $10^{-۷} \times 25/1$ ۳) $10^{-۶} \times 2$ ۴) $10^{-۸} \times 2$

- ۸۵ - پاک‌کننده ..... ، ..... پاک‌کننده ..... با آلاینده‌ها واکنش می‌دهد.

(۱) سدیم هیدروکسید - همانند - صابونی   (۲) صابونی - برخلاف - استیک اسید

(۳) سفیدکننده - برخلاف - غیرصابونی   (۴) غیرصابونی - همانند - جوهرنمک

- ۸۶ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• برای نیترواسید برخلاف نیتریک اسید، معادله یونش در آب را باید به صورت $\text{HX} \rightleftharpoons \text{H}^+ + \text{X}^-$ نشان داد.

• ثابت یونش یک اسید، بیانی از میزان پیشرفت فرایند یونش تا رسیدن به تعادل است.

• واکنش‌های برگشت‌پذیر آن قدر انجام می‌شوند که در نهایت مقدار واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها برابر می‌شود.

• نخستین کسی که اسیدها و بازها را شناخت و توانست ویژگی آن‌ها و برخی واکنش‌های آن‌ها را معرفی کند، سواننت آرنسیوس بود.

- ۴) ۴   ۳) ۳   ۲) ۲   ۱) ۱

- ۸۷ - مجموع شمار اتم‌ها در هر واحد فرمولی از صابون جامد A و پاک‌کننده غیرصابونی جامد B برابر با ۱۱۱ بوده و پاک‌کننده B در مقایسه با A،

۳ اتم کربن بیشتر دارد. نسبت درصد جرمی کربن به درصد جرمی هیدروژن در پاک‌کننده B کدام است؟ (زنگیر هیدروکربنی هر دو

پاک‌کننده، سیرشده است). ($C=12$, $H=1: g.\text{mol}^{-1}$)

- ۵/۷۹) ۴   ۷/۲۷) ۳   ۵/۰۹) ۲   ۸/۱۳) ۱

- ۸۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با چهار ترکیب Li_2O , BaO , SO_3 و N_2O_5 درست است؟

- تنها یکی از آن‌ها در دما و فشار اتفاق به حالت گازی است.
- نیمی از آن‌ها اسید آرنیوس و نیمی دیگر باز آرنیوس هستند.
- این اکسیدها مانند سایر اکسیدها با آب واکنش می‌دهند و غلظت یکی از یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید را در آب افزایش می‌دهند.
- از انحلال یک مول از هر کدام از اکسیدهای N_2O_5 و Li_2O در آب، چهار مول یون پدید می‌آید.

۱) ۱۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

- ۸۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- اگر در یک محلول، غلظت یون‌های هیدروکسید و هیدرونیوم برابر صفر باشد، آن محلول حالت خنثی دارد.
- اسیدها را بر مبنای میزان یونشی که در آب دارند به دو دسته قوی و ضعیف تقسیم می‌کنند.
- ثابت یونش هیدروفلوئوریک اسید با افزایش غلظت یون فلورید افزایش و با افزایش غلظت اسید، کاهش می‌یابد.
- ثابت یونش هیدروکلریک اسید در مقایسه با نیتریک اسید، مقدار کوچک‌تری است.

۱) ۱۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

- ۹۰- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

- ۱) واکنش مخلوط سدیم و آلومنیم هیدروکسید با آب یک واکنش گرماده بوده و طی آن گاز H_2 تولید می‌شود.
- ۲) برای کاهش میزان pH خاک به آن آهک می‌افزایند.
- ۳) اسیدها با اغلب فلزها واکنش می‌دهند و در تماس با پوست، سوزش ایجاد می‌کنند.
- ۴) یاخته‌های دیواره معده با ورود موادغذایی به آن، کلریک اسید ترشح می‌کنند.

- ۹۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- جوهرنمک و سفیدکننده‌ها جزو پاک‌کننده‌هایی هستند که افزون بر برهم‌کنش میان ذره‌ها، با آلاینده‌ها واکنش می‌دهند.
- رسوب تشکیل شده بر دیواره کتری و دیگر بخار با صابون زدوده نمی‌شود و برای از بین بردن آن‌ها باید از پاک‌کننده‌های غیرصابونی استفاده کرد.
- سدیم هیدروکسید خاصیت خورنگی داشته و از محلول آن برای بازگردان لوله‌ها می‌توان استفاده کرد.
- محلول آمونیاک خاصیت بازی داشته و از آن به عنوان شیشه پاک‌کن استفاده می‌شود.

۱) ۱۱ ۲) ۱۲ ۳) ۴ ۴) ۴

- ۹۲- 2L لیتر محلول 4 mol/L اسید HA با درجه یونش 25% در دسترس است. برای این‌که pH این محلول برابر ۲ شود، چند لیتر آب خالص باید به 2 L لیتر محلول اولیه اضافه کرد؟

۱) ۴/۱۵ ۲) ۲/۲۵ ۳) ۱/۸۵ ۴) ۴/۹۵

- ۹۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- در زندگی روزانه با انواع اسیدها سروکار داریم که برخی ضعیف و اغلب آن‌ها قوی هستند.
- اسیدهای قوی محلولی شامل یون‌های آب پوشیده هستند که در آن‌ها هیچ مولکول یونیده‌نشده یافت نمی‌شود.
- در شرایط معین غلظت همه گونه‌های موجود در فورمیک اسید همانند دیگر اسیدهای ضعیف ثابت است.
- بازها در سطح پوست همانند صابون، احساس لیزی ایجاد می‌کنند اما به آن آسیب نمی‌رسانند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

- ۹۴- یک نمونه ضد اسید شامل منیزیم هیدروکسید و آلومنیم هیدروکسید بوده که نسبت مولی آن‌ها برابر ۳ به ۱ است. برای این‌که pH دو لیتر اسید معده فردی از $1/3$ به $3/7$ برسد، چند میلی‌گرم از این ضد اسید باید مصرف شود؟ (به جز دو ماده مؤثر، ضد اسید مورد نظر دارای 16% ناخالصی است). ($\text{Mg} = 24$, $\text{O} = 16$, $\text{H} = 1$, $\text{Al} = 27 \text{ g/mol}^{-1}$)

۱) ۲۰ ۲) ۴۰ ۳) ۶۰ ۴) ۸۰

۹۵ - اگر نسبت ثابت یونش باز AOH به ثابت یونش باز XOH برابر 245% و غلظت تعادلی محلول‌های AOH و XOH به ترتیب برابر با $1/4$ و $5/4$ مول بر لیتر باشد، تفاوت pH دو محلول برابر با چند بوده و pH کدام محلول بیشتر است؟ ($\log 7 = 0.85$)

$\text{AOH}, 2/45(4)$

$\text{XOH}, 2/45(3)$

$\text{AOH}, 1/15(2)$

$\text{XOH}, 1/15(1)$

۹۶ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• گل ادریسی در خاکی که کاغذ pH در آن قرمزرنگ است، به رنگ آبی شکوفا می‌شود.

• قدرت بازی Fe(OH)_3 بیشتر از Sr(OH)_2 است.

• درون معده یک محیط بسیار اسیدی است و می‌تواند هر فلزی را در خود حل کند.

• اگر pH یک محلول بیش از 7 باشد، معنی آن این است که در این محلول $[\text{OH}^-] > [\text{H}^+]$ است.

$4(4)$

$3(3)$

$2(2)$

$1(1)$

۹۷ - نسبت ثابت یونش یکی از اسیدهای CH_3COOH و HCOOH به اسید دیگر برابر 10^6 است. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با محلول‌های مولار از هر کدام از این اسیدها در دمای 25°C درست است؟ (حجم هر کدام از محلول‌ها 1L است).

• غلظت یون هیدروژنیوم در اسید قوی‌تر، 10 برابر اسید دیگر است.

• اگر 1g یک فلز منیزیم به ظرف حاوی هر کدام از این اسیدها اضافه شود، سرعت و جرم گاز تولیدشده در ظرف فورمیک اسید بیشتر است.

• نسبت غلظت فورمات به فورمیک اسید تعادلی بیشتر از نسبت غلظت استات به استیک اسید تعادلی است.

• مجموع غلظت مولی گونه‌ها در ظرف حاوی استیک اسید بیشتر از ظرف دیگر است.

• رسانایی الکتریکی محلول فورمیک اسید بیشتر از محلول استیک اسید است.

$3(3)$

$4(3)$

$1(1)$

$2(2)$

۹۸ - کدام مقایسه‌های زیر نادرست است؟ (حجم تمامی محلول‌ها 1L در نظر گرفته شود).

(آ) رسانایی الکتریکی: باریم هیدروکسید مولار $=$ پتانسیم هیدروکسید 2 مولار

(ب) رسانایی الکتریکی: هیدروسیانیک اسید $1/10$ مولار ($\alpha = 0.1$) $<$ نیتریک اسید با $3/7$

(پ) شمار یون‌های حاصل از اتحاد یک مول در آب: دی‌نیتروژن پنتوکسید = سدیم اسید

(ت) درجه یونش محلول 2 مولار: اتانول $<$ محلول $2/5$ مولار اتانول

$4(4)$

$3(3)$

$2(2)$

$1(1)$

$4(4)$

۹۹ - چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با جوش شیرین درست است؟

• نام علمی آن سدیم هیدروژن کربنات بوده و نسبت شمار تعداد اتم‌ها به شمار عنصرها در آن برابر $\frac{3}{2}$ است.

• محلول آن در آب خاصیت بازی دارد و هر مول از آن با یک مول هیدروکلریک اسید خنثی می‌شود.

• برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی چربی‌ها به شوینده‌ها، جوش شیرین اضافه می‌کنند.

• در برخی از ضداسیدها به تنها یکی و در برخی دیگر همراه با آلومنینیم هیدروکسید به عنوان ماده مؤثر از آن استفاده می‌شود.

$4(4)$

$3(3)$

$2(2)$

$1(1)$

۱۰۰ - اگر 80 میلی‌لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $\text{pH} = 2/4$ با 20 میلی‌لیتر محلول نیتریک اسید $1/1005$ مولار و 25 میلی‌لیتر محلول

پتانسیم 10×10^{-4} مولار مخلوط شود، pH تقریبی محلول حاصل کدام است؟

$3/2(4)$

$3/5(3)$

$2/2(2)$

$2/5(1)$

۱۰۱ - در کدامیک از سامانه‌های بدن، غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید تفاوت کم‌تری با هم دارند؟ (برای سامانه‌هایی که pH آن‌ها به صورت بازه‌ای است، میانگین آن را در نظر بگیرید).

(۴) براق

(۳) معده

(۲) محتويات روده کوچک

(۱) خون

۱۰۲ - pH محلول هیدرویدیک اسید با غلظت 1024 ppm کدام است؟ ($\text{M} = 1\text{g.mol}^{-1}$, $d = 1.27\text{ g.cm}^{-3}$, $\text{Molality} = 1024 \text{ ppm}$)

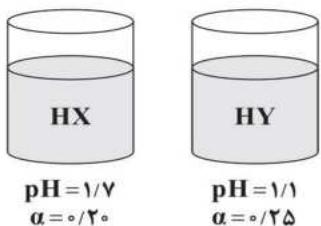
$3/9(4)$

$2/9(3)$

$3/10(2)$

$2/10(1)$

۱۰۳ - با توجه به شکل‌های زیر نسبت غلظت تعادلی اسید HX به غلظت تعادلی اسید HY کدام است؟

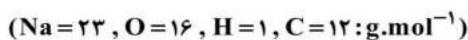

- $\frac{4}{3}$ (۱)
 $\frac{3}{2}$ (۲)
 $\frac{2}{3}$ (۳)
 $\frac{1}{3}$ (۴)

۱۰۴ - ۲۰ میلی‌لیتر محلول یک اسید خیلی ضعیف با غلظت 25 mol/L دسترس است. برای این‌که غلظت H^+ در این محلول به یک چهارم مقدار اولیه برسد، چند میلی‌لیتر آب خالص باید به آن اضافه کرد؟

- ۲۰۰ (۴) ۱۸۰ (۳) ۸۰ (۲) ۳۰۰ (۱)

۱۰۵ - اگر برای پاک کردن $119/2$ گرم اسید چرب تک‌عاملی که مسیر لوله آب را مسدود کرده از $21/33$ گرم سود 75% خالص استفاده کنیم، درصد جرمی کربن در اسید چرب به تقریب کدام است؟ (زنگیر هیدروکربنی اسید چرب، سیر شده است).

- ۷۶/۵۱ (۴) ۷۲/۴۸ (۳) ۶۷/۳۲ (۲) ۸۰/۱۲ (۱)

۱۰۶ - تفاوت جرم مولی یک صابون جامد با زنگیر هیدروکربنی سیرشده 17 کربنی و یک پاک‌کننده غیرصابونی با زنگیر هیدروکربنی سیرشده 14 کربنی چند گرم بر مول است؟ (کاتیون پاک‌کننده‌ها یکسان است). ($C=12, H=1, S=32, O=16:\text{g.mol}^{-1}$)

- ۸۶ (۴) ۸۲ (۳) ۷۴ (۲) ۷۰ (۱)

۱۰۷ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($C=12, H=1, O=16, N=14:\text{g.mol}^{-1}$)

• ژله، شیر و مخلوط آب و روغن نمونه‌هایی از کلوئید هستند.

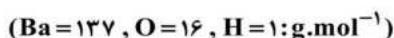
• شمار اتم‌های موجود در $1/2$ گرم اوره برابر با $10^{22}\times 10^{20}4\times 10^{20}$ است.

• از واکنش سه مول اسید چرب تک‌عاملی با یک مول الكل سه‌عاملی می‌توان یک مول استر سنگین تولید کرد.

• پاک‌کننده‌های غیرصابونی از مواد پتروشیمیابی طی واکنش‌های پیجیده در صنعت تولید می‌شوند.

- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۱۰۸ - کمترین مقدار باریم هیدروکسید بر حسب گرم که باید به 4 لیتر محلول فورمیک اسید اضافه کرد تا pH آن از 3 به 4 افزایش یابد کدام است؟

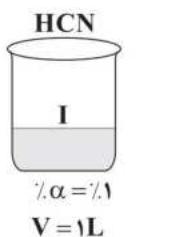

- ۰/۲۷۷۲ (۴) ۰/۶۱۵۶ (۳) ۰/۳۰۷۸ (۲) ۰/۵۵۴۴ (۱)

۱۰۹ - به 20 میلی‌لیتر محلول 30 درصد جرمی اتانوئیک اسید با چگالی $1/25\text{ g.mL}^{-1}$ ، 280 میلی‌لیتر آب اضافه می‌کنیم. اگر درصد یونش اسید در محلول جدید برابر 4% باشد، ثابت یونش آن کدام است؟ ($C=12, H=1, O=16:\text{g.mol}^{-1}$)

- $6/66 \times 10^{-3}$ (۴) $6/66 \times 10^{-4}$ (۳) $1/66 \times 10^{-3}$ (۲) $1/66 \times 10^{-4}$ (۱)

۱۱۰ - اگر محلول‌های (I) و (II) را با هم مخلوط کنیم، درصد یونش در مخلوط نهایی کدام است؟ ($\sqrt{2/6} = 1/6$)

- ۱) ۸/۶
۲) ۴/۸
۳) ۱۲/۲
۴) ۳۲/۱

۱۱۱ - pH حلال خالص HX برابر ۵ است. pH محلول ۲٪ مولار KX در این حلال کدام است؟

- ۱) ۷/۷
۲) ۱۰/۳
۳) ۸/۳
۴) ۹/۷

۱۱۲ - مجموع غلظت مولی یون‌ها در محلول ۱۹/۶٪ مولار اسید HA چند مول بر لیتر است؟ ($K_a = 4 \times 10^{-9}$)

- ۱) ۸/۴ $\times 10^{-5}$
۲) ۸/۴ $\times 10^{-6}$
۳) ۵/۶ $\times 10^{-5}$
۴) ۵/۶ $\times 10^{-6}$

۱۱۳ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

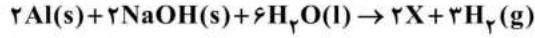
- در سامانه تعادلی شامل محلول فورمیک اسید، سرعت مصرف هر ماده با سرعت تولید آن ماده برابر است.
- اگر در دمای ثابت، غلظت یک محلول اسیدی را نصف و یا درجه یونش آن را به طبقی دو برابر کنیم، ثابت یونش آن تغییری نمی‌کند.
- محلول آبی آمونیاک همانند محلول آبی شامل آهک، کاغذ pH را به رنگ آبی در می‌آورد.
- در دمای یکسان رسانایی الکتریکی ۱L محلول یک مولار فورمیک اسید بیشتر از ۱L محلول یک مولار استیک اسید است.

- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۱۱۴ - قدرت اسیدی محلول نیم مولار هیدروکلریک اسید در آب به قدرت اسیدی کدامیک از محلول‌های زیر نزدیک‌تر است؟ (در گزینه‌های ۱) و (۴)، غلظت هر کدام از محلول‌ها مربوط به قبل از مخلوط کردن است).

- ۱) محلول نیم مولار نیترواسید
۲) محلول ۲۵٪ مولار هیدروبرمیک اسید + محلول ۲۵٪ مولار نیتریک اسید
۳) محلول ۲۵٪ مولار سولفوریک اسید
۴) محلول ۲۵٪ مولار سولفوریک اسید + محلول ۲۵٪ مولار نیتریک اسید

۱۱۵ - چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با واکنش زیر درست است؟

- هر واحد فرمولی از ترکیب X شامل ۱۰ اتم است.
- در این واکنش، سطح انرژی فراورده‌ها پایین‌تر از سطح انرژی واکنش‌دهنده‌ها است.
- ترکیب X محلول در آب است.
- از این واکنش برای بازکردن لوله‌های مسدود شده در برخی دستگاه‌های صنعتی استفاده شده و گاز تولید شده با چربی‌ها واکنش می‌دهد.

- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

- ۱۱۶ - ۸۵/۲ گرم از یک صابون جامد را درون ۱۲ کیلوگرم محلول کلسیم کلرید می‌اندازیم. اگر جرم نمک خوراکی پس از جداسازی و خشک کردن برابر با ۳۵/۱ گرم باشد، غلظت کلسیم کلرید در محلول اولیه چند ppm بوده است؟

$$(C=12, H=1, O=16, Ca=40, Na=23, Cl=35/5:g.mol^{-1})$$

۵۵۵/۵ (۴)

۲۷۷/۵ (۳)

۵۵۵۵ (۲)

۲۷۷۵ (۱)

- ۱۱۷ - در فرمول ساختاری پاک کننده غیرصابونی جامد A، ۴ پیوند C=C و در فرمول شیمیایی آن، ۳۱ اتم هیدروژن وجود دارد. نسبت درصد جرمی کربن به درصد جرمی اکسیژن در این پاک کننده کدام است؟ (C=12, O=16:g.mol^{-1})

۵/۷۵ (۴)

۵ (۳)

۷/۵ (۲)

۴/۷۵ (۱)

- ۱۱۸ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- در مولکول اوره مجموع شمار اتم‌های کربن و اکسیژن برابر با شمار اتم‌های نیتروژن است.
- اتیلن گلیکول یک الکل دو عاملی بوده که شمار اتم‌های هیدروژن آن و مولکول اتانول با هم برابر است.
- شمار اتم‌های کربن مولکول واژلین، بیشتر از ۳ برابر شمار اتم‌های کربن مولکول بنزین است.
- در روغن زیتون، شمار اتم‌های هیدروژن، دو برابر شمار اتم‌های کربن است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۱۱۹ - درجه یونش کدام یک از محلول‌های زیر کوچک‌تر است؟

(۱) نیتریک اسید ۱/۲ مولار

(۲) نیترو اسید ۱/۲ مولار

(۱) نیتریک اسید ۱/۰ مولار

(۲) نیترو اسید ۱/۰ مولار

- ۱۲۰ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- کلوریدها و سوسپانسیون در برابر نور، رفتارهای مشابهی دارند.
- کلوریدها مانند رنگ پوششی، شیر و زله جزو مخلوط‌های پایدار طبقه‌بندی می‌شوند.
- ذره‌های سازنده سوسپانسیون، یون‌ها یا مولکول‌های درشت هستند.
- هنگامی‌که صابون وارد آب می‌شود، به کمک سر آب دوست خود با آب واکنش می‌دهد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۱۲۱ - برای خنثی کردن a میلی‌لیتر از محلول (۱) به ۲۳ میلی‌لیتر از محلول سود M مولار و برای خنثی کردن b میلی‌لیتر از محلول (۲) به

۶۹ میلی‌لیتر از همان محلول سود نیاز است. نسبت $\frac{a}{b}$ کدام است؟

(۱) $\frac{3}{4}$

(۲) $\frac{4}{3}$

(۳) ۱۲

(۴) $\frac{1}{12}$

- ۱۲۲ - با فرض این‌که اکسید هر کدام از عنصرهای زیر در آب حل شده و با آب واکنش شیمیایی دهنده، در چند مورد، نسبت غلظت یون هیدروکسید به غلظت یون هیدرونیوم در محلول حاصل، بزرگ‌تر از یک است؟

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- ۱۲۳ - اگر برای پاک کردن ۱۱۳/۶ گرم اسید چرب یک عاملی که مسیر لوله آب را مسدود کرده است از ۲۶/۶۷ گرم سود ۶۰٪ خالص استفاده شود، درصد جرمی کربن در اسید مورد نظر به تقریب کدام است؟ (زنگیر هیدروکربنی اسید چرب، سیر شده است).

$$(Na=23, O=16, H=1, C=12:g.mol^{-1})$$

۸۲/۰۳ (۴)

۶۷/۶۰ (۳)

۷۱/۸۳ (۲)

۷۶/۰۵ (۱)

۱۲۴ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آزمایش‌ها نشان می‌دهند که آب آشامیدنی برخلاف آب خالص، رسانایی الکتریکی دارد.
- پتاس سوزآور، جوهرنمک و محلول سفیدکننده، موادی خورنده به شمار می‌روند.
- در بدن انسان بالغ روزانه بین دو تا سه لیتر شیره معده تولید می‌شود.
- گل ادریسی در خاکی که غلظت یون هیدرونیوم آن 2×10^{-5} مول بر لیتر است به رنگ آبی شکوفا می‌شود.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۱۲۵ - ۴۳۲ میلی‌گرم دی‌نیتروژن پنتاکسید را در مقداری آب 25°C حل کرده و حجم محلول را به ۸ لیتر می‌رسانیم. اگر به این محلول، ۴۸۰

میلی‌گرم سود اضافه کنیم، پس از انجام واکنش pH محلول نهایی کدام است؟ ($\text{N} = 14, \text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

۱۰/۷ (۴)   ۱۱ (۳)   ۹/۷ (۲)   ۱۰ (۱)

۱۲۶ - در محلول ۲۴ درصد جرمی نیتروواسید با چگالی $1/034 \text{ g.mL}^{-1}$ غلظت یون نیتریت برابر با $1/132 \text{ mol.L}^{-1}$ است. درصد یونش اسید کدام

است؟ ($\text{H} = 1, \text{N} = 14, \text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

۴ (۴)   ۲/۵ (۳)   ۲ (۲)   ۱/۲۵ (۱)

۱۲۷ - ۸ گرم جوش شیرین ناخالص، چهار دسی‌لیتر محلول جوهرنمک با $\text{pH} = 1/1$ را به طور کامل خشی می‌کند. درصد خلوص جوش شیرین کدام

است؟ (فرض کنید ناخالصی‌ها با جوهرنمک واکنش نمی‌دهند). ($\text{Na} = 23, \text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

۵۰ (۴)   ۴۷/۵۳ (۳)   ۳۳/۶ (۲)   ۲۵ (۱)

۱۲۸ - اگر غلظت اسید HA برابر $4\% \text{ مولار}$ و ثابت یونش آن $2\% \text{ باشد}$. pH محلول این اسید کدام است؟

۲/۷ (۴)   ۲/۴ (۳)   ۱/۷ (۲)   ۱/۴ (۱)